

รัฐสภาสาร

ISSN 0125-0957

เรื่องในเล่ม

รัฐสภาไทย

1

(ตั้งแต่ 22 มีนาคม 2535 - 30 มิถุนายน 2535)

สุณีย์ สราภุณาส

ข่าวสารสนเทศประจำเดือน

131

วารสารและหนังสือพิมพ์
ของคณะรัฐมนตรี

ปีที่ 43 ฉบับที่ 3 เดือน มีนาคม 2538

รัฐสภาสาร

วัตถุประสงค์

เพื่อเผยแพร่การปกครองระบอบประชาธิปไตย และเพื่อเสนอ
ข่าวสารวิชาการ ในวงงานรัฐสภา และอื่นๆ ทั้งภายในและต่างประเทศ

การส่งเรื่องลงรัฐสภาสาร

ส่งที่บรรณาธิการหนังสือรัฐสภาสาร กองการประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โทร. 2441070 - 2441071

สำนักงานหนังสือพิมพ์รัฐสภาสาร

ฝ่ายผลิตเอกสารรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน ดุสิต กรุงเทพฯ 10300 โทร. 2441323 - 2441324

บอกรับเป็นสมาชิก

ส่งเงินล่วงหน้าในนามผู้จัดการไปยัง ฝ่ายผลิตเอกสารรัฐสภา
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยส่งเช็คไปรษณีย์หรือธนาณัติ
สั่งจ่าย ณ ที่ทำการไปรษณีย์รัฐสภา กรุงเทพฯ 10300 กำหนดออก
เดือนละหนึ่งฉบับ อัตราค่าบำรุง ปีละหนึ่งร้อยแปดสิบบาท

ทัศนะและข้อคิดเห็นของบทความในหนังสือรัฐสภาสารฉบับนี้ เป็นของผู้เขียน
แต่ละท่าน ไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของ กองบรรณาธิการแต่อย่างใด

LIPT

รัฐสภาสาร

ปีที่ 43 ฉบับที่ 3 เดือน มีนาคม 2538 ISSN 0125-0957

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

บทบรรณาธิการ

หลังจากที่ประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2475 ได้มีเหตุการณ์ทางการเมืองเกิดขึ้นหลายครั้งหลายครา บางเหตุการณ์ก็รุนแรงนำความสูญเสียและเศร้าโศกอย่างใหญ่หลวงสู่ประเทศชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเหตุการณ์พฤษภา 2535 ซึ่งนับเป็นเหตุการณ์ที่น่าจดจำไว้เป็นบทเรียนให้เราได้ตระหนักถึงความสำคัญของความสามัคคีของคนในชาติ

รัฐสภาสารฉบับนี้จึงขอนำเสนอเหตุการณ์ทางการเมืองในช่วง 22 มีนาคม 2535 ถึง 30 มิถุนายน 2535 ซึ่งเป็นการบันทึกเรื่องราวภายหลังการยึดอำนาจของคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (รสช) ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การจัดตั้งรัฐบาล และเหตุการณ์นองเลือดเดือนพฤษภาคม จนกระทั่งถึงการยุบสภา อันเป็นการสิ้นสุดรัฐบาลยุค รสช. เพื่อให้ท่านผู้อ่านได้ใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาต่อไป

บรรณาธิการ

รัฐสภาไทย

สุนัย สรวาณาส

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

Legislative Institutional Repository of Thailand

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 ได้บัญญัติให้รัฐสภา มีสองสภา คือ วุฒิสภา และสภาผู้แทนราษฎร โดยกำหนดให้วุฒิสภา มีสมาชิก จำนวน 270 คน มาจากการแต่งตั้ง ส่วนสภาผู้แทนราษฎร ให้เลือกตั้งสมาชิก 360 คน

การบันทึกเหตุการณ์ของรัฐสภาไทย ระหว่างวันที่ 22 มีนาคม 2535 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2535 เป็นการรวบรวมเหตุการณ์ทั้งที่เกิดขึ้นในรัฐสภาและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนอกสภาแต่มีส่วนเกี่ยวข้องกับรัฐสภานับตั้งแต่วันเริ่มต้นสมาชิกภาพของสมาชิก วุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จนถึงวันสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดนี้ เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นถึงความเคลื่อนไหวทางการเมือง รวมทั้งผลการดำเนินงานของรัฐสภาในช่วงระยะเวลาดังกล่าว โดยสรุปดังต่อไปนี้

วันที่ 22 มีนาคม 2535

แต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา จำนวน 270 คน ตามมาตรา 94 และมาตรา 217 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2534 เป็นปีที่ 47 ในรัฐบาลปัจจุบัน โดยมี พลเอก สุนทร คงสมพงษ์ ประธานสภารักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ เป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ 22 มีนาคม 2535 เป็นต้นไป ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

1. พลอากาศเอก กมล	เดชะตุงคะ
2. พลตรี กมล	สาคุณ
3. นายกรพจน์	อัศวินวิจิตร
4. นายกฤษณ์	รัตนรักษ์
5. พลอากาศเอก กัมต์	พิมานทิพย์
6. พลโท กิตติ	รัตนฉายา
7. พลอากาศเอก เกษตร	โรจนนิล
8. นายเกษม	ณรงค์เดช
9. พลอากาศเอก เกษม	ทวีวัฒน์

4 รัฐสภา

10. พลเรือโท เกษมศักดิ์	พรหมบุตร
11. พลเรือเอก เกาะหลัก	เจริญรุ่งษ์
12. พลอากาศโท เกียรติศักดิ์	เทพกฤษ
13. นายโกเมน	ภัทรภรณ์
14. นายโกวิท	วรพิพัฒน์
15. นายโกวิท	สุรัสวดี
16. พลเอก ขจร	รามัญวงศ์
17. นายขุนทอง	เที่ยงตรง
18. พันตรี คล้าย	นพพันธ์
19. นายโมษิต	ปั้นเปี่ยมราษฎร์
20. พลอากาศเอก จรรยา	สุคนธ์ทรัพย์
21. พลเอก จรัส	กุลละวณิชย์
22. นายจรัส	สุวรรณเวลา
23. พลเอก จรินทร์	สว่างวรรณ
24. พลเอก จรุง	พูนสนอง
25. นายจัตวา	กลินสุนทร
26. พลเอก จำแดง	อุชุกอมล
27. นายจิรายุทธ์	วสุรัตน์
28. พลเรือตรี จุมพล	หงส์ทอง
29. นายเจริญ	ศิริวัฒน์ภักดี
30. นายเจริญจิตต์	ณ สงขลา
31. พลอากาศเอก เฉลย	วรินทร์าคม
32. พลเรือโท ชวลิต	อิศรางกูร ณ อยุธยา
33. พลเอก ชัชชม	กันหลง
34. นายชัชวาล	อภิบาลศรี
35. พลโท ชัยณรงค์	หนูนภักดี
36. พลโท ชัยวุฒิ	ศรีมาศ

37. พลโท ชาญ	หาญยุทธ
38. นายชาติเชื้อ	กรรณสุต
39. พลตรี ชำนาญ	พาสุนันท์
40. นายชวงค์	ฉายะบุตร
41. พลโท เศษฐา	ฐานะจาโร
42. พลเอก เชิดชาย	ธีรธานนท์
43. พลเรือเอก เชี่ยว	โรจนชลลา
44. พลเรือตรี โชคชัย	พลชัย
45. นายโชคชัย	อักษรนันท์
46. พลอากาศเอก ดนัย	โมรินทร์
47. พลอากาศตรี ดุษฎี	ประพัฒน์ทอง
48. นายคุสิต	ศิริวรรณ
49. หม่อมหลวง ศรีทศยุทธ	เทวกุล
50. พลโท ถวัลย์	แสงพรศักดิ์
51. พลอากาศโท ถาวร	เกิดสินธุ์
52. พลเอก ถาวร	รัตนวัติ
53. พลตรี เถกิง	มุงษ์ญา
54. พลเรือเอก ทรงสิทธิ์	กิตติพิรชด
55. นายทวี	หุนนภักดี
56. พลตรี ทวีศักดิ์	หุนนภักดี
57. พลโท ทวีสิทธิ์	สร้างสมวงษ์
58. พลโท ทศพร	ทรงสุวรรณ
59. นางสาวทัศนาศนา	บุญทอง
60. นายทีนพันธ์ุ์	นาคะตะ
61. นายธนิษฐ์	เจียรนวนนท์
62. นายธรรมบุญ	ลัดพลี
63. พลเรือเอก ธีรชัย	โกศลนาวัน

6 รัฐสภา

64. นายวัชรชัย	ยงกิตติกุล
65. พลอากาศตรี ชานินทร์	ฟุ้งขจร
66. นายธารินทร์	นิมมานเหมินท์
67. พลอากาศตรี ชำรง	เจริญรัชต์
68. พลตรี ธิติพงษ์	เจนนุวัตร
69. พลอากาศโท ชีร์ศิลป์	คัมภีรญาณนนท์
70. พลเอก เขียว	ชนไมตรี
71. พลเรือโท นคร	พิบูลย์สวัสดิ์
72. พลโท นพ	พิณสายแก้ว
73. นายบรรณิณี	เศรษฐบุตร
74. คุณหญิง นันทกา	สุประภาตะนันท์
75. คุณหญิง นิรมล	สุริยสัจย์
76. นายบตี	จุณณานนท์
77. พลเอก บรรจบ	บุญนาค
78. พลตำรวจเอก บุญชู	วังกานนท์
79. พลตรี บุญรอด	สมทัศน์
80. นายบุรพา	อัศถากร
81. พลโท ประจวบ	แสงทวีป
82. นายประชัย	เลี้ยวไพโรจน์
83. พลเรือเอก ประชุม	เครือวัลย์
84. พลอากาศเอก ประชุม	ฉายศิริ
85. พลอากาศโท ประเชิน	บุญนาค
86. พลเรือเอก ประพัฒน์	กฤษณจันทร์
87. พลอากาศเอก ประพันธ์	ฐปะเตมีย์
88. พลเอก ประมณฑ์	ผลาสินธุ์
89. พลอากาศโท ประวิช	พจนประพันธ์
90. พลเรือโท ประวิทย์	पालศรี

91. พลเรือเอก ประวิทย์	ศิวรักษ์
92. นายประสงค์	โมชิตานนท์
93. นายประสพ	รัตนากร
94. พลเรือตรี ประสาน	จันทร์คมี
95. นายประเสริฐ	บุญศรี
96. พลตรี ประเสริฐ	พรรคเจริญ
97. พลเอก ประเสริฐ	สารฤทธิ์
98. พลอากาศเอก ประหยัด	ดิษยะศริน
99. นายปราเสริฐ	ปราสาททองโอสถ
100. พลโท ปรีชา	โรจนเสน
101. พลเรือโท ปรีชา	สงวนเชื้อ
102. พลเรือเอก ปรีดา	การสุทธิ
103. หม่อมราชวงศ์ ปรีดิยาธร	เทวกุล
104. นายปัจฉัย	บุณนาค
105. นายปิยะ	ภิรมย์ภักดี
106. นายเผ่าเทพ	อุปการนิติเกษตร
107. พลโท เผ้ว	เผ้วพิชากุล
108. นายพร	ยุติธรรมดำรง
109. พลตรี พนม	จีนะวิจารณ์ะ
110. พลอากาศโท พนม	ธีร์สวาทิ
111. พลโท พบสุข	สุธรานันท์
112. พลเรือโท พยุง	ผดุงนาวิน
113. นายพรเทพ	พรประภา
114. นายพากเพ็ชร	วิริยะพันธ์ุ
115. นายพานิชย์	เจริญเผ่า
116. นายพารณ	อิศรเสนา ณ อยุธยา
117. พลเอก พิจิตร	กุลละวณิชย์

8 รัฐสภา

118. นายพิชัย	วาศนาส่ง
119. พลอากาศเอก พิเชียร	ศาลิคุปต
120. นายพิสิฎฐ	ภักเกษม
121. นายพูนศักดิ์	วรรณพงษ์
122. นายเพรา	นิวัตวงศ์
123. นายไพจิตร	ปวะบุตร
124. นายไพบูลย์	ช่างเรียน
125. นายไพบูลย์	ลิมปพยอม
126. พลเอก ไพบูลย์	ห้องสินหลาก
127. พลโท ไพบูลย์	एमพันธุ์
128. นายไพโรจน์	จิตรประเสริฐสุข
129. พลโท ไพโรจน์	จันทร์อุไร
130. นายไพโรจน์	เปี่ยมพงษ์สานต์
131. นายไพโรจน์	ล้ำชา
132. พลเรือโท ไพโรจน์	สันติเวชชกุล
133. นายไพศาล	กุมภาพันธ์วิสัย
134. นายไพศิษฐ์	พิพัฒน์กุล
135. พลโท มงคล	อัมพรพิสิฎฐ
136. นายมนัส	นิยมทรัพย์มณี
137. นายมหิตล	จันทร์วางกูร
138. พลเรือโท มาตรา	อำไพพัศตร์
139. คุณหญิงมาลี	สนิทวงศ์ ณ อรุยา
140. นายมีชัย	ฤชุพันธุ์
141. นายยงยุทธ	ตันพิริยะกุล
142. พลโท ยิ่งยส	โชติพิมาย
143. นายยุทธ	กิ่งเกตุ
144. พลโท ยุทธนา	คำดี

145. พลโท ยุทธพันธ์	มกรมณี
146. พลอากาศตรี ริงสรรค์	ทีชะระ
147. นายรุ่งธรรม	ลักพลี
148. คุณหญิงลักขณา	แสงสนิท
149. พลโท เลิศ	พึงพักตร์
150. พลโท วชิรา	สุริยกุล ณ อยุธยา
151. พลอากาศเอก วรรณถ	อภิขาริ
152. ร้อยตำรวจตรี วรรณ	ชันชื้อ
153. นายวัฒนา	รัตนวิจิตร
154. พลโท วัฒนา	สรรพานิช
155. พลเอก วันชัย	เรืองตระกูล
156. พลโท วัลลภ	จิตตฤกษ์
157. พลเอก วิจิตร	สุขมาก
158. นายวิจิตร	สุพินิจ
159. นายวิชัย	โถสุวรรณจินดา
160. พลเอก วิชิต	บุญยะวัฒน์
161. นายวิฑู	คัตนาศิริ
162. พลเรือเอก วิเศษฐ	การุณยวนิช
163. พลเรือโท วิญญาณ	สันติวิสิฎฐ์
164. นายวิฑูรย์	ภัทรเสาะหะ
165. พลเรือโท วินัย	นัยนานนท์
166. นายวินัย	สะมะณุน
167. พลตรี วินิจ	กระจำงสนธ์
168. พลเอก วิมล	วงศ์วานิช
169. นายวิระ	รมยะรูป
170. พลอากาศตรี วิรัช	วิวัฒน์กุล
171. นายวิรุฬ	เตชะไพบุลย์

10 รัฐสภา

172. นายวิโรจน์	นวลแข
173. พลตำรวจโท วิโรจน์	เปาอินทร์
174. พลเอก วิโรจน์	แสงสนิท
175. นายวิโรจน์	อมตกุลชัย
176. นายวิลาศ	สิงหวิสัย
177. พลเอก วิศิษฐ์	อาจกุ่มวงษ์
178. นายวิษณุ	เครื่องาม
179. นายวิกิจ	วีรานุวัตต์
180. นางวิณา	เชิดบุญชาติ
181. นายวีรพงษ์	รามางกูร
182. พลอากาศเอก วีระ	กิจจาทร
183. นายวีระ	ปิตรชาติ
184. พลอากาศโท วีระพงษ์	สิงหเสนี
185. นายศักดิ์ประยูร	ตีมา
186. พลเอก ศัลย์	ศรีเพ็ญ
187. นายศิริชัย	บุลกุล
188. พลเอก ศรินทร์	ธูปกล้า
189. พลอากาศเอก หม่อมราชวงศ์	ศิริพงษ์ ทองใหญ่
190. นายศุภชัย	พานิชภักดิ์
191. พลโท สกัณฑ์	สถิตยุทธการ
192. นายสถาพร	กวิตานนท์
193. พลเรือตรี สนิท	การุณยวนิช
194. พลตำรวจโท สมควร	หริกุล
195. นายสมเจตน์	ทีณพงษ์
196. นายสมชัย	จุฑาธิปรีชา
197. พลเรือโท สมนึก	เทพวัลย์
198. พลเรือเอก สมนึก	รักซ้อน

199. พลเรือโท สมพงษ์	ศิริพงษ์
200. พลตรี สมพันธ์	บุญกั้งवाल
201. นายสมภพ	โทตระกูลชัย
202. พลโท สมโภชน์	สุนทรมณี
203. พลอากาศเอก สมศักดิ์	กุศลลาชัย
204. นายสมศักดิ์	ลีสวัสดิ์ตระกูล
205. พลอากาศโท สมศักดิ์	เวสุวรรณ
206. พลตรี สมศักดิ์	แสงจันทร์เลิศ
207. พลตรี สมหมาย	วิชาวรรณ
208. นายสรรเสริญ	ไกรจิตติ
209. นายสรรเสริญ	อุทัยเฉลิม
210. นายสรวง	อักษรานุเคราะห์
211. นายสราวุธ	วัชรพล
212. พลตำรวจเอก สวัสดิ์	อมรวิวัฒน์
213. พลอากาศโท สอาด	กั้งวล
214. พลเรือเอก สันติภาพ	หมุ่มมิ่ง
215. พลโท สัมพันธ์	บุญญานันต์
216. พลอากาศโท สามารณ	โสศกสถิตย์
217. พลโท สำเภา	ชูศรี
218. พลเรือตรี สำราญ	อ่ำสำอางค์
219. พลเอก สิทธิ	จิรโรจน์
220. นายสิโรตม์	ปัญญาอนุวัฒน์
221. นายสุขวิช	รังสิตพล
222. พลเอก สุจินดา	คราประยูร
223. นายสุชน	ชาติเครือ
224. นายสุชาติ	ทอวัฒนกุล
225. นายสุทธี	เพ็งปาน

12 รัฐสภาสาร

226. นายสุทธิเกียรติ	จิราธิวัฒน์
227. พลอากาศ สุเทพ	เทพรักษ์
228. พลเอก สุเทพ	สีวะรา
229. นายสุธี	สิงห์เสนห์
230. พลเรือเอก สุนทร	กระเทศ
231. นายสุพัศ	ลิปตวัณน์
232. พลอากาศโท สุรพัฒน์	จบกลศึก
233. พลโท สุรยุทธ์	จุลานนท์
234. พลเรือเอก สุรวุฒิ	มหารมณ
235. พลเรือตรี สุรัตน์	รัตนพฤษ์
236. พลเรือเอก สุรินทร์	ทองเจริญ
237. คุณหญิงสุริพันธ์	มณีวัต
238. พลเรือโท สุวรรณ	ควรรจิต
239. นายสุวรรณ	จันทร์สม
240. พลอากาศเอก สุวิช	จันทร์ประดิษฐ์
241. นายสุวิช	ฟูตระกูล
242. พลตรี สุวินัย	บริบูรณ์นางกุล
243. พลอากาศโท เสริมยุทธ	บุญศิริยะ
244. พลตรี หอม	ให้ลำยอง
245. พลเรือเอก หัน	สกุลพานิช
246. พลตำรวจเอก องอาจ	สุคนธา
247. พลโท อติสร	สุภสมุท
248. พลอากาศเอก อนันต์	กสินทะ
249. นายอนันต์	กาญจนพาสน์
250. นายอนันต์	อนันตกุล
251. นายอนุวัตร	ลี้มสุวรรณ
252. นายอนุศักดิ์	บุญยะประณี

253. พลอากาศตรี อมฤต	จารยะพันธ์
254. พลอากาศตรี อักรชัย	สกุลรัตน์
255. นายอัศวินวัช	อัศวินวัช
256. นายอาชิส	เบ็ญหาวัน
257. พลโท อานุกาพ	ทรงสุนทร
258. พลโท อาริยะ	อุโฆษกิจ
259. นายอาษา	เมฆสวรรค์
260. นายอำนาจ	สอนอิมศาสตร์
261. พลเอก อิสระพงศ์	หนูนุกดิ์
262. นายอุกฤษ	มงคลนาวัน
263. พันเอก (พิเศษ) อุตม	ทวีวัฒน์
264. พลตรี อุตม	เหมวีจิตร
265. นายอุทัย	สุคสุข
266. พลเรือโท อุฬาร	มงคลนาวัน
267. นายเอกชัย	เอกหาญกมล
268. พลอากาศตรี เอนก	สุวรรณบุปผา
269. พลโท เอี่ยม	มโนรัตน์
270. นายโอสถ	โกสิน

เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

22 มีนาคม 2535 มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วประเทศ จำนวน 360 คนผลการเลือกตั้งปรากฏว่ามีสมาชิกจาก 11 พรรคการเมือง ได้รับการเลือกตั้งตั้งนี้พรรคสามัคคีธรรม 79 คน พรรคชาติไทย 74 คน พรรคความหวังใหม่ 72 คน พรรคประชาธิปไตย 44 คน พรรคพลังธรรม 41 คน พรรคกิจสังคม 31 คน พรรคประชากรไทย 7 คน พรรคเอกภาพ 6 คน พรรคราษฎร 4 คน พรรคมวลชน 1 คน พรรคปวงชนชาวไทย 1 คน ดังรายชื่อดังต่อไปนี้

14 รัฐสภาสาร

	ผู้ได้รับเลือกตั้ง	พรรค
กรุงเทพมหานคร		
เขต 1	1 นายสมัคร สุขนทรเวช	ประชากรไทย
	2 พ.อ. วินัย สมพงษ์	พลังธรรม
	3 นางลลิตา ฤกษ์สำราญ	ประชากรไทย
เขต 2	1 พล.ต. จำลอง ศรีเมือง	พลังธรรม
	2 นายสุเทพ อัดถากกร	พลังธรรม
	3 นายเรืองวิทย์ คุชฎีสุรพจน์	พลังธรรม
เขต 3	1 นายทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์	พลังธรรม
	2 นางเครือวัลย์ สมณะ	พลังธรรม
	3 นายสมุท มงคลกิติ	พลังธรรม
เขต 4	1 พล.ร.อ. คีตก ภัทรโกศล	พลังธรรม
	2 นายปัญญา สดสวงศ์	พลังธรรม
	3 นายวิทยา วิเศษรัตน์	พลังธรรม
เขต 5	1 นายอุดมศิลป์ ศรีแสงนาม	พลังธรรม
	2 นายอาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา	พลังธรรม
	3 นายสุทิน นพเกตุ	พลังธรรม
เขต 6	1 นายประพันธ์ หุตะสิงห์	พลังธรรม
	2 พล.ต. ฤกษ์ดี ชาติอุทิศ	พลังธรรม
	3 นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ	ประชาธิปัตย์
เขต 7	1 พ.อ. ชินวุธ สุขนทรสีมะ	พลังธรรม
	2 นายธำรงค์ แสงสุริยจันทร์	พลังธรรม
	3 นายไชยวัฒน์ สิ้นสว่างค์	พลังธรรม
เขต 8	1 พล.ร.อ. ศิริ ศิริรังษี	พลังธรรม
	2 นายพีระพงศ์ ถนอมพงษ์พันธ์	พลังธรรม
เขต 9	1 นายธีร มโนทรทัต	พลังธรรม
	2 นายถวิล ไพรสณฑ์	พลังธรรม

	3	นายสมพัฒน์ กัลยาวิชัย	พลังธรรม
เขต 10	1	พล.ร.ท. โรช วิกิติภูมิประเทศ	พลังธรรม
	2	นายเสริม หลีกสุวรรณ	พลังธรรม
	3	นายธเนศร์ พรพิพัฒน์พงศ์	พลังธรรม
เขต 11	1	นายวิลาศ จันทร์พิทักษ์	พลังธรรม
	2	นายสุธา ชันแสง	พลังธรรม
	3	นายแสวง ฤกษ์จรัส	พลังธรรม
เขต 12	1	นายกระแส ชนะวงศ์	พลังธรรม
	2	นางสาวสุภารัตน์ เกตุราพันธ์	พลังธรรม
	3	นายสุชน ชื่นสมจิตต์	พลังธรรม
กระบี่	1	นายพิเชษฐ พันธุ์วิชาติกุล	ประชาธิปัตย์
	2	นายอาคม เอ่งฉ้วน	ประชาธิปัตย์
กาญจนบุรี			
เขต 1	1	นายพินิจ จันทร์สมบูรณ์	พลังธรรม
	2	น.ท. เตชา สุขารมณ	ชาติไทย
เขต 2	1	นายเรวัต สิริกุล	ชาติไทย
	2	นายสันหัตต์ จินาภักดิ์	ชาติไทย
กาฬสินธุ์			
เขต 1	1	นายสังข์ทอง ศรีธเรศ	ความหวังใหม่
	2	นายพิชัย มงคลวิรุณ	สามัคคีธรรม
	3	นายวิวัฒน์ไชย ณ กาฬสินธุ์	กิจสังคม
เขต 2	1	นายบวร ภูจรีศ	ความหวังใหม่
	2	นายอภิชาติ หาลำเจียก	สามัคคีธรรม
	3	นายใหม่ ศิริทกุล	สามัคคีธรรม
กำแพงเพชร			
เขต 1	1	นายเรืองวิทย์ ลิกค์	สามัคคีธรรม

16 รัฐสภา

	2	นายปรีชา มุสิกกุล	ประชาธิปัตย์
เขต 2	1	นายสนั่น สบายเมือง	สามัคคีธรรม
	2	นายวราเทพ รัตนากร	สามัคคีธรรม
ขอนแก่น			
เขต 1	1	นายประสม ประคุณศึกษาพันธ์	กิจสังคม
	2	นายสุทัศน์ ศรีรัตนพรหม	ความหวังใหม่
	3	พลเอก พัฒน์ อัคเนบุตร	ความหวังใหม่
เขต 2	1	นายศุภสิทธิ์ เตชะตานนท์	ชาติไทย
	2	นายชวลิต โอสธานุเคราะห์	สามัคคีธรรม
	3	นายพา อักษรเสื่อ	ความหวังใหม่
เขต 3	1	นายสุวิทย์ คุณกิตติ	กิจสังคม
	2	นายสมศักดิ์ คุณเงิน	สามัคคีธรรม
	3	นายประสงค์ ศรีวัฒน์	ความหวังใหม่
เขต 4	1	นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์	ความหวังใหม่
	2	นายสุเทพ ตีบุญมี ณ ชุมแพ	ชาติไทย
จันทบุรี			
	1	นายวโรทัย ภิญโญสาสน์	ประชากรไทย
	2	นายประวัฒน์ อุตตะโมค	ประชากรไทย
	3	นายธวัชชัย อนามพงษ์	ประชากรไทย
ฉะเชิงเทรา			
เขต 1	1	นายอาทิตย์ อุไรรัตน์	สามัคคีธรรม
	2	นายจตุรนต์ ฉายแสง	ความหวังใหม่
เขต 2	1	นายสุชาติ ตันเจริญ	สามัคคีธรรม
	2	นายจักรพันธ์ หักติยกุล	สามัคคีธรรม
ชลบุรี			
เขต 1	1	นายเทอดธรรม อัมราลิขิต	สามัคคีธรรม
	2	นายสง่า ธนสงวนวงศ์	สามัคคีธรรม

	3	นางสาวเสาวลักษณ์ สุริยาทิพย์	เอกภาพ
เขต 2	1	นายสนธยา คุณปลื้ม	สามัคคีธรรม
	2	นายจรูญ งามพิเชษฐ์	สามัคคีธรรม
	3	นายอุทัย พิมพ์ใจชน	เอกภาพ
ชัยนาท	1	นายบุญธง สงฆ์ประชา	ชาติไทย
	2	นายชัยวัฒน์ ทรัพย์รวงทอง	สามัคคีธรรม
ชัยภูมิ			
เขต 1	1	นายสันติ ชัยวิรัตนะ	สามัคคีธรรม
	2	นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์	ความหวังใหม่
	3	นายอร่าม โล่ห์วีระ	ชาติไทย
เขต 1	1	นายประสิทธิ์ ชัยวิรัตนะ	สามัคคีธรรม
	2	นายสีหนาท ฤาชา	ชาติไทย
เขต 1	1	นายวุฒิชัย สงวนวงศ์ชัย	สามัคคีธรรม
	2	นายกำชุง ประภากรแก้วรัตน์	สามัคคีธรรม
ชุมพร			
	1	นายศิริศักดิ์ ย่อนละมัย	ประชาธิปไตย
	2	นายสุชาติ แก้วนาโพธิ์	ประชาธิปไตย
	3	นายวีรเทพ สุวรรณสว่าง	ความหวังใหม่
เชียงราย			
เขต 1	1	นายทรงธรรม ปัญญาดี	ชาติไทย
	2	นายมงคล จงสุทธนามณี	สามัคคีธรรม
	3	นายสัมพันธ์ เลิศนุวัฒน์	สามัคคีธรรม
เขต 2	1	นายทวี พุทธจันทร์	สามัคคีธรรม
	2	นายสำเร็จ ภูนิคม	กิจสังคม
เขต 3	1	นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์	สามัคคีธรรม
	2	นายสมศาสตร์ รัตนศักดิ์	สามัคคีธรรม

18 รัฐสภา

เชียงใหม่

เขต 1	1	นายธวัชวงศ์ ณ เชียงใหม่	ความหวังใหม่
	2	นายณรงค์ นิยมไทย	ประชาธิปัตย์
	3	นายปรีชา ผ่องเจริญกุล	สามัคคีธรรม
เขต 2	1	นายเจริญ เขาวนประยูร	สามัคคีธรรม
	2	นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์	สามัคคีธรรม
	3	จ.ส.ด. อุดม วรวัลย์	สามัคคีธรรม
เขต 3	1	นายสงสุข ภักเกษม	สามัคคีธรรม
	2	นายสุรพล เกียรติไชยากร	สามัคคีธรรม
	3	นายอำนาจ ยศสุข	ความหวังใหม่
ต๋ำ	1	นายชวน หลีกภัย	ประชาธิปัตย์
	2	นายทวี สุระบาล	ประชาธิปัตย์
	3	นายวิเชียร คันถ้อง	ประชาธิปัตย์
ตราด	1	นายธนิศ ไตรวุฒิ	ชาติไทย
ตาก	1	นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์	ประชาธิปัตย์
	2	นายถาวร กาศมสัน	ประชาธิปัตย์
นครนายก	1	นายเคช บุญ-หลง	ชาติไทย
นครปฐม	1	นายประสานครุ บุญมี	ชาติไทย
	2	นายสรวิชัย นิยมทรัพย์	ความหวังใหม่
เขต 2	1	นายระวิง เนตรโพธิ์แก้ว	สามัคคีธรรม
	2	นายชาญชัย ปทุมารักษ์	ชาติไทย

นครพนม			
เขต 1	1	นายประสงค์ บุรณพงษ์	ความหวังใหม่
	2	พลเอก มานะ รัตนโกเศศ	ราษฎร
เขต 2	1	นายไพจิตร ศรีวรรณ	ความหวังใหม่
	2	นายอรรถสิทธิ์ ททรัพย์สิทธิ์	ความหวังใหม่
นครราชสีมา			
เขต 1	1	นายสุวัฒน์ ลิปะตพัฒน์	สามัคคีธรรม
	2	นายเทวัญ ลิปะตพัฒน์	สามัคคีธรรม
	3	พ.ศ. เทอดฤทธิ์ บุญฤทธิ์	ชาติไทย
เขต 2	1	พ.ศ.ท. สมชาย เพศประเสริฐ	ความหวังใหม่
	2	นายจำลอง ครุฑขุนทด	สามัคคีธรรม
	3	พลเอก ปัญญา สิงห์ศักดิ์	ความหวังใหม่
เขต 3	1	ว่าที่ ร.ต. ไพโรจน์ สุวรรณณวี	สามัคคีธรรม
	2	นายกฤษฎาง แก้วโสภาก	ประชาธิปไตย
	3	พล.ต.ต. วุฒิ สุโกศล	กิจสังคม
เขต 4	1	นายวิรัช รัตนเศรษฐ์	ชาติไทย
	2	นายกร ทัพพะรังสี	ชาติไทย
	3	นายลำพอง พิลาสมบัติ	ชาติไทย
เขต 5	1	นายสุขุม เลาว์ณย์ศิริ	ความหวังใหม่
	2	นายกอร์ปศักดิ์ สภาวสุ	กิจสังคม
	3	นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์	ประชาธิปไตย
นครศรีธรรมราช			
เขต 1	1	นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ	ประชาธิปไตย
	2	นายเดชา สามารถ	พลังธรรม
	3	นายสัมพันธ์ ทองสมัคร	ประชาธิปไตย
เขต 2	1	คุณหญิงสุพิศรา มาศดิตถ์	ประชาธิปไตย
	2	นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ	ประชาธิปไตย

20 รัฐสภา

	3	นายตรีพล เจาะจิตต์	ประชาธิปไตย
เขต 3	1	นายณรงค์ นุ่นทอง	ประชาธิปไตย
	2	นายธานี ศักดิ์เศรษฐ์	เอกภาพ
	3	นายอภิชาติ การิกาญจน์	ประชาธิปไตย
นครสวรรค์			
เขต 1	1	นายบุญโญ นิโรจน์	สามัคคีธรรม
	2	นายประสิทธิ์ พิฑูรกิจจา	เอกภาพ
	3	นายวีระกร คำประกอบ	สามัคคีธรรม
เขต 2	1	นายบุญชู โรจนเสถียร	เอกภาพ
	3	นายสวัสดิ์ คำประกอบ	สามัคคีธรรม
เขต 3	1	นายธีระวัฒน์ ศิริวันสาธิต	กิจสังคม
	2	นายวิจิตร แจ่มใส	สามัคคีธรรม
นนทบุรี			
เขต 1	1	พล.อ. ชวลิต ยงใจยุทธ	ความหวังใหม่
	2	นางพิมพ์า จันทร์ประสงค์	พลังธรรม
เขต 2	1	นายถวิล จันทร์ประสงค์	พลังธรรม
	2	นายอุดมเดช รัตนเสถียร	พลังธรรม
นราธิวาส			
เขต 1	1	นายอารีเพ็ญ อุตรสินธุ์	ความหวังใหม่
	2	นายเจอะอามิง โต๊ะตาหยง	สามัคคีธรรม
เขต 2	1	นายปริญญา เจตาทิวัฒน์	ความหวังใหม่
	2	นาย نجمุดดิน อูมา	ความหวังใหม่
น่าน			
	1	พลเอก สนั่น เศวตเศรณี	ความหวังใหม่
	2	นางสาวพูนสุข โลหะโชติ	ชาติไทย
	3	นายวัลลภ สุปรียศิลป์	สามัคคีธรรม

พหุองค์การ

เขต 1	1	นายประสิทธิ์ จันทาทอง	สามัคคีธรรม
	2	นายฉัตรชัย เอียสกุล	ความหวังใหม่
	3	นายทรงยศ รามสูต	สามัคคีธรรม
เขต 2	1	นายสุเมธ พรหมพันธ์	สามัคคีธรรม
	2	นายพินิจ จารุสมบัติ	สามัคคีธรรม
	3	นายเฉลิมชัย เอียสกุล	ความหวังใหม่
บุรีรัมย์			
เขต 1	1	นายพรเทพ เตชะไพบูลย์	ประชาธิปไตย
	2	นายปณวัตร เลี้ยงผ่องพันธุ์	สามัคคีธรรม
	3	นายวุฒิพงษ์ เหลืองอุคมชัย	ชาติไทย
เขต 2	1	นายประกิจ พลเดช	ชาติไทย
	2	พ.ศ.อ. สุทธิ คະสุวรรณ	สามัคคีธรรม
	3	นายต่อสู ลัทธิกุล	ชาติไทย
เขต 3	1	นายอนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ	สามัคคีธรรม
	2	นายเนวิน ชิดชอบ	สามัคคีธรรม
	3	นายทรงศักดิ์ ทองศรี	สามัคคีธรรม
ปทุมธานี			
	1	นายชูชีพ หาญสวัสดิ์	ชาติไทย
	2	นายชูชาติ หาญสวัสดิ์	ชาติไทย
	3	นายจรูญ กุวานนท์	ความหวังใหม่
ประจวบคีรีขันธ์			
	1	นายอุดมศักดิ์ หังทอง	ชาติไทย
	2	นายสำเภา ประจวบเหมาะ	ชาติไทย
	3	นายวิเศษ ใจใหญ่	ชาติไทย

22 รัฐสภา

ปราจีนบุรี

เขต 1	1	นายสุนทร วิลาวัลย์	ชาติไทย
	2	นายสมาน ภูมมะกาญจนะ	ชาติไทย
	3	นายบุญส่ง สมใจ	ชาติไทย
เขต 2	1	นายเสนาะ เกียนทอง	ชาติไทย
	2	นายวิทยา เกียนทอง	ชาติไทย
	3	นายปรีนทร์ หิรัญบุรณะ	ชาติไทย

ปัตตานี

1	นายเด่น โต๊ะมีนา	ความหวังใหม่
2	นายमुख สไدمาน	ความหวังใหม่
3	นายสุติน ภูยกุชานนท์	สามัคคีธรรม

พระนครศรีอยุธยา

เขต 1	1	นายมนตรี พงษ์พานิช	กิจสังคม
	2	นายประมวดี สภาวสุ	สามัคคีธรรม
เขต 2	1	นายบุญพันธ์ แซ่วัฒนะ	กิจสังคม
	2	พลโท เขษม ไกรสรธรรม์	กิจสังคม

พะเยา

1	นายทองคำ เชื้อนทา	สามัคคีธรรม
2	นายวินิจฉัย ธนะรังสฤษฏ์	สามัคคีธรรม
3	นางพวงเล็ก บุญเชียง	ชาติไทย

พังงา

1	นายจรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์	ประชาธิปัตย์
---	--------------------------	--------------

พัทลุง

1	นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ	ประชาธิปัตย์
2	นายสุพัฒน์ ธรรมเพชร	ประชาธิปัตย์
3	นายส้านนท์ สุพรรณชนะบุรี	ความหวังใหม่

พิจิตร			
เขต 1	1	นายไพฑูรย์ แก้วทอง	ความหวังใหม่
	2	นายธำรง พัฒนรัฐ	ความหวังใหม่
เขต 2	1	พ.ต.ท. อุดลย์ บุญเสธรฐ	ความหวังใหม่
	2	พล.ต. สนั่น ขจรประศาสน์	ประชาธิปัตย์
พิษณุโลก			
เขต 1	1	นายสุชน ชามพูนท	ชาติไทย
	2	นายยิ่งพันธ์ มนะสิการ	ประชากรไทย
	3	นายอุดมศักดิ์ อุษชิน	ความหวังใหม่
เขต 2	1	นายวีระ ปัทมสิริวัฒน์	ชาติไทย
	2	นายไกรสิทธิ์ ไกรสิทธิ์พงศ์	ชาติไทย
เพชรบุรี			
	1	นายธานี ยี่สาร	สามัคคีธรรม
	2	นายปิยะ อังกินันท์	ชาติไทย
	3	นายยุทธ อังกินันท์	ชาติไทย
เพชรบูรณ์			
เขต 1	1	นายปัญญา เกสรทอง	ชาติไทย
	2	นายจรัส พิวช่วย	พลังธรรม
	3	นายไพศาล จันทระภักดิ์	ชาติไทย
เขต 1	1	นายเกษม บุตรขุนทอง	พลังธรรม
	2	นายเอี่ยม ทองใจสด	ชาติไทย
	3	ร.ต. สุพจน์ คี้งตระกุลไท	สามัคคีธรรม
แพร่ 1	1	นายณรงค์ วงศ์วรรณ	สามัคคีธรรม
	2	นายเมธา เอื้ออภิญญกุล	สามัคคีธรรม
	3	นายสุสิต รั้งคสิริ	ชาติไทย
ภูเก็ต			
	1	นายเรวุฒิ จินดาพล	ชาติไทย

24 รัฐสภา

มหาสารคาม

เขต 1	1	นายประวัติ ทองสมบูรณ์	กิจสังคม
	2	นายอัมพล จันทระเจริญ	กิจสังคม
	3	นายกรีช กงเพชร	ความหวังใหม่
เขต 2	1	นายชาญชัย ชัยรุ่งเรือง	สามัคคีธรรม
	2	นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์	กิจสังคม
	3	นายสุชาติ โชคชัยวัฒนากร	กิจสังคม

มุกดาหาร

1	นายเฉลิมยศ แสนวิเศษ	ความหวังใหม่
2	ร.อ. เอนก นาวาพานิช	ราษฎร

แม่ฮ่องสอน

1	นายบุญเลิศ สว่างกุล	ชาติไทย
---	---------------------	---------

ยะลา

1	นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา	ความหวังใหม่
2	นายไพศาล ยิ่งสมาน	ความหวังใหม่

ยโสธร

1	นายวิฑูรย์ วงษ์ไกร	กิจสังคม
2	นายวิสันต์ เดชเสน	ชาติไทย
3	นางอุบล บุญญชลีธร	สามัคคีธรรม

ร้อยเอ็ด

เขต 1	1	นายอนุรักษ์ จูรีมาศ	ชาติไทย
	2	นายบรรจง โมฆิตจิรนนท์	สามัคคีธรรม
	3	นายเศกสิทธิ์ ไวนิยมพงศ์	ความหวังใหม่
เขต 2	1	นายชัชวาลย์ ชมภูแดง	สามัคคีธรรม
	2	นายระวี หิรัญโชติ	กิจสังคม
	3	นายขจรศักดิ์ ศรีสวาสค์	ความหวังใหม่
เขต 3	1	นายนิรันดร์ นาเมืองรักษ์	กิจสังคม

LI RT

ระนอง	2	นายสุรพร คณัยตั้งตระกูล	ความหวังใหม่
ระยอง	1	นายวีรัช รมเย็น	ประชาธิปัตย์
ราชบุรี	1	นายเสริมศักดิ์ การัญญ	ความหวังใหม่
	2	นาย योगยศ อรุณเวสเสศเศรษฐ	สามัคคีธรรม
	3	นายสิน กุมภะ	สามัคคีธรรม
เขต 1	1	นายขจรศักดิ์ จินตานนท์	พลังธรรม
	2	นายสรอรรถ กลิ่นประทุม	ชาติไทย
	3	นางสาวกฤษมา ศรสวรรณ	พลังธรรม
เขต 2	1	ร.ต.ท. เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ	ชาติไทย
	2	นายทวิช กลิ่นประทุม	ชาติไทย
ลพบุรี	1	นายรัศมี วรณิสสร	สามัคคีธรรม
	2	นายสวัสดิ์ วงศ์กรวิ	ความหวังใหม่
	3	นายกมล จิระพันธุ์วานิช	ชาติไทย
เขต 2	1	นายเขาวนวิศ สุกลาภา	กิจสังคม
	2	นายนิยม วรปัญญา	ชาติไทย
ลำปาง	1	นายบุญชู ศรีทอง	ความหวังใหม่
	2	นายไพโรจน์ โล่ห์สุนทร	สามัคคีธรรม
	3	นายบุญหลง ถาคำฟู	ความหวังใหม่
เขต 2	1	นายพิณิจ จันทรสุนทร	สามัคคีธรรม
	2	นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์	สามัคคีธรรม
ลำพูน	1	นายสมาน ชมภูเทพ	ความหวังใหม่

26 รัฐสภา

		2	นายมนตรี ตานไพบุลย์	ความหวังใหม่
		3	นายอนุสรณ์ วงศ์วรรณ	สามัคคีธรรม
เลข				
เขต	1	1	พลเอก อาทิตย์ กำลังเอก	สามัคคีธรรม
		2	นายวัชรินทร์ เกตะวันดี	ประชาธิปัตย์
เขต	2	1	นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข	กิจสังคม
		2	นายทศพล สังขทรัพย์	ชาติไทย
ศรีสะเกษ				
เขต	1	1	นายบุญชง วิสมหมาย	ความหวังใหม่
		2	นายไพโรจน์ เครือรัตน์	ชาติไทย
		3	นางกรองกาญจน์ วิสมหมาย	ความหวังใหม่
เขต	2	1	นายสวัสดิ์ สืบสายพรหม	ความหวังใหม่
		2	นายปิยะณัฐ วัชรภรณ์	กิจสังคม
		3	นายเทิดภูมิ ใจดี	ความหวังใหม่
เขต	3	1	นายจำนงค์ โพธิสาโร	สามัคคีธรรม
		2	นายสง่า วัชรภรณ์	กิจสังคม
		3	นายคณัยฤทธิ์ วัชรภรณ์	กิจสังคม
สกลนคร				
เขต	1	1	นายเอกพร รักความสุข	เอกภาพ
		2	นายเฉลิมชัย อุฬารกุล	ความหวังใหม่
		3	นายอภิชาติ ศิริสวัสดิชัย	ประชาธิปัตย์
เขต	2	1	นายสาคร พรหมภักดี	สามัคคีธรรม
		2	นายสิทธิรัตน์ รัตนวิจารณ์	สามัคคีธรรม
		3	นายองุ่น สุทธิวงศ์	ประชาธิปัตย์
สงขลา				
เขต	1	1	นายสุรใจ ศิรินพงศ์	ความหวังใหม่
		2	นายนิพนธ์ บุญญามณี	ประชาธิปัตย์

	3	นายนิกร จำนง	ชาติไทย
เขต 2	1	นายไสว พัฒโน	ประชาธิปัตย์
	2	พันเอก สุชาติ จันทร์โชติกุล	ความหวังใหม่
เขต 3	1	นายไตรรงค์ สุวรรณคีรี	ประชาธิปัตย์
	2	นายสะเบต หลีเหม็ม	ความหวังใหม่
สตูล			
	1	นายจิรายุส เนาวเกตุ	มวลชน
สมุทรปราการ			
เขต 1	1	นายวัฒนา อัครวเหม	ชาติไทย
	2	นายสนิท กุลเจริญ	ประชากรไทย
	3	นายประดิษฐ์ ยั่งยืน	ชาติไทย
เขต 2	1	พลอากาศเอก สมบุญ ระหงษ์	ชาติไทย
	2	นายสมพร อัครวเหม	ชาติไทย
	3	นายมั่น พัทโนทัย	ชาติไทย
สมุทรสงคราม			
	1	ว่าที่ ร.ต. นุกุล ธนิกุล	ความหวังใหม่
สมุทรสาคร			
	1	นายมณฑล ไกรวัตนุสสรณ์	ความหวังใหม่
	2	นายศุภพรพงศ์ ชวนบุญ	กิจสังคม
สระบุรี			
	1	พล.ต.อ. ประมาณ อติเรกสาร	ชาติไทย
	2	นายเงิน บุญสุภา	สามัคคีธรรม
	3	นายป้องพล อติเรกสาร	ชาติไทย
สิงห์บุรี			
	1	นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา	ชาติไทย

28 รัฐสภา

สุโขทัย

เขต 1	1	นายสมศักดิ์ เทพสุทิน	กิจสังคม
	2	นายกุลล หมีเทศทอง	กิจสังคม
เขต 2	1	นายประทวน เขียวฤทธิ์	สามัคคีธรรม
	2	นายธวัช สุรินทร์คำ	ความหวังใหม่

สุพรรณบุรี

เขต 1	1	นายบรรหาร ศิลปอาชา	ชาติไทย
	2	นายบุญเชื้อ ประเสริฐสุวรรณ	ชาติไทย
	3	นายชุมพล ศิลปอาชา	ชาติไทย
เขต 2	1	นายประภัตร โพธสุธน	ชาติไทย
	2	นายจองชัย เทียงธรรม	ชาติไทย

สุราษฎร์ธานี

เขต 1	1	นายบัญญัติ บรรทัดฐาน	ประชาธิปัตย์
	2	นายชุมพล กาญจนะ	ประชาธิปัตย์
	3	นายประวิช นิลวัชรมณี	ประชาธิปัตย์
เขต 2	1	นายสุเทพ เทือกสุบรรณ	ประชาธิปัตย์
	2	นางนิภา พริ้งศุลกะ	ประชาธิปัตย์

สุรินทร์

เขต 1	1	นายสุธี ภูวพันธุ์	ความหวังใหม่
	2	นายชูชัย มุ่งเจริญพร	กิจสังคม
	3	นายพูนสวัสดิ์ มุลศาสตร์สาทร	ความหวังใหม่
เขต 2	1	นายพิศาล มุลศาสตร์สาทร	ความหวังใหม่
	2	นายอร่าม อามระดิษ	กิจสังคม
	3	นายบรรยง ร่วมพัฒนา	ความหวังใหม่
เขต 3	1	นายกำชัย เรืองกาญจนเศรษฐ์	กิจสังคม
	2	นายสมบัติ ศรีสุรินทร์	สามัคคีธรรม

อย่างทอง			
	1	นายสมศักดิ์ ปรีคนานันทกุล	ชาติไทย
	2	นายนิพนธ์ วิสิทธิ์อุทิศศาสตร์	ชาติไทย
อุครธานี			
เขต 1	1	นายวิชัย ชัยจิตวณิชกุล	ความหวังใหม่
	2	นายสมศักดิ์ วรคามิน	ความหวังใหม่
	3	นายเฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย	ความหวังใหม่
เขต 2	1	นายวิเชียร ขาวขำ	ชาติไทย
	2	นายไตรภพ เมาะราษี	ชาติไทย
	3	นายกิตติศักดิ์ หัตถสงเคราะห์	ชาติไทย
เขต 3	1	นายขจิตร ชัยนิคม	ความหวังใหม่
	2	นายไชยยศ จิรเมธากร	ประชาธิปัตย์
	3	นายเกียรติชัย ชัยเชาวรัตน์	ความหวังใหม่
เขต 4	1	นายประจวบ ไชยสาส์น	ประชาธิปัตย์
	2	นายรักเกียรติ สุขธนะ	กิจสังคม
	3	นายไชยา พรหมา	ประชาธิปัตย์
อุตรดิตถ์			
	1	นายเชาวลิต สุขสวัสดิ์	ชาติไทย
	2	นายชัยภักดิ์ ศิริวัฒน์	ราษฎร
	3	นายสุรพล เลี้ยงบำรุง	ราษฎร
อุทัยธานี			
	1	นายศิลป์ชัย น้อยปรี	ชาติไทย
	2	พ.อ. พล เรืองประเสริฐวิทย์	ปวงชนชาวไทย
อุบลราชธานี			
เขต 1	1	นายธำรงค์ ไทยมงคล	กิจสังคม
	2	นายไชยศิริ เรืองกาญจนเศรษฐ์	สามัคคีธรรม
	3	นายสุรศักดิ์ เทียมประเสริฐ	ความหวังใหม่

30 รัฐสภาสาร

เขต 2	1	นายอิสสระ สมชัย	ความหวังใหม่
	2	นายต๋น จินตะเวช	ความหวังใหม่
	3	นายปัญญา จินตะเวช	ความหวังใหม่
เขต 3	1	นายสุทัศน์ เงินหมื่น	ประชาธิปัตย์
	2	นายวิฑูรย์ นามบุตร	ประชาธิปัตย์
	3	นายชัยพร ทองประเสริฐ	ประชาธิปัตย์
เขต 4	1	นายดุสิต ไสภิตตา	กิจสังคม
	2	นายปรีชา เลหาพงศ์ชนะ	สามัคคีธรรม
	3	พ.ศ. พูนศักดิ์ พสุนนท์	ความหวังใหม่

วันที่ 24 มีนาคม 2535

ความเคลื่อนไหวในการจัดตั้งรัฐบาล

นายสุชาติ ตันเจริญ โฆษกพรรคสามัคคีธรรม แถลงผลการประชุมพรรคสามัคคีธรรมว่า ที่ประชุมมีมติให้ นายณรงค์ วงศ์วรรณ หัวหน้าพรรคสามัคคีธรรม เป็นผู้จัดตั้งรัฐบาล เนื่องจากสมาชิกของพรรคได้รับการเลือกตั้งเข้ามา มีที่นั่งมากที่สุดใสภาผู้แทน และพรรคยังได้มีมติให้นายณรงค์ฯ ไปเจรจากับพรรคอื่นเพื่อร่วมจัดตั้งรัฐบาลต่อไป

25 มีนาคม 2535 พลอากาศเอก สมบุญ ระหงษ์ หัวหน้าพรรคชาติไทย นายมนตรี พงษ์พานิช หัวหน้าพรรคกิจสังคม นายสมิคร สุนทรเวช หัวหน้าพรรคประชากรไทย ได้ร่วมกันแถลงสนับสนุน นายณรงค์ วงศ์วรรณ หัวหน้าพรรคสามัคคีธรรม เป็นนายกรัฐมนตรี

วันที่ 26 มีนาคม 2535

พรรคสามัคคีธรรมพบอุปสรรคในการจัดตั้งรัฐบาล

กรณีสื่อมวลชนต่างประเทศเสนอข่าวว่า ธุรกิจของ นายณรงค์ วงศ์วรรณ หัวหน้าพรรคสามัคคีธรรมมีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติดนั้น นายณรงค์ฯ ได้ออกมาปฏิเสธว่า ตนไม่เคยได้รับการกล่าวโทษเช่นนั้น เรื่องดังกล่าวเป็นการกล่าวหาที่ลอยๆ

โดยไม่มีหลักฐานและไม่เป็นความจริงแต่อย่างใด

ร.ต.อ. เฉลิม อยู่บำรุง หัวหน้าพรรคมวลชน กล่าวกับสื่อมวลชนว่า คนคือผู้อภิปรายในสภาเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2534 ว่า มีหัวหน้าพรรคการเมืองคนหนึ่งมีส่วนพัวพันการค้ายาเสพติดระหว่างตำแหน่งรัฐมนตรีของรัฐบาล พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ซึ่งต่อมาสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทยได้สั่งระงับวีซ่าเข้าสหรัฐของบุคคลนั้น

นายณรงค์ วงศ์วรรณ หัวหน้าพรรคสามัคคีธรรม แถลงว่า กรณีสื่อมวลชนต่างประเทศเสนอข่าวว่าธุรกิจของตนเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและกรณีมีผู้อภิปรายในสภาว่าตนมีส่วนพัวพันการค้ายาเสพติดแต่ในการอภิปรายไม่ได้เอ่ยชื่อออกมานั้นตนขอปฏิเสธว่าเรื่องดังกล่าวไม่เป็นความจริง ตนไม่เคยได้รับการกล่าวโทษจากสหรัฐแต่อย่างใด เรื่องนี้เป็นการกล่าวหาที่ลอยๆ ปราศจากหลักฐานและไม่เป็นความจริงแต่อย่างใด ตนจึงไม่ให้ความสนใจต่อเรื่องดังกล่าวและตนจะได้อธิบายเรื่องนี้ให้ประชาชนทราบข้อเท็จจริงต่อไป

27 มีนาคม 2535 นายณรงค์ วงศ์วรรณ หัวหน้าพรรคสามัคคีธรรม แถลงว่า หากรัฐบาลสหรัฐมีหลักฐานยืนยันว่าตนมีส่วนพัวพันกับการค้ายาเสพติด ก็ขอให้ส่งหลักฐานมายังไทย และตนขอปฏิเสธว่าข้อกล่าวหาของสหรัฐปราศจากข้อเท็จจริงโดยสิ้นเชิง ดังนั้นตนจะทำทุกอย่างในสิทธิที่ตนจะทำได้ เพื่อปกป้องชื่อเสียงเกียรติยศของตนและวงศ์ตระกูล

28 มีนาคม 2535 นายสุชาติ ตันเจริญ โฆษกพรรคพลังธรรม แถลงว่า นายณรงค์ วงศ์วรรณ หัวหน้าพรรคสามัคคีธรรม ได้ทำหนังสือเปิดผนึก ถึงประธานาธิบดีจอร์จ บุช แห่งสหรัฐและนายเจมส์ เบเกอร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศของสหรัฐ เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2535 เรียกร้องให้สหรัฐแก้ไขสถานการณ์ที่มีลักษณะคลุมเครือน่าสงสัยในการเพิกถอนวีซ่าและข้อกล่าวหาที่ว่าธุรกิจของนายณรงค์มีส่วนพัวพันการค้ายาเสพติด

29 มีนาคม 2535 พลตรี จำลอง ศรีเมือง หัวหน้าพรรคพลังธรรม แถลงว่า ที่ประชุมพรรคพลังธรรม มีมติ เรียกร้องให้ นายณรงค์ วงศ์วรรณ หัวหน้าพรรคสามัคคีธรรม ประกาศถอนตัวจากการเป็นผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อเปิดทางให้พรรคการเมืองอื่นได้ร่วมกันจัดตั้งรัฐบาลต่อไป

32 รัฐสภาสาร

30 มีนาคม 2535 มีการชุมนุมของประชาชนจากภาคเหนือจำนวนหนึ่ง นำโดยนายเมธา เอื้ออภิญญกุล ส.ส.แพร่ พรรคสามัคคีธรรม ที่หน้าสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย เพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลสหรัฐชี้แจงกรณีที่มีการกล่าวหาว่าธุรกิจของนายณรงค์ วงศ์วรรณ หัวหน้าพรรคสามัคคีธรรม มีส่วนพัวพันการค้ายาเสพติด

31 มีนาคม 2535 นางมาร์กาเร็ต หัตไวดเลอร์ โฆษกกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐแถลงว่า จะไม่มีการนำหลักฐานใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับนายณรงค์ วงศ์วรรณ หัวหน้าพรรคสามัคคีธรรมมาเปิดเผยต่อสาธารณชน เนื่องจากขณะนี้ประเทศไทยกำลังอยู่ในระหว่างการจัดตั้งรัฐบาล

วันที่ 27 มีนาคม 2535

พระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมรัฐสภา

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่ได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการเลือกตั้งทั่วไป ในวันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้ว และตามมาตรา ๑๒๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้มีการเรียกประชุมรัฐสภาเพื่อให้สมาชิกได้มาประชุมเป็นครั้งแรก ภายในสามสิบวันนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๒๘ และมาตรา ๑๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมรัฐสภาในวันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๕

วันที่ 2 เมษายน 2535

รัฐพิธีเปิดประชุมสมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งแรก

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินมาทรงทำรัฐพิธีเปิดประชุมสมัยประชุมสามัญประจำปี พุทธศักราช 2535 ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม เมื่อเวลา 15.30 นาฬิกา

พระราชดำรัส
ในพิธีเปิดประชุมรัฐสภา
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
วันพฤหัสบดี ที่ 2 เมษายน พุทธศักราช 2535

บัดนี้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เสร็จสิ้นลง และมีการเรียกประชุมรัฐสภาพุทธศักราช 2535 ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดประชุมรัฐสภาเพื่อให้ทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ขอให้สมาชิกแห่งสภานี้นึกถึงความสำคัญและความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ให้มากเพราะการกระทำทุกอย่างของแต่ละคนจะมีผลโดยตรงถึงความมั่นคงของประเทศ และสุขทุกข์ของประชาชน จึงจำเป็นที่ทุกคนจะต้องร่วมมือปรองดองกันปฏิบัติภารกิจทั้งปวงโดยเต็มกำลังสติปัญญาความสามารถ ด้วยความสุจริต และด้วยความคิดพิจารณาอันสุขุมรอบคอบ หนักแน่นด้วยเหตุผลที่ถูกต้องเที่ยงตรง ตามหลักนิติธรรมและคุณธรรม ให้งานของชาติดำเนินก้าวหน้าไปโดยไม่ติดขัดจนบรรลุผลเลิศ และบังเกิดประโยชน์อันพึงประสงค์สมบูรณ์บริบูรณ์ทุกด้าน

ขออวยพรให้การดำเนินงานของรัฐสภาเป็นไปโดยเรียบร้อย สัมฤทธิ์ผลเป็นความผาสุกสวัสดิ์ และความวัฒนาถาวร แก่อาณาประชาราษฎร์และชาติบ้านเมือง ทั้งขอให้ทุกคนที่ประชุมร่วมกันอยู่ ณ ที่นี้ ประสบความสุขความเจริญทุกเมื่อทั่วหน้ากัน

วันที่ 3 เมษายน 2535

เลือกตั้งประธานและรองประธานวุฒิสภา

มีการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 1/2535 สมัยสามัญ ณ ศาลาปฏิบัติราชการวุฒิสภา เริ่มประชุมเมื่อเวลา 9.50 นาฬิกา โดยมีระเบียบวาระการประชุมดังนี้

1. เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม
  - สมาชิกวุฒิสภาปฏิญาณตนในที่ประชุมสภาก่อนเข้ารับหน้าที่ ตามมาตรา 118 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534
2. เลือกประธานวุฒิสภา

3. เลือกกรองประธานวุฒิสภา

เมื่อสมาชิกมาครบองค์ประชุมแล้ว เลขาธิการรัฐสภา ได้ขออนุมัติที่ประชุม นำข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. 2534 มาใช้ในการดำเนินการประชุม เพื่อเชิญ นายโสมถ โกศิน ผู้มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุม ประธานได้ดำเนินการประชุม โดยให้เลขาธิการรัฐสภาอ่านพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา จำนวน 270 คน ให้ที่ประชุมทราบ และประธานฯ ได้กล่าวนำสมาชิกวุฒิสภา ปฏิญาณตนในที่ประชุมก่อนเข้ารับหน้าที่ ดังต่อไปนี้ "ข้าพเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอปฏิญาณว่า ข้าพเจ้าจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และคำนึงถึงประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญ"

หลังจากปฏิญาณตนแล้ว ประธานฯ ได้ให้ที่ประชุมเลือกประธานวุฒิสภา ที่ประชุม มีมติเป็นเอกฉันท์เลือก นายอุกฤษ มงคลนาวิน เป็นประธานวุฒิสภา จากนั้นที่ประชุม มีมติให้มีรองประธานวุฒิสภาจำนวน 2 คน โดย มีมติเป็นเอกฉันท์เลือก นายอาษา เมฆสวรรค์ เป็นรองประธานวุฒิสภา คนที่ 1 และพลเอก วิชิต บุญยะวัฒน์ เป็นรองประธานวุฒิสภา คนที่ 2

ประวัติ นายอุกฤษ มงคลนาวิน เกิดเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2476 ที่ตำบลวัดแขก กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษา นิติศาสตร์บัณฑิต (ม.ธ.) สังคมศาสตร์มหาบัณฑิต (ม.ธ.) ปริญญาเอกทางกฎหมาย เกียรตินิยม (มหาวิทยาลัยปารีส ประเทศฝรั่งเศส) เคยดำรงตำแหน่ง ประธานวุฒิสภา 2527-2533 ประธานวุฒิสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ปี 2534-2535

ประวัติ นายอาษา เมฆสวรรค์ เกิดเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2468 ที่ตำบลวังไม้ขอน จังหวัดสุโขทัย สำเร็จการศึกษาระบบศาสตรบัณฑิต (ม.ธ.) ปริญญาโทและปริญญาเอก ทางการปกครอง จากสหรัฐอเมริกา เคยดำรงตำแหน่ง รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ปี 2534-2535

ประวัติ พลเอก วิชิต บุญยะวัฒน์ เกิดเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2474 ที่ตำบลพระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (ทบ.) โรงเรียนนายร้อย จปร. เคยดำรงตำแหน่งรองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ปี 2534-2535

ประกาศ
แต่งตั้งประธานและรองประธานวุฒิสภา

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ประ.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่วุฒิสภาได้ลงมติ เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2535 เลือกสมาชิกวุฒิสภาให้เป็นประธานและรองประธานวุฒิสภา คือ

1. นายอุกฤษ มงคลนาวิน เป็นประธานวุฒิสภา
2. นายอาษา เมฆสวรรค์ เป็นรองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง
3. พลเอก วิจิต บุญยะวัฒน์ เป็นรองประธานวุฒิสภา คนที่สอง

จึงแต่งตั้งให้ผู้มีนามดังกล่าวเป็นประธานและรองประธานวุฒิสภา ตามความในมาตรา 119 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 3 เมษายน พุทธศักราช 2535
เป็นปีที่ 47 ในรัชกาลปัจจุบัน
ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
อานันท์ ปันยารชุน
นายกรัฐมนตรี

วันที่ 3 เมษายน 2535

เลือกประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร

มีการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 1/2535 สมัยสามัญ ณ ตึกรัฐสภา
เริ่มประชุมเมื่อเวลา 14.00 นาฬิกา โดยมีระเบียบวาระการประชุมดังต่อไปนี้

1. เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม
- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปฏิญาณตนในที่ประชุมสภาก่อนเข้ารับหน้าที่

LI RT

36 รัฐสภา

ตามมาตรา 118 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534

2. เลือกประธานสภาผู้แทนราษฎร

3. เลือกรองประธานสภาผู้แทนราษฎร

เมื่อสมาชิกมาครบองค์ประชุมแล้ว เลขาธิการรัฐสภา ได้ขออนุมัติที่ประชุม นำข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ.2534 มาใช้ในการดำเนินการประชุมโดยเชิญ นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์ ส.ส.ลำปาง พรรคสามัคคีธรรม ผู้มีอายุสูงสุด ซึ่งอยู่ในที่ประชุมเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระดังนี้

ประธานชั่วคราวได้กล่าวนำสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปฏิญาณตนในที่ประชุมสภาก่อนเข้ารับหน้าที่ดังต่อไปนี้ "ข้าพเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอปฏิญาณว่า ข้าพเจ้า จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และคำนึงถึงประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญ"

หลังจากปฏิญาณตนแล้ว ประธานฯ ได้ให้ที่ประชุมเลือกประธานสภาผู้แทนราษฎร ที่ประชุมได้มีมติเลือก นายอาทิตย์ อุไรรัตน์ ส.ส.ฉะเชิงเทรา พรรคสามัคคีธรรม เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร จากนั้นที่ประชุมได้มีมติให้มีรองประธานสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 2 คน โดยได้มีมติเลือก นายชุมพล ศิลปอาชา ส.ส. สุพรรณบุรี พรรคชาติไทย เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่ 1 และนายเชาวน์วัศ สุกลาภา ส.ส.ลพบุรี พรรคกิจสังคม เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่ 2

ประวัติ นายอาทิตย์ อุไรรัตน์ เกิดเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2481 ที่ตำบลในเวียง จังหวัดน่าน สำเร็จการศึกษารัฐศาสตร์บัณฑิต (จุฬา) ปริญญาโทและปริญญาเอกสาขารัฐศาสตร์ จากสหรัฐอเมริกา เคยดำรงตำแหน่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ปี 2533 - 2534

ประวัติ นายชุมพล ศิลปอาชา เกิดเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2483 ที่ตำบลท่าพี่เลี้ยง จังหวัดสุพรรณบุรี สำเร็จการศึกษานิติศาสตร์บัณฑิต (ม.ธ.) ปริญญาโท สาขาบริหาร จากสหรัฐอเมริกา เคยดำรงตำแหน่ง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมปี 2524 - 2526 รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่ 1 ปี 2529 - 2531

ประวัติ นายเชาวน์วัศ สุกลาภา เกิดเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2476 ที่อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำเร็จการศึกษารัฐศาสตร์มหาบัณฑิต (ม.ธ.) เคยดำรง

LI RT

ตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยปี 2523

ประกาศ
แต่งตั้งประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ประ.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติ เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2535 เลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้เป็นประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคือ

1. นายอาทิตย์ อุไรรัตน์ เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร
2. นายชุมพล ศิลปอาชา เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง
3. นายชวนวันวัค สุตลาภา เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง

จึงแต่งตั้งให้ผู้มีนามดังกล่าวเป็นประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ตามความในมาตรา 114 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 3 เมษายน พุทธศักราช 2535
เป็นปีที่ 47 ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
อานันท์ ปันยารชุน
นายกรัฐมนตรี

วันที่ 4 เมษายน 2535

ประธานวุฒิสภา กล่าวถึงแนวทางการดำเนินงาน

นายอุกฤษ มงคลนาวิน กล่าวกับผู้สื่อข่าวหลังจากได้รับเลือกให้เป็น

LI RT

38 รัฐสภาสาร

ประธานวุฒิสภา ว่าภูมิใจที่ได้รับความไว้วางใจจากวุฒิสมาชิกที่ลงมติเอกฉันท์เลือกตนเป็นประธาน ตนจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต คำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติเป็นหลัก และเรื่องแรกที่จะดำเนินการ คือการแยกสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาออกเป็นสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสากล ซึ่งจะทำให้การทำงานของทั้ง 2 สภา ดำเนินไปอย่างราบรื่น ไม่มีปัญหาอุปสรรค ข้อขัดแย้ง

ส่วนการสรรหาบุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี นั้น นายอุกฤษ มงคลนาวิน กล่าวว่า กฎหมายรัฐธรรมนูญไม่ได้ระบุไว้ชัดเจน แต่ตามประเพณีที่ปฏิบัติมาเป็นเรื่องของพรรคการเมืองที่มีคะแนนเสียงข้างมากเกินกึ่งหนึ่งเป็นผู้สรรหา เมื่อได้บุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแล้วก็นำขึ้นทูลเกล้าฯ แต่งตั้ง ตนจึงหวังว่าบุคคลที่พรรคการเมืองสรรหามาจะต้องเป็นที่ยอมรับของ ส.ส., ส.ว. และประชาชน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร กล่าวถึงบทบาทของสภาผู้แทนราษฎร

นายอาทิตย์ อุไรรัตน์ ส.ส.ฉะเชิงเทรา พรรคสามัคคีธรรม กล่าว ภายหลังจากได้รับเลือกให้เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร ว่า ถือเป็นเกียรติสูงสุดที่ได้รับเลือกเนื่องจากสถาบันผู้แทนราษฎรนับเป็นสถาบันพื้นฐานของการบริหารประเทศที่เป็นความหวังของบ้านเมือง บทบาทของสภาผู้แทนราษฎรก็ต้องสร้างระบบประชาธิปไตยให้แก่ประชาชนทุกคน ต้องพัฒนาคุณภาพทางการเมือง ให้เป็นที่ยอมรับของประชาชน ต้องช่วยกันทำให้สภาฯ เป็นเสาหลักของประชาธิปไตย ส่วนการจะให้มีการถ่ายทอดเสียงการประชุมสภาในแต่ละครั้งหรือไม่นั้น นายอาทิตย์ฯ ให้ความเห็นว่าค่าใช้จ่ายในการถ่ายทอดแต่ละครั้ง ต้องให้งบประมาณที่สูง ดังนั้น น่าจะมีการพิจารณาถ่ายทอดเป็นครั้งๆ ไปโดยคำนึงถึงความเหมาะสม

วันที่ 5 เมษายน 2535

5 พรรคการเมืองสนับสนุน พลเอก สุจินดา คราประยูร เป็นนายกรัฐมนตรี

นายมนตรี พงษ์พานิช หัวหน้าพรรคกิจสังคม แถลงว่า พรรคสามัคคีธรรม พรรคชาติไทย พรรคกิจสังคม พรรคประชากรไทย พรรคราษฎร ได้มีมติให้เสนอ

LIIRT

พลเอก สุจินดา คราประยูร ผู้บัญชาการทหารสูงสุดและผู้บัญชาการทหารบก เป็นนายกรัฐมนตรี

ด้วยเหตุผลเพื่อความมั่นคงของประเทศ

นายณรงค์ วงศ์วรรณ หัวหน้าพรรคสามัคคีธรรม แถลงว่า สมาชิกจากพรรคสามัคคีธรรมได้รับการเลือกตั้งเป็น ส.ส.มากที่สุด ถึง 79 คน และคนก็ได้รับการสนับสนุนให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีจาก 4 พรรคการเมือง รวม 195 เสียง แต่มีขบวนการสร้างข่าวทำลายชื่อเสียงของตนจนไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ที่ทำหน้าที่นำความขึ้นกราบบังคมทูลให้ตนได้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ดังนั้น ตนจึงได้หารือกับ 4 พรรคการเมืองที่เคยสนับสนุนตน และมีมติร่วมกันสนับสนุน พลเอก สุจินดา คราประยูร ผู้บัญชาการทหารสูงสุดและผู้บัญชาการทหารบก เป็นนายกรัฐมนตรี

วันที่ 6 เมษายน 2535

คัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง

นายชวน หลีกภัย หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ แถลงว่า พรรคประชาธิปัตย์ยืนยันที่จะให้นายกรัฐมนตรีมาจากการเลือกตั้งและขอให้ ส.ส.ได้คำนึงถึงศักดิ์ศรีของนักการเมืองที่ผ่านการเลือกมาจากประชาชนว่าประชาชนมีเจตนารมณ์อย่างไร

นายปริญญา เทวานฤมิตรกุล เลขาธิการสหพันธ์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย (สนนท.) พร้อมผู้แทน สนนท. ได้มาร่วมชุมนุมหน้าทำการพรรคสามัคคีธรรมเพื่อประณาม 5 พรรคการเมืองที่สนับสนุน พลเอก สุจินดา คราประยูร ผู้บัญชาการทหารสูงสุดและผู้บัญชาการทหารบก เป็นนายกรัฐมนตรี

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ หัวหน้าพรรคความหวังใหม่ แถลงว่า พรรคความหวังใหม่ พรรคประชาธิปัตย์ พรรคพลังธรรม พรรคเอกภาพ ยืนยัน จะสนับสนุน ส.ส.ที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน เป็นนายกรัฐมนตรี ด้วยเหตุผลว่า หากนำบุคคลที่ไม่ได้ผ่านการเลือกตั้งจากประชาชนมาเป็นผู้นำฝ่ายบริหารจะเป็นการละเมิดเจตนารมณ์ของประชาชน

40 รัฐสภา

วันที่ 7 เมษายน 2535

ตั้งนายกรัฐมนตรี

พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้ง พลเอก สุจินดา คราประยูร เป็น
นายกรัฐมนตรี คนที่ 19 ของไทย

ประกาศ
ตั้งนายกรัฐมนตรี

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช พร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการ
โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่ได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแล้วคณะรัฐมนตรี
ที่บริหารราชการอยู่ต้องพ้นจากตำแหน่ง และประธานสภาปรึกษาความสงบเรียบร้อย
แห่งชาติ ได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณา ความมาตรา 216 ของรัฐธรรมนูญแห่งราช
อาณาจักรไทย โดยความเห็นชอบของพรรคการเมืองที่ประกอบเป็นเสียงข้างมากในสภา
ผู้แทนราษฎรแล้ว

จึงทรงพระราชดำริว่า พลเอก สุจินดา คราประยูร เป็นผู้ที่สมควรไว้วาง
พระราชหฤทัยให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 159 วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราช
อาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้ง พลเอก สุจินดา คราประยูร เป็น
นายกรัฐมนตรี บริหารราชการแผ่นดิน ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 7 เมษายน พุทธศักราช 2535
เป็นปีที่ 47 ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก สุนทร คงสมพงษ์
ประธานสภาปรึกษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ

วันที่ 8 เมษายน 2535

"เสียสละ เพื่อชาติ"

พลเอก สุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี ได้กล่าวอำลาสามเหล่าทัพ มีข้อความตอนหนึ่งว่า จำเป็นต้องเสียสละ เพื่อชาติ ในการยอมรับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี การที่ พลเอก สุจินดาฯ กล่าวข้อความดังกล่าว เนื่องจาก พลเอก สุจินดาฯ ได้เคยแถลง เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2534 ว่า จะไม่รับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ประท้วงนายกรัฐมนตรี

ร.ต. ฉลาด วรรณิตร อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เริ่มออกอาหาร ประท้วงนายกรัฐมนตรีไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง ณ บริเวณหน้ารัฐสภา

วันที่ 9 เมษายน 2535

แต่งตั้งองคมนตรี

พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ม.ร.ว.อดุลกิติ์ กิติยากร เป็น องคมนตรี ตั้งแต่วันที่ 9 เมษายน 2535 เป็นต้นไป
เลขาธิการพรรคกิจสังคมลาออก

พลโท เขษม ไกรสรร์ ศ.ส.พระนครศรีอยุธยา เลขาธิการพรรคกิจสังคม ได้ยื่นหนังสือลาออกจากตำแหน่งเลขาธิการพรรคกิจสังคมเลขาธิการพรรคพลังธรรมแถลง

พันเอก ชินวุธ สุนทรสีมะ เลขาธิการพรรคพลังธรรม พร้อมด้วย ศ.ส.พรรคพลังธรรม จำนวน 30 คน ร่วมกันแถลงข่าวที่รัฐบาลยืนยันหลักการของพรรคพลังธรรมที่ว่า "นายกรัฐมนตรีต้องมาจากการเลือกตั้ง" ส่วนแนวทางในการต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งหลักการดังกล่าว คือ การแก้ไขรัฐธรรมนูญ และได้แถลงต่ออีกว่า พรรคพลังธรรม จะทำหน้าที่ในฐานะฝ่ายค้านให้ดีที่สุดเพื่อควบคุมและตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลแทนประชาชนที่ได้ให้ความไว้วางใจต่อพรรคพลังธรรม

วันที่ 10 เมษายน 2535

พรรคกิจสังคมเลือกตั้งกรรมการบริหารพรรค

มีการประชุมพรรคกิจสังคม เพื่อเลือกตั้งกรรมการบริหารพรรค ปรากฏว่า

42 รัฐสภาสาร

นายมนตรี พงษ์พานิช ส.ส.พระนครศรีอยุธยา ได้รับการเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรคกิจสังคม อีกวาระหนึ่ง เลือกนายบุญพันธ์ แซ่วัฒนะ ส.ส.พระนครศรีอยุธยา เป็นเลขาธิการพรรค และให้ นายปิยะณัฐ วัชรภรณ์ ส.ส.ศรีสะเกษ เป็นโฆษกพรรค

วันที่ 11 เมษายน 2535

"เสียชีพ อย่าเสียสัตย์"

มีการแจกเข็มกลัดติดเสื้อลักษณะวงกลมพื้นสีดำตัวอักษรสีขาว มีข้อความว่า "เสียชีพ อย่าเสียสัตย์" เผยแพร่มายังสื่อมวลชน

พลตรี จำลอง ศรีเมือง หัวหน้าพรรคพลังธรรม แถลงว่า ตนคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งมิใช่คัดค้านที่ตัวบุคคลและไม่สามารถยอมรับคำกล่าวของพลเอก สุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี ที่กล่าวว่า "เสียสัตย์ เพื่อชาติ" และตนขอเรียกร้องให้ พลเอก สุจินดา ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี แล้วลงสมัครรับเลือกตั้งเพื่อให้ถูกต้องตามครรลองระบอบประชาธิปไตย โดยจะมีสมาชิกของพรรคพลังธรรมยินดีที่จะลาออกเพื่อเปิดทางให้มีการเลือกตั้งซ่อม

วันที่ 16 เมษายน 2535

ตั้งคณะกรรมการร่างข้อบังคับฯ ของสภาผู้แทนราษฎร

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 2/2535 สมัยสามัญ ณ ตึกรัฐสภา ที่ประชุมได้ลงมติให้มีการประชุมสภาผู้แทนราษฎรสัปดาห์ละ 1 วัน ทุกวันพฤหัสบดี ตั้งแต่เวลา 9.30 นาฬิกา และลงมติกำหนดให้วันที่ 1 กันยายน 2535 เป็นวันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่สองของรัฐสภา จากนั้นได้มีมติตั้งคณะกรรมการร่างข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 27 คน เพื่อพิจารณาข้อมติร่างข้อบังคับฯ ให้เสร็จภายใน 30 วัน ประกอบด้วย

1. นายวิระกร คำประกอบ	15. นายไสว พัฒโน
2. นายอภิชาติ หาลำเจียก	16. นายสุทัศน์ เงินหมื่น
3. นายจำลอง ครุฑขุนทด	17. นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์
4. นายสมศักดิ์ คุณเงิน	18. นายถวิล ไพรสณฑ์

LIART

Legislative Institutional Repository of Thailand

5. นายเนวิน ชิดชอบ	19. นายเกษม บุตรขุนทอง
6. นายจองชัย เทียงธรรม	20. นายสุเทพ อัครถาวร
7. นายนิพนธ์ วิสิทธิ์ยุทธศาสตร์	21. นายปิยะณัฐ วัชรภรณ์
8. นายประกิจ พลเดช	22. นายธำรงค์ ไทยมงคล
9. นายนิกร จำนง	23. นางลลิตา ฤกษ์สำราญ
10. นายมัน พัทธโนทัย	24. นายธานี ศักดิ์เศรษฐ์
11. นายสังข์ทอง ศรีธเรศ	25. ร้อยเอก เอนก นาวาพานิช
12. นายสุธี ภูวพันธ์ุ	26. นายอดิศร เพียงเกษ
13. นายอารีเพ็ญ อุตรสินธุ์	27. พันเอก พล เรืองประเสริฐวิทย์
14. นายวิทยา ชันอาสา	

วันที่ 17 เมษายน 2535

ประกาศตั้งรัฐมนตรี

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้ง พลเอก สุจินดา คราประยูร เป็นนายกรัฐมนตรีตามประกาศ ลงวันที่ 7 เมษายน พุทธศักราช 2535 แล้วนั้น

บัดนี้ พลเอก สุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี ได้เลือกสรรผู้ที่เหมาะสม ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีเพื่อบริหารราชการแผ่นดินแล้วจึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้งรัฐมนตรี ตามความในมาตรา 159 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

นายมีชัย ฤชุพันธุ์	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
นายณรงค์ วงศ์วรรณ	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
พลอากาศเอก สมบุญ ระหงษ์	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
นายมนตรี พงษ์พานิช	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
นายสมัคร สุขทรเวช	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
นายใหม่ ศิรินวกุล	เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
นายชัชวาลย์ ชมภูแดง	เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

44 รัฐสภาสาร

นายกร ทัพพะรังสี	เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
นายสุชน ชามพูนท	เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
นายวัฒนา อัศวเหม	เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
นายปิยะฉัตร วัชรภรณ์	เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
นายชัยภักดิ์ ศิริวัฒน์	เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
นายทินพันธุ์ นาคะตะ	เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
พลเอก สุจินดา คราประยูร	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
พลเอก ชัชชม กันหลง	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
นายสุธี สิงห์เสน่ห์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
นายชวลิต โอสธานุเคราะห์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
นายปองพล อติเรกสาร	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
นายสมบัติ ศรีสุรินทร์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
นายพินิจ จันทรสุนทร	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
นายสันติ ชัยวิรัตน์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
นายบุษย อังกินันท์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
นายวโรทัย ภิญโญสาสน์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
นายบรรหาร ศิลปอาชา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
นายเสนาะ เทียนทอง	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
นายกำชัย เรืองกาญจนเศรษฐ์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
นายอนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
หม่อมราชวงศ์ ปรีดิยาธร เทวกุล	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
นายสัมพันธ์ เลิศนุวัฒน์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
นางพวงเล็ก บุญเชียง	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
พลอากาศเอก อนันต์ กลินทะ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
พลตำรวจโท วิโรจน์ เปาอินทร์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
นายวีระ ปิตรชาติ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

LI RT

นายสุชาติ ตันเจริญ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
นายประภัตร โพธสุธน	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
นายสวัสดิ์ คำประกอบ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
นายกิตติศักดิ์ หัตถสงเคราะห์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
พลอากาศเอก สมบุญ ระหงษ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
นายชูชีพ หาญสวัสดิ์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
นายไพโรจน์ เครือวัฒน์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
นายเงิน บุญสุภา	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
นายบุญพันธ์ แซ่วัดนะ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
นายสมศักดิ์ เทพสุทิน	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข
นายจรูญ งามพิเชษฐ์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข
นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
นายเรืองวิทย์ ลิกค์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
นายอุดมศักดิ์ ทั้งทอง	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
นายทวิช กลิ่นประทุม	เป็นรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย

วันที่ 19 เมษายน 2535

การเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ผลการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปราบกฏว่า ร้อยเอก กฤษฏา อรุณวงษ์ ณ อยุธยา ผู้สมัครจากพรรคพลังธรรม ได้รับการเลือกตั้งเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แทน พลตรี จำลอง ศรีเมือง ที่ลาออกไป สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส.

ส.ส. ร่วมออกอาหารประท้วง

นายสุพัฒน์ ธรรมเพชร ส.ส.พัทลุง พรรคประชาธิปัตย์ ได้ออกอาหาร

LI RT

46 รัฐสภาสาร

ประท้วงนายกรัฐมนตรี ที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งร่วมกับ ร.ต. ฉลาด วรรณิตร อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่ได้ขออาหารมาก่อนแล้ว ตั้งแต่วันที่ 8 เมษายน 2535 ณ บริเวณหน้ารัฐสภา

วันที่ 21 เมษายน 2535

คณะรัฐมนตรี ถวายสัตย์ปฏิญาณ

พลเอก สุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี นำคณะรัฐมนตรี เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เพื่อถวายสัตย์ปฏิญาณก่อนเข้ารับหน้าที่

คณะ รสช. เข้าเฝ้าฯ กราบบังคมทูลลา

พลเอก สุนทร คงสมพงษ์ ประธานสภาวิชาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ นำคณะ รสช. เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เพื่อกราบบังคมทูลลาในโอกาสพ้นจากหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2534

วันที่ 22 เมษายน 2535

คณะรัฐมนตรีประชุมนัดแรก

มีการประชุมคณะรัฐมนตรีขึ้นเป็นครั้งแรกของรัฐบาลชุดนี้ พลเอก สุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี ได้ขอให้รัฐมนตรีที่มาจาก 5 พรรคร่วมรัฐบาลมีความสามัคคีกลมเกลียวกัน จากนั้นที่ประชุมได้มีมติกำหนดให้มีการประชุมคณะรัฐมนตรีทุกวันอังคาร

วันที่ 23 เมษายน 2535

ประธานสภาผู้แทนราษฎร ชี้แจงเรื่องการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 3/2535 สมัยสามัญ ณ ตึกรัฐสภา นายอาทิตย์ อุไรรัตน์ ประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงในที่ประชุมสภา

เกี่ยวกับการแต่งตั้ง พลเอก สุจินดา คราประยูร เป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2535 คนใต้ให้สัมภาษณ์ในช่วงเช้าว่า มีพรรคการเมือง 5 พรรคที่ร่วมกันในการจัดตั้งรัฐบาล ได้เสนอให้ นายณรงค์ วงศ์วรรณ หัวหน้าพรรคสามัคคีธรรม เป็นนายกรัฐมนตรี แต่ปรากฏว่ามีได้เป็นไปตามที่ตนให้สัมภาษณ์ เนื่องจากในช่วงบ่ายของวันเดียวกัน พรรคการเมืองทั้ง 5 พรรค ได้มีหนังสือแจ้งให้ตนทราบว่า ทั้ง 5 พรรคการเมือง ได้ให้การสนับสนุน พลเอก สุจินดา คราประยูร เป็นนายกรัฐมนตรี ตนเห็นว่าเมื่อเป็นเจตนารมณ์ของ 5 พรรคการเมือง ซึ่งมีเสียงข้างมากในสภา จึงได้ดำเนินการส่งเรื่องดังกล่าวให้ พลเอก สุนทร คงสมพงษ์ ประธานสภารักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ผู้ซึ่งเป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกรัฐมนตรี ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 ดำเนินการต่อไป

จากนั้นที่ประชุมได้พิจารณาญัตติข้อ 4 เรื่อง ดังนี้

1. เรื่องให้แก้ไขปัญหาราคากาแฟตกต่ำ เมื่อได้อภิปรายแล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ขอรับเรื่องไปพิจารณาดำเนินการต่อไป
2. เรื่องขอให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาแก้ไขปัญหาราคายางพาราตกต่ำ เมื่อได้อภิปรายแล้ว ที่ประชุมได้ลงมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นพิจารณา จำนวน 35 คน และให้พิจารณาแล้วเสร็จภายใน 60 วัน
3. เรื่องขอให้หามาตรการแก้ไขปัญหายางพาราและกาแฟราคาตกต่ำ เมื่อได้อภิปรายแล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอรับเรื่องนี้ไปพิจารณาดำเนินการต่อไป
4. เรื่องขอให้ตั้งกรรมการวิสามัญเพื่อศึกษาหาทางแก้ไขและช่วยเหลือประชาชนกรณีโรงงานอุตสาหกรรมปล่อยน้ำเสีย ทำให้เกิดความเสียหายอย่างใหญ่หลวงในลำน้ำปอง, สี, มูล เมื่อได้อภิปรายแล้วที่ประชุมได้ลงมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นพิจารณา จำนวน 35 คน และให้พิจารณาแล้วเสร็จภายใน 60 วัน

ฝ่ายค้านยื่นญัตติขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ

แกนนำ 4 พรรคการเมืองฝ่ายค้าน โดยนายชวน หลีกภัย หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ พลตรี จำลอง ศรีเมือง หัวหน้าพรรคพลังธรรม นายบุญชู โรจนเสถียร

48 รัฐสภาสาร

หัวหน้าพรรคเอกภาพ นายพิศาล มุลศาสตร์สาทร เลขาธิการพรรคความหวังใหม่ ได้ยื่นญัตติต่อนายอาทิตย์ อุไรรัตน์ ประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ 4 ประเด็น สรุปได้ดังนี้

1. ให้ลดบทบาทสมาชิกวุฒิสภา เหลือเพียงหน้าที่กั้นกรองกฎหมายเท่านั้น
2. ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธานรัฐสภา
3. การประชุมสภาสัมัชสมัยครั้งที่สอง นอกจากพิจารณาร่างกฎหมายแล้ว ขอให้พิจารณาเรื่องอื่น ๆ ได้ด้วย

4. นายกรัฐมนตรีต้องมาจากการเลือกตั้ง

นายอาทิตย์ฯ กล่าวว่า จะนำเรื่องนี้ให้ประธานรัฐสภานำเข้าสู่วาระการประชุมร่วมกันของรัฐสภา เพราะการพิจารณาแก้ไขรัฐธรรมนูญต้องประกอบด้วยสองสภา แต่ระหว่างนี้จะได้ให้เลขาธิการรัฐสภานำบัญญัตินี้ไปตรวจสอบความถูกต้องก่อน

กำหนดรับแถลงนโยบาย

นายอุกฤษ มงคลนาวิน ประธานรัฐสภา ได้ให้สัมภาษณ์ว่า รัฐบาลจะแถลงนโยบาย 6 พ.ค. 2535 นี้ ส่วนการถ่ายทอดการประชุมสภาจะมีหรือไม่ ต้องมีการ พิจารณากันก่อน สำหรับการเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรีต้องมาจากการเลือกตั้งนั้น เป็นเรื่องธรรมดาที่เกิดขึ้นในระบอบประชาธิปไตย

วันที่ 24 เมษายน 2535

ตั้งคณะกรรมการยกร่างข้อบังคับฯ ของวุฒิสภา

การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 2/2535 สมัยสามัญ ณ ตึกรัฐสภา ที่ประชุมลงมติให้มีการประชุมวุฒิสภาสัปดาห์ละ 1 วัน ทุกวันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 9.30 นาฬิกา จากนั้นที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการยกร่างข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา จำนวน 11 คน ประกอบด้วย

1. นายโกเมน ภัทรภิรมย์
2. พลเอก เขียว ชนไมตรี
3. คุณหญิง นันทกา สุประภาตะนันท์

4. พลตำรวจเอก บุญชู ว่างานนท์
5. พลเรือเอก ปรีดา การสุทธิ
6. นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล
7. นายวัฒนา รัตนวิจิตร
8. นายวิชัย โสสุวรรณจินดา
9. พลอากาศเอก สมศักดิ์ กุศลลาชัย
10. นายสรรเสริญ อุทัยเฉลิม
11. นายโอสถ โกสิน

วันที่ 27 เมษายน 2535

แต่งตั้งโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

พลเอก สุจินดา คราประยูร มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 64/2535 แต่งตั้ง นายวิษณุ เครืองาม รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี อีกหน้าที่หนึ่ง ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ 28 เมษายน 2535 เป็นต้นไป

วันที่ 28 เมษายน 2535

ถ่ายทอดการแถลงนโยบายของรัฐบาล

นายวิษณุ เครืองาม โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ได้แถลงผลการประชุมคณะรัฐมนตรี ว่าที่ประชุมคณะรัฐมนตรี ได้มีการพิจารณาเรื่องการเตรียมการในการแถลงนโยบายของรัฐบาลต่อรัฐสภา และที่ประชุมได้มีมติว่า ควรให้มีการถ่ายทอดการแถลงนโยบายของรัฐบาลทางวิทยุกระจายเสียงและที่วิเคาที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรมีหนังสือขอความร่วมมือมายังรัฐบาล

วันที่ 30 เมษายน 2535

สภาผู้แทนราษฎร ตั้งคณะกรรมการธิการสามัญประจำสภา

ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 4/2535 สมัยสามัญ ณ ตึกรัฐสภา ที่ประชุมได้ลงมติเลือกตั้งคณะกรรมการธิการสามัญประจำสภา ขึ้น จำนวน 18 คณะ ๆ ละ

LIIRT

50 รัฐสภาสาร

19 คน ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมาธิการกิจการสภาผู้แทนราษฎร

1. นายสมศักดิ์ คุณเงิน
2. นายบรรจง โขจิตจिरนันท์
3. นางอุบล บุญชูโสธร
4. นายทวี พุทธจันทร์
5. นายนิกร จำนง
6. นายประกิจ พลเดช
7. พันตรี เทอดฤทธิ์ บุญฤทธิ์
8. นายสุทัศน์ ศรีรัตนพรรณ
9. นายกรีช กงเพชร
10. นายจรูญ กุวานนท์
11. นายปรีชา มุสิกกุล
12. นายจรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์
13. นายนิพนธ์ บุญญามณี
14. นายประพันธ์ หุตะสิงห์
15. นายปัญญา สุคตวงศ์
16. พลเรือเอก คีตก ภัทรโกศล
17. นายปิยะณัฐ วัชรภรณ์
18. นายสุวิทย์ คุณกิตติ
19. นางสาวเสาวลักษณ์ สุริยาทิพย์

2. คณะกรรมาธิการกิจการสตรีและเยาวชน

1. นายรัศมี วรรณิสสร
2. นายประทวน เขียวฤทธิ์
3. จำสืบทำรวจ อุดม วรวัลย์
4. นายวราเทพ รัตนากร

LIIRT

5. นายไกรสิทธิ์ ไกรสิทธิพงศ์
  6. นายเรวุฒิ จินดาพล
  7. นายวิทยา เทียนทอง
  8. นายธำรง พัฒนรัฐ
  9. นายอิสสระ สมชัย
  10. นายสมศักดิ์ วรคามิน
  11. นางนิภา พริ้งศุลกะ
  12. นายอภิชาติ การิกาญจน์
  13. นายพินิจ จารุสมบัติ
  14. นางเครือวัลย์ สมณะ
  15. นางสาวกุสุมา ศรสุวรรณ
  16. นางพิมพ์า จันทร์ประสงค์
  17. นายธีระวัฒน์ ศิริวันสาธิต
  18. นายชูชัย มุ่งเจริญพร
  19. นายธวัชชัย อนามพงษ์
-
3. คณะกรรมาธิการการเกษตรและสหกรณ์
    1. นายจำนงค์ โภธิสาโร
    2. นายประสิทธิ์ จันทาทอง
    3. นายสุติน ภูษทธานนท์
    4. ว่าที่ร้อยตรี ไพโรจน์ สุวรรณฉวี
    5. นายเคช บุญ - หลง
    6. นายธนิต ไตรวุฒิ
    7. นายบุญส่ง สมใจ
    8. นายไพศาล จันทร์ภักดี
    9. นางกรองกาญจน์ วิสมหมาย
    10. นายเฉลิมชัย อุฬารกุล

11. นายไพศาล ยิ่งสมาน
12. นายวัชรินทร์ เกตะวันดี
13. นายตรีพล เจาะจิตต์
14. นายสุพัฒน์ ธรรมเพชร
15. นายจรัส พัวช่วย
16. นายเรืองวิทย์ คุชฎีสุรพจน์
17. นายอร่าม อามระดิษ
18. นายคณัยฤทธิ์ วัชรภรณ์
19. นายเอกพร รักความสุข

4. คณะกรรมาธิการการคมนาคม

1. นายภิญโญ นิโรจน์
2. นายธานี ยี่สาร
3. นายเทวัญ ลิปตพัลลภ
4. นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์
5. นายจงชัย เทียนธรรม
6. นายศิลปชัย น้อยปรี
7. พันตรี เทอดฤทธิ์ บุญญฤทธิ์
8. นายศุภสิทธิ์ เตชะตานนท์
9. นายสรารุช นิยมทรัพย์
10. นายบุญหลง ถาคำฟู
11. นายอารีเพ็ญ อุตระสินธุ์
12. นายทวี สุระบาล
13. นายณรงค์ นิยมไทย
14. นายไชยยศ จิรเมธากร
15. นายเกษม บุตรขุนทอง
16. นายไชยวัฒน์ สิ้นสุวรรณ

17. นายอุดมเดช รัตนเสถียร
18. นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข
19. นายยิ่งพันธ์ มนะสิการ

5. คณะกรรมาธิการการคลัง การธนาคาร และสถาบันการเงิน

1. นางอุบล บุญญชโลธร
2. นายวิจิตร แจ่มใส
3. นายปรีชา เตหาพงศ์ชนะ
4. นายวินิจฉัย ธาระรังสฤษฏ์
5. นายธนิศ ไตรวุฒิ
6. นายไพศาล จันทรภักดี
7. นายวิสันต์ เคชเสน
8. นายจาตุรนต์ ฉายแสง
9. นายมนตรี ตานโพบุตย์
10. นายเศกสิทธิ์ ไวนิยมพงศ์
11. นายมณฑล ไกรวัตนุสสรณ์
12. นายไตรรงค์ สุวรรณคีรี
13. นายชวย หลีกภัย
14. นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
15. นายพีระพงศ์ ถนอมพงษ์พันธ์
16. นางสุภารัตน์ เกยุราพันธ์
17. นายสุชาติ โชคชัยวัฒนากร
18. นายศุภพรพงศ์ ชวนบุญ
19. นายบุญชู โรจนเสถียร

6. คณะกรรมาธิการการต่างประเทศ

1. นายพินิจ จารุสมบัติ

2. นายปรีชา ผ่องเจริญกุล
3. นายเจอะอามิง โตะตาหยง
4. นายวราเทพ รัตนากร
5. นายบุรินทร์ หิรัญบุรณะ
6. ร้อยตำรวจโท เขาวริน ด้ทรงศักดิ์ศิริ
7. นายมัน พันธ์นัย
8. นายไตรภพ เมาะราชิ
9. พันตำรวจโท สมชาย เพศประเสริฐ
10. นายปริญญา เจคาภิวัฒน์
11. นายธวัชวงศ์ ณ เชียงใหม่
12. นายประสงค์ ศรีวัฒน์
13. นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ
14. นายประจวบ ไชยสาส์น
15. นายอภิชาติ ศิริสวัสดิ์ชัย
16. นายสุเทพ อัฒภากร
17. นายกระแส ชนะวงศ์
18. นายกอร์ปศักดิ์ สภาวสุ
19. นางลลิตา ฤกษ์สำราญ

7. คณะกรรมาธิการติดตามผลงานงบประมาณรายจ่ายประจำปี

1. เรือตรี สุพจน์ ตั้งตระกูลไท
2. นายชาญชัย ชัยรุ่งเรือง
3. นายวุฒิชัย สงวนวงศ์ชัย
4. นายชัยวัฒน์ ทรัพย์รวงทอง
5. นายเดช บุญ - หลง
6. นายสีหนาท ภาชา
7. นายนิพนธ์ วิศิษฏ์ยุทธศาสตร์

8. นายอำนาจ บศสุข
9. นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์
10. นายฉัตรชัย เอียสกุล
11. นายเฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย
12. นายประวิช นิลวัชรมณี
13. นายสุทัศน์ เงินหมื่น
14. นายถวิล จันทร์ประสงค์
15. พันเอก วินัย สมพงษ์
16. นายรักเกียรติ สุขชนะ
17. นายชูชัย มุ่งเจริญพร
18. ร้อยเอก เอนก นาวาพานิช
19. นายประวัฒน์ อุตตะโมค

8. คณะกรรมาธิการการทหาร

1. นายวัลลภ สุปรียศิลป์
2. นายประสิทธิ์ ชัยวิรัตน์
3. นายสุเมธ พรหมพันท้าว
4. นายสาคร พรหมภักดี
5. นายเจอะอามิง โตะคาหยง
6. นายกมล จิระพันธุ์วานิช
7. ร้อยตำรวจโท เขาวริน ดัทธิศักดิ์ศิริ
8. นาวาโท เคชา สุขารมณี
9. นายชาญชัย ปทุมารักษ์
10. นาย نجمุดดีน อูมา
11. นาย मुख สไลมาน
12. พลเอก สนั่น เศวตเศรนี
13. นายบุญชู ศรีทอง

14. นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์
15. นายสุชาติ แก้วนาโพธิ์
16. พลเรือเอก ศิริ ศิริรังษี
17. พลตรี ฤกษ์ดี ชาคีอุทิศ
18. นายกุศล หมีเทศทอง
19. พันเอก พล เรืองประเสริฐวิทย์

9. คณะกรรมาธิการการปกครอง
1. นายพิชัย มงคลวิรุณ
2. นายสุเมธ พรหมพันธ์
3. พันตำรวจเอก สุทธิ คະสุวรรณ
4. นาย योगยศ อรุณเวสสะเศรษฐ
5. นายบรรจง โฆษิตจिरนันท์
6. นายประคิษฐ์ ยั่งยืน
7. นายบุญธง สงฆ์ประชา
8. นายวีระ ปัทมสิริวัฒน์
9. นายศุภสิทธิ์ เตชะตานนท์
10. นายเฉลิมยศ แสนวิเศษ
11. ร้อยตรี นกุล ธนิกุล
12. พันตำรวจโท อุดมย์ บุญเศรษฐ
13. นายไพจิตร ศรีวรรณ
14. นายองุ่น สุทธิวงศ์
15. นายวิรัช ร่มเย็น
16. นายถวิล ไพโรจน์
17. นายสุชน ชื่นสมจิตต์
18. นายธีระวัฒน์ สิริวันสถานนท์
19. นายธานี ศักดิ์เศรษฐ์

10. คณะกรรมาธิการการแรงงาน

1. นายสงสุข ภัคเกษม
2. นาย योगยศ อรุณเวสสะเศรษฐ
3. นายจำลอง ศุภานุนทศ
4. นายสนั่น สบายเมือง
5. นายสมศักดิ์ คุณเงิน
6. นายไตรภพ เมาะราษี
7. นายมัน พัทโนทัย
8. นายวิเชียร ขาวขำ
9. นายสุเทพ คีบุญมี ณ ชุมแพ
10. นายเกียรติชัย ชัยเชาวรัตน์
11. นายเทิดภูมิ ใจดี
12. นายสุรศักดิ์ เทียมประเสริฐ
13. นายสะเบต หลีเหรัมย์
14. นายวิเชียร คันฉ่อง
15. นายไสว พัดโน
16. นายเชิธร มโนหรัศ
17. นายสุธา ชันแสง
18. นายวิฑูรย์ วงษ์ไกร
19. นายจิรายุส เนาวเกตุ

11. คณะกรรมาธิการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน

1. พันตำรวจเอก สุทธิ คະสุวรรณ
2. นายสิทธิรัตน์ รัตนวิจารณ์
3. นายเมธา เอื้ออภิญญกุล
4. นายสนั่น สบายเมือง
5. นายไกรสิทธิ์ ไกรสิทธิพงศ์

6. นายเชาวลิต สุขสวัสดิ์
7. นายสันหัต จินาภักดิ์
8. นายสีหนาท ภาชา
9. นายประสงค์ บุรณพงศ์
10. นายอรรถสิทธิ์ ทรัพย์สิทธิ์
11. นายขจรศักดิ์ ศรีสวัสดิ์
12. นายธวัช สุรินทร์คำ
13. นายวิฑูรย์ นามบุตร
14. นายไชยา พรหมา
15. นายอาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา
16. นายสมุทร มงคลกิติ
17. นายकुสิต ไสภิตชา
18. พลตำรวจตรี วุฒิ สุโกศล
19. นายสุรพล เลี้ยงบำรุง

12. คณะกรรมาธิการการวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว

1. นายระวีง เนตรโพธิ์แก้ว
2. จำสืบตำรวจ อุดม วรวัลย์
3. นายทวี พุทธจันทร์
4. นายสง่า ธนสงวนวงศ์
5. นางสาวพูนสุข โลหะโชติ
6. นายเรวุฒิ จินตาทผล
7. นายบุญเลิศ สว่างกุล
8. นายวิเศษ ใจใหญ่
9. นายสมาน ภูมมะกาญจนะ
10. นายเสริมศักดิ์ การุญ
11. นายอุดมศักดิ์ อุษชิน

12. พันเอก สุชาติ จันทร์โชติกุล
13. นายสุธี ภูวพันธุ์
14. นายพิเชษฐ พันธุ์วิชาติกุล
15. นายศิริศักดิ์ อ่อนละม้าย
16. นายแสวง ฤกษ์จรัส
17. นายธเนศร์ พรพิพัฒน์พงศ์
18. นายวิวัฒน์ไชย ณ กาศสินธุ์
19. นายอุทัย พิมพ์ใจชน

13. คณะกรรมการการศึกษา
  1. นายกำชุง ประภากรแก้วรัตน์
  2. นายวินิจฉัย ธาระรังสฤษดิ์
  3. นายทรงศักดิ์ ทองศรี
  4. นายสาคร พรหมภักดี
  5. นายกมล จิระพันธุ์วานิช
  6. นายลำพอง พิลาสมบัติ
  7. นายวุฒิพงษ์ เหลืองอุดมชัย
  8. นายสันหัตต์ จีนาภักดี
  9. นายอร่าม ไส่หีวระ
10. นายพา อักษรเสื่อ
11. นายขจิตร์ ชัยนิคม
12. นายสวัสดิ์ วงศ์ทวี
13. นายวิรเทพ สุวรรณสว่าง
14. นายชินวรรณ บุญเกียรติ
15. นายกฤษฎาภางค์ แก้วโสภาก
16. นายสุทิน นพเกตุ
17. นายวิทยา วิเศษรัตน์

18. นายสำเร็จ ภูนิคม
19. นางลลิตา ฤกษ์สำราญ

14. คณะกรรมาธิการการเศรษฐกิจ

  1. นายสงสุข ภัคเกษม
  2. นายประสิทธิ์ ชัยวิรัตนะ
  3. นายจำลอง ค่ำทขุนทด
  4. นายเทอดธรรม อัมราลิขิต
  5. นายเรวัต สิรินุกูล
  6. นายบุญส่ง สมใจ
  7. นายวิเชียร ขาวขำ
  8. นายสุเทพ ศิบุญมี ณ ชุมแพ
  9. พันตรี พูนศักดิ์ พสุนนท์
  10. นายสุวใจ ศิรินุพงศ์
  11. นายเฉลิมชัย เอียสกุล
  12. นายสังข์ทอง ศรีธเรศ
  13. นายสัมพันธ์ ทองสมัคร
  14. นายบัญญัติ บรรทัดฐาน
  15. พันเอก ชินวุธ สุนทรสีมะ
  16. นายทิววัฒน์ มฤคพิทักษ์
  17. นายกอร์ปศักดิ์ สภาวสุ
  18. นายธำรงค์ ไทยมงคล
  19. พลเอก มานะ รัตนโกเศศ

15. คณะกรรมาธิการการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

  1. นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์
  2. นายทรงยศ รามสูต

3. นายรัศมี วรรณิสสร
4. นายสุรพล เกียรติไชยากร
5. นาวาโท เศชา สุขารมณ
6. นายทรงธรรม ปัญญาดี
7. นายวีระ ปัทมสิริวัฒน์
8. นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์
9. นายพูนสวัสดิ์ มุทศาสตร์สาทร
10. นายสวัสดิ์ สิบสายพรหม
11. นายวิชัย ชัยจิตวณิชกุล
12. นายชัยพร ทองประเสริฐ
13. นายถาวร กาศมสัน
14. นายอุดมศิลป์ ศรีแสงนาม
15. นายชจรศักดิ์ จินตานนท์
16. นายประสม ประคุณศึกษาพันธ์
17. นายอัมพล จันทระเจริญ
18. นายประสิทธิ์ พิฑูรกิจจ่า
19. นายอภิชาติ หาลำเจียก

16. คณะกรรมาธิการสวัสดิการสังคมและการกีฬา

1. นายอภิชาติ หาลำเจียก
2. นายเนวิน ชิดชอบ
3. นายสุรพล เกียรติไชยากร
4. นายสนธยา คุณปลื้ม
5. นายนิกร จำนง
6. นายประสานครุ บุญมี
7. นายสมาน ภูมิกะกาญจนะ
8. นายอนุรักษ์ จูริมาศ

9. นายบุญชง วิสมหมาย
10. นายสนั่น ฤพรณชนะบุรี
11. นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา
12. นายสุรพร คณัยตั้งตระกูล
13. นายพรเทพ เตชะไพบูลย์
14. นายณรงค์ นุ่นทอง
15. พลเรือโท โรช วิภัติภูมิประเทศ
16. นายเคชา สามารถ
17. นายระวี หิรัญโชติ
18. นายประวัติ ทองสมบุรณ์
19. พลเอก มานะ รัตนโกเศศ

17. คณะกรรมาธิการอุตสาหกรรม

1. นายวิระกร คำประกอบ
2. นายเมธา เอื้ออภิญญกุล
3. นายจักรพันธ์ ทักตียกุล
4. นายสง่า ธนสงวนวงศ์
5. นายคุสิต รั้งศิริ
6. นายวิสันต์ เตชเสน
7. นายวุฒิพงษ์ เหลืองอุดมชัย
8. นายต่อสู์ ด้ทธิกุล
9. นายบวร ภูจรีต
10. นายสุขุม เลาว์ฉัยศิริ
11. นายไพฑูรย์ แก้วทอง
12. พลเอก ปัญญา สิงห์ศักดิ์
13. นายชุมพล กาญจนะ
16. นายสมพัฒน์ กัลยาวิสัย

17. นายสง่า วัชรภรณ์
18. นายนิรันดร์ นาเมืองรักษ์
19. นายธวัชชัย อนามพงษ์

18. คณะกรรมาธิการพิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมลับและตรวจ
รายงานการประชุมลับ
  1. นายประสิทธิ์ จันทาทอง
  2. นายระวีง เนตรโพธิ์แก้ว
  3. นายทรงศักดิ์ ทองศรี
  4. นายธานี ยี่สาร
  5. นายสมศักดิ์ ปรีศนันทกุล
  6. นายนิยม วรปัญญา
  7. นายเรวัตติ สิรินกุล
  8. นายจองชัย เทียงธรรม
  9. นายศุภ จินตะเวช
  10. นายปัญญา จินตะเวช
  11. นายเด่น โต๊ะมีนา
  12. นายบรรยง ร่วมพัฒนา
  13. นายไสว พัฒโน
  14. นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
  15. นายพินิจ จันทรสมบัติ
  16. นายเสริม หลักสุวรรณ
  17. นายรักเกียรติ สุขธนะ
  18. นายศุภิต ไสภิตธา
  19. นายสนิท กุลเจริญ

จากนั้น ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติด่วนเกี่ยวกับปัญหาภัยแล้ง รวม 6 ฉบับ

64 รัฐสภาสาร

เมื่อได้อภิปรายแล้ว ที่ประชุมได้ลงมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน 34 คน เพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าว ให้แล้วเสร็จภายใน 60 วัน

วันที่ 1 พฤษภาคม 2535

บุตรสาว ร.ต. ฉลาดฯ อุดอาหารประท้วง

นางสาวจิตราวดี วรรณิตร ซึ่งเป็นบุตรสาวของ ร.ต. ฉลาด วรรณิตร ประกาศร่วมเจตนารมณ์เดียวกับบิดาด้วยการอดอาหารประท้วง นายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2535 เป็นต้นไป

ตั้งตุลาการรัฐธรรมนูญผู้ทรงคุณวุฒิ

วุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติแต่งตั้งตุลาการรัฐธรรมนูญ จากผู้ทรงคุณวุฒิตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 มาตรา 220 และมาตรา 200 สภาละ 3 คน เมื่อคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 3/2535 สมัยสามัญ และในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 4/2535 สมัยสามัญ ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

นายบุญชนะ อัครถาวร	นายบัญญัติ สุชีวะ
พลโท สมิง ไตรสังคะ	นายมงคล เปาอินทร์
นายโอวาท สุทธิวาทนฤพุมิ	นายสุธี อากาศฤกษ์

วันที่ 3 พฤษภาคม 2535

มีการอภิปรายที่ท้องสนามหลวง

สหพันธ์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย (สนนท.) ร่วมกับกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตยองค์กรเอกชน จัดการอภิปรายคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง ณ บริเวณท้องสนามหลวง มีประชาชนร่วมฟังการอภิปรายจำนวนมาก การอภิปรายครั้งนี้ได้มีบรรดาหัวหน้าพรรคการเมือง รวมทั้ง ส.ส. ฝ่ายค้าน ทั้ง 4 พรรค สลับเปลี่ยนกันอภิปรายด้วย และในการอภิปรายของ พลตรี จำลอง ศรีเมือง หัวหน้าพรรคพลังธรรม ได้กล่าวตอนหนึ่งว่า จะอดอาหารประท้วงตั้งแต่วันที่ 4 พฤษภาคม 2535 เป็นต้นไป จนกว่า พลเอก สุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี จะลาออกจากตำแหน่ง

LI RT

วันที่ 4 พฤษภาคม 2535

หัวหน้าพรรคพลังธรรมเริ่มอดอาหารประท้วง

พลตรี จำลอง ศรีเมือง หัวหน้าพรรคพลังธรรม ได้เริ่มอดอาหารประท้วง นายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง ที่บริเวณหน้ารัฐสภา

ฝ่ายค้านต้องการอภิปราย 2 วันในการแถลงนโยบายของรัฐสภา

นายพิศาล มุลศาสตร์สาทร เลขาธิการพรรคความหวังใหม่ เป็นตัวแทน พรรคร่วมฝ่ายค้าน 4 พรรค ยื่นหนังสือต่อนายอาทิตย์ อุไรรัตน์ ประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อขอขยายเวลาการอภิปรายในการแถลงนโยบายของรัฐบาลต่อรัฐสภาให้เป็นสองวัน

วันที่ 6 พฤษภาคม 2535

รัฐบาลแถลงนโยบายต่อรัฐสภา

การประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ 1/2535 สมัยสามัญ ณ ตึกรัฐสภา ที่ประชุมได้รับฟังการแถลงนโยบายของรัฐบาล โดย พลเอก สุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี ได้แถลงว่า

ตามที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม แต่งตั้งให้กระผมเป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศพระบรมราชโองการลงวันที่ 7 เมษายน 2535 และแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีตามประกาศพระบรมราชโองการลงวันที่ 17 เมษายน 2535 นั้น บัดนี้ คณะรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินเรียบร้อยแล้ว จึงขอเรียนให้ท่านสมาชิกรัฐสภาผู้มีเกียรติได้ทราบถึงนโยบายและเจตนารมณ์ ในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล กระผมขอกราบเรียนในเบื้องต้นว่า นโยบายนี้ได้กำหนดขึ้นเพื่อประโยชน์ในการสร้างความผาสุก ความมั่งคั่ง และความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ให้แก่ประชาชนและประเทศชาติสืบไป โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. นโยบายการเมือง

รัฐบาลมีเจตนารมณ์ที่จะพัฒนาระบบการเมืองให้มีความมั่นคง เพื่อประโยชน์ของประชาชนเป็นส่วนรวม โดยให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

LIIRT

ทุกหมู่เหล่าในทุกระดับ ทั้งนี้ ภายใต้กฎเกณฑ์ของรัฐธรรมนูญ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมีนโยบายดังต่อไปนี้

1.1 เกิดทุนพระมหากษัตริย์ไว้เป็นที่เคารพสักการะอันสูงยิ่ง และรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

1.2 สนับสนุนการพัฒนาพรรคการเมืองให้มีบทบาท ในฐานะเป็นองค์กรหลักในการพัฒนาการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตลอดจนสร้างจิตสำนึกในหน้าที่ของชนชาวไทยที่มีตามรัฐธรรมนูญ ทั้งจะสนับสนุนให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับชาติและระดับท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

1.3 จัดให้มีการกระจายอำนาจการปกครองสู่ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ให้เป็นไปอย่างมีระบบและเหมาะสมกับสภาวะของแต่ละท้องถิ่น ทั้งจะริบเร่งพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคล ระบบการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องต่อกัน เพื่อรองรับการกระจายอำนาจดังกล่าว

1.4 สนับสนุนและส่งเสริมให้สื่อมวลชนมีเสรีภาพในการเสนอข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว และได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง

2. นโยบายการบริหารราชการและการปรับปรุงกฎหมาย

รัฐบาลมีความมุ่งมั่นที่จะเปลี่ยนแนวความคิดจากการบริหารราชการในลักษณะของการควบคุม มาเป็นการบริหารราชการในเชิงกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน และตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ โดยมีนโยบายดังนี้

2.1 ดำเนินการปรับปรุงการบริหารราชการ ดังต่อไปนี้

2.1.1 ปรับทัศนคติของข้าราชการให้รับฟังความคิดเห็นของประชาชน อุทิศตนแก่ราชการและมุ่งปฏิบัติราชการ เพื่อประโยชน์ของประชาชนเป็นส่วนรวมให้มากขึ้น

2.1.2 ปรับปรุงระบบการทำงานของราชการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการประชาชนให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยจัดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นสามารถกระจายอำนาจและความรับผิดชอบสู่ระดับล่างได้ และขจัดการซ้ำซ้อน ปรับระบบการอนุญาต การอนุมัติ หรือการดำเนินการอื่นของข้าราชการและส่วนราชการให้มี

หลักเกณฑ์การพิจารณา กรอบ กำหนดแนวทางการใช้ดุลพินิจ และระยะเวลาในการดำเนินการที่ชัดเจน โดยให้เปิดเผยหลักเกณฑ์และระยะเวลาดังกล่าวให้ประชาชน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบล่วงหน้า ตลอดจนปรับปรุงโครงสร้างและขั้นตอนการพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลการบริหารงบประมาณ และการวางแผนให้สอดคล้องซึ่งกันและกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

2.1.3 ปรับปรุงให้กระทรวง ทบวง กำหนดนโยบายแผนงานให้ชัดเจนและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและแผนพัฒนาของประเทศ รวมตลอดทั้งให้มีระบบการติดตามเร่งรัดและการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.4 เร่งรัดให้ส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ขยายการบริการประชาชนไปสู่ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นได้มากยิ่งขึ้น รวมตลอดทั้งให้นำเทคโนโลยีสมัยใหม่ในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางสารสนเทศ และอื่น ๆ มาใช้ เพื่อให้การปฏิบัติราชการเป็นไปอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อภารกิจหน้าที่ของรัฐ และความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวกและทั่วถึง

2.1.5 สร้างขวัญและกำลังใจแก่ข้าราชการ โดยการปรับค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ที่เหมาะสมกับสถานภาพและสอดคล้องกับค่าครองชีพ ให้มีระบบสวัสดิการที่เหมาะสม มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงานที่ได้มาตรฐาน ตลอดจนยึดหลักระบบคุณธรรมในการพิจารณาให้บำเหน็จความชอบและการเลื่อนตำแหน่งในระบบราชการ เพื่อให้สามารถสรรหาและรักษาข้าราชการที่มีคุณภาพไว้ได้

2.1.6 ส่งเสริมให้มีมาตรการที่ได้ผล ในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ และดำเนินการปราบปรามผู้กระทำผิดอย่างเข้มงวด และได้ผลจริงจัง

2.1.7 ส่งเสริมและจัดระบบงานยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น โดยมุ่งเน้นการอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้รวดเร็วและจัดตั้งศาลเพิ่มมากขึ้น

2.2 ปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัยสอดคล้องต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม และสอดคล้องกับนโยบายในการเปลี่ยนแปลงบทบาทของราชการจากการควบคุมมาเป็นการกำกับดูแลส่งเสริมและสนับสนุน โดยจะสนับสนุนให้สถาบันทางการศึกษา และการวิจัย และนักวิชาการต่าง ๆ ตลอดจนสาธารณชน ได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อเสนอแนะด้วย

3. นโยบายการกระจายการพัฒนาและสร้างความเป็นธรรมในสังคม

รัฐบาลมุ่งมั่นที่จะพัฒนาชนบท เพื่อกระจายรายได้และแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชนให้เกิดผลอย่างจริงจัง โดยมีนโยบายดังต่อไปนี้

3.1 ด้านการพัฒนาชนบท

3.1.1 กระจายการให้บริการประชาชนให้เกิดความรวดเร็วและกว้างขวางยิ่งขึ้น

3.1.2 กระจายอำนาจการบริหารและงบประมาณไปสู่ส่วนภูมิภาค เพื่อให้จังหวัดมีบทบาทในการริเริ่มโครงการพัฒนาของจังหวัดให้เหมาะสมกับความจำเป็นและความต้องการของประชาชนในพื้นที่

3.1.3 สนับสนุนให้ท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยพัฒนาขีดความสามารถในการจัดเก็บรายได้ของส่วนท้องถิ่น ปรับปรุงโครงสร้างระบบภาษีท้องถิ่น และกระจายรายได้ของรัฐให้ท้องถิ่นมากขึ้น

3.1.4 พัฒนาสภาพตำบลให้มีขีดความสามารถสูงขึ้น และสามารถเป็นองค์กรที่ช่วยเหลือประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นรากฐานในการเปลี่ยนเป็นนิติบุคคลได้เมื่อมีความพร้อม

3.1.5 เร่งรัดพัฒนาอาชีพเสริม ที่สามารถทำได้ทั้งในและนอกฤดูกาลเกษตร เพื่อเพิ่มรายได้ของชาวชนบทให้สูงขึ้น

3.1.6 สนับสนุนให้บริการด้านเทคโนโลยีและการตลาดที่เหมาะสม เพื่อให้ประชาชนในชนบทสามารถผลิตภัณท์ที่มีคุณภาพ และจำหน่ายผลผลิตได้โดยสะดวกและได้ราคาที่เป็นธรรม

3.1.7 เร่งรัดการกระจายบริการพื้นฐาน เช่น ถนน ไฟฟ้า แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการสาธารณสุขพื้นฐาน เป็นต้น เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวชนบทให้ได้มาตรฐานทั่วถึง

3.1.8 ส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการสินเชื่อสำหรับเกษตรกร เพื่อใช้ในกิจกรรมอื่น ๆ นอกเหนือจากการเกษตร

3.1.9 จัดที่ทำกินให้แก่เกษตรกรซึ่งไร้ที่ทำกิน โดยการใช้การปฏิบัติที่ดินหรือวิธีการอื่น และเร่งรัดการออกเอกสารสิทธิให้แก่ประชาชนผู้มีสิทธิในที่ดิน แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์สิทธิ

3.1.10 ปรับปรุงมาตรการและวิธีการที่เกี่ยวข้องกับการจัดที่ดินทำกินให้ราษฎร เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม และมีให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน โดยเฉพาะราษฎรที่เข้าไปอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ดังกล่าวอยู่แล้ว

3.2 ด้านการพัฒนาชุมชนสำหรับผู้มีรายได้น้อยในเขตเมือง

3.2.1 พัฒนาระบบบริการที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยในเขตเมือง ตลอดจนบริการสาธารณูปโภค สาธารณูปการที่เกี่ยวข้องให้ได้มาตรฐานที่เหมาะสมโดยทั่วถึง

3.2.2 ส่งเสริมและร่วมมือกับภาคเอกชนในการฝึกอบรมทักษะฝีมือแรงงานที่ขาดแคลน เพื่อเพิ่มโอกาสทางเลือกในการประกอบอาชีพและเพิ่มพูนรายได้ โดยจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการพัฒนาอาชีพผู้มีรายได้น้อยในเขตเมือง ให้สามารถช่วยตัวเองได้ ตลอดจนจัดให้มีบริการด้านสุขภาพอนามัยและการศึกษาอย่างทั่วถึง

4. นโยบายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รัฐบาลมีนโยบายอนุรักษ์ ปั้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยจะดำเนินการดังนี้

4.1 การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ

4.1.1 อนุรักษ์ คุ้มครอง และป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติทั้งที่ดิน ป่าไม้ และทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ โดยจะใช้อำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด และให้ประชาชนในพื้นที่มีบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้มากยิ่งขึ้น

4.1.2 ดูแลการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีเหตุผล เพื่อให้เกิดประโยชน์ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ นันทนาการและการอนุรักษ์ควบคู่กันไปอย่างเหมาะสม

4.1.3 เร่งสร้างจิตสำนึกของประชาชน โดยเฉพาะเยาวชนให้เห็นถึงความสำคัญของการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนกระตุ้นให้เข้ามามีบทบาท และส่วนร่วมในการดำเนินการดังกล่าว

4.1.4 อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรประมงในน่านน้ำไทย เพื่อประโยชน์ในทางด้านเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม

4.2 การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรน้ำ

4.2.1 รัฐบาลจะจัดทำแผนแม่บทสำหรับการอนุรักษ์และการพัฒนาทรัพยากร

70 รัฐสภาสาร

น้ำ และการบริหารน้ำอย่างเป็นระบบ ให้มีน้ำใช้อย่างเพียงพอสำหรับการอุปโภคบริโภค การอุตสาหกรรม การเกษตรและเพื่อสิ่งแวดล้อมที่ดี โดยคำนึงถึงการพัฒนาระบบนิเวศวิทยา การอนุรักษ์และพัฒนาป่าไม้ ต้นน้ำลำธารควบคู่กันไป พร้อมทั้งสนับสนุนให้องค์กรประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนา บริหาร และบำรุงรักษา

4.2.2 ร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาแหล่งน้ำ เพื่อประโยชน์ร่วมกันของภูมิภาค

4.2.3 สนับสนุนส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีบทบาทในการจัดหาเงินเพื่อการอุตสาหกรรมมากขึ้น

4.2.4 จัดเก็บค่าธรรมเนียมการใช้น้ำ ที่มีใช้เพื่อการเกษตรในอัตราที่เหมาะสม คู่กับการลงทุนและเพื่อให้เกิดการประหยัดในการใช้น้ำ

4.3 การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรป่าไม้

4.3.1 ให้ความสำคัญในการดูแลรักษาพื้นที่ป่าอนุรักษ์ และป่าต้นน้ำลำธาร โดยจะกวดขันให้เจ้าหน้าที่ควบคุมดูแลอย่างเข้มงวด และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่นภาพถ่ายทางดาวเทียมในการควบคุมดูแล ทั้งจะเร่งรัดประกาศพื้นที่อุทยานแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าในพื้นที่ป่าที่ยังสมบูรณ์เพิ่มขึ้นโดยเร็ว

4.3.2 ดำเนินการสำรวจ เพื่อจำแนกพื้นที่ป่าออกเป็นป่าอนุรักษ์และป่าเศรษฐกิจให้เสร็จสมบูรณ์โดยเร่งด่วน และนำผลจากการสำรวจมาใช้ประโยชน์ ให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง

4.3.3 สนับสนุนการปลูกป่าของเกษตรกรเพื่อเพิ่มจำนวนพื้นที่ป่าให้มากขึ้น

4.3.4 ส่งเสริมและสนับสนุนให้เอกชนปลูกสร้างสวนป่า เพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจและการรักษาความชุ่มชื้น

4.3.5 อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ชายเลน ทั้งจะหามาตรการป้องกันและปราบปรามผู้บุกรุกป่าชายเลน

4.4 การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติที่เกี่ยวกับพลังงาน

4.4.1 เร่งรัดการสำรวจ ผลิต และจัดหาแหล่งพลังงานทั้งในและต่างประเทศที่เหมาะสมให้เพียงพอ ควบคู่ไปกับมาตรการรณรงค์ให้ประหยัดพลังงาน และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

4.4.2 ร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งพลังงาน เพื่อประโยชน์ร่วมกันของภูมิภาค

4.5 การแก้ไขปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อม

4.5.1 เร่งรัดแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะปัญหามลพิษในค่าน้ำ อากาศ เสียง การกำจัดสิ่งปฏิกูลและกากของเสียจากชุมชน โรงงานอุตสาหกรรมและสถานประกอบธุรกิจต่าง ๆ ตลอดจนขณะติดเชื้ของโรงพยาบาล โดยมีหลักการให้ธุรกิจหรือเอกชนที่มีส่วนทำลายสิ่งแวดล้อมต้องรับผิดชอบทางการเงินในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นธรรม

4.5.2 ป้องกันอันตรายจากสารพิษและวัตถุอันตราย โดยปรับปรุงระบบควบคุมตั้งแต่การขนส่ง การเก็บรักษา และการกำจัด รวมทั้งควบคุมให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

4.5.3 เร่งสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนตระหนักถึงภัยอันตราย อันเกิดจากปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนบทบาทของชุมชนและองค์กรพัฒนาเอกชน ให้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวร่วมกับภาครัฐ

5. นโยบายด้านพัฒนาการเกษตร

โดยที่รัฐตระหนักดีว่า ภาคการเกษตรเป็นภาคที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจส่วนรวมและประเทศไทยอยู่ในฐานะที่จะแข่งขันกับต่างประเทศได้ แต่เกษตรกรซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศยังมีฐานะยากจน เนื่องจากมีต้นทุนการผลิตที่สูง มีเทคโนโลยีต่ำ ผลผลิตและรายได้จากการขายผลผลิตไม่แน่นอน รัฐจึงมีนโยบายให้ภาคการเกษตรเป็นยุทธศาสตร์หลักในการพัฒนาประเทศ โดยจะให้ความเอาใจใส่และมีมาตรการในการฟื้นฟูภาคการเกษตรอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพดังนี้

5.1 นโยบายด้านการผลิต

5.1.1 สนับสนุนเกษตรกรให้ปรับโครงสร้างการผลิต รวมทั้งการเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ และการประมง ให้เหมาะสมกับสภาพแต่ละพื้นที่ และความต้องการของตลาด

5.1.2 ให้ความสำคัญกับการปรับปรุงบำรุงดิน เป็นนโยบายสำคัญในการ

72 รัฐสภาไทย

พัฒนาการเกษตรโดยจะเน้นบทบาทของรัฐในการลงทุนเพื่อสนับสนุนการปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ และปุ๋ยชีวภาพ

5.1.3 จะลงทุนเพื่อสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาวิธีการกำจัดศัตรูพืช ด้วยวิธีธรรมชาติ และจะส่งเสริม ตลอดจนถ่ายทอดเทคโนโลยีดังกล่าว ให้แก่เกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรไม่ต้องพึ่งพาสารเคมีแต่เพียงทางเดียว

5.1.4 ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรใช้พันธุ์พืชที่ให้ผลผลิตสูง และมีความต้านทานโรค และศัตรูพืช จัดหาปัจจัยการผลิตรวมทั้งพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และปุ๋ย ให้เกษตรกรตามความจำเป็นเหมาะสมและทันต่อฤดูกาล ตลอดจนจัดให้มีข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อการผลิตและการตลาด

5.1.5 เน้นขยายสินเชื่อการเกษตรระยะยาว เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรสามารถฟื้นฟูระบบการเกษตรได้อย่างกว้างขวางและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสนับสนุนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในการขยายสินเชื่อให้แก่เกษตรกรรายย่อย และยากจนภายใต้เงื่อนไขผ่อนปรน

5.1.6 จัดสรรเงินเข้ากองทุนที่ดินเพิ่มขึ้น เพื่อให้สามารถช่วยเหลือเกษตรกรผู้ไร้ที่ดินให้มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองได้อย่างทั่วถึง และมีเป้าหมายที่จะดำเนินการเปลี่ยนสถานภาพกองทุนที่ดินดังกล่าวให้เป็นธนาคารที่ดินต่อไป

5.2 นโยบายด้านการตลาด

5.2.1 พัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตรภายในประเทศ ให้เกษตรกรมีโอกาสเลือกในการขายผลผลิตทางการเกษตรโดยไม่ผ่านคนกลาง โดยการจัดตั้งตลาดกลางสินค้าเกษตรในระดับท้องถิ่นอย่างกว้างขวาง

5.2.2 ดูแลเกษตรกรซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ ให้ได้รับผลตอบแทนจากการขายผลผลิตทางการเกษตรในราคาที่เป็นธรรม โดยการแทรกแซงราคาหรือใช้มาตรการอื่นใดที่เหมาะสมกับสภาวะของผลผลิตและสภาวะทางราคา

5.2.3 สนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกร ให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและดำเนินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2.4 ขยายกองทุนรวม เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรเพิ่มขึ้นให้เหมาะสมและกำกับดูแลการใช้เงินกองทุนให้เกิดประโยชน์โดยตรงต่อเกษตรกร

LI RT

5.3 นโยบายส่งเสริมการเพิ่มพูนรายได้

5.3.1 กระจายอุตสาหกรรมการเกษตรให้กว้างขวาง เพื่อรองรับวัตถุดิบทางการเกษตร ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรมีทางเลือกในการผลิตผลทางการเกษตรกว้างขวางขึ้น และมีหลักประกันในเรื่องราคาและแหล่งรับซื้อตามสมควร โดยสนับสนุนให้มีโรงงานแปรรูปผลผลิตสินค้าเกษตรในท้องถิ่น

5.3.2 สนับสนุนให้เกษตรกรมีทางเลือกในการประกอบอาชีพมากขึ้น เพื่อเพิ่มโอกาสในการเพิ่มรายได้ของเกษตรกร ตลอดจนให้เกษตรกรมีงานทำตลอดปี และสามารถเพิ่มรายได้จากการใช้ที่ดิน

5.3.3 สนับสนุนให้เกษตรกรทำเกษตรกรรมในลักษณะไร่นาสวนผสม เพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

6. นโยบายเศรษฐกิจ

รัฐบาลยึดมั่นในระบบเศรษฐกิจเสรีและเน้นการรักษาเสถียรภาพและวินัยทางการเงินการคลัง เป็นเป้าหมายหลักควบคู่ไปกับการกระจายรายได้ในประเทศ สร้างความเป็นธรรมในสังคม ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพชีวิตและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญแก่การเร่งพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศ เพื่อให้เศรษฐกิจไทยสามารถขยายตัวโดยต่อเนื่อง และมุ่งที่จะสร้างประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางของภูมิภาคในด้านเศรษฐกิจ โดยมีนโยบายดังต่อไปนี้

6.1 ดำเนินนโยบายการเงินอย่างระมัดระวัง เพื่อป้องกันภาวะเงินเฟ้อ และการขาดดุลบัญชีเดินสะพัด เพื่อมิให้เกิดผลเสียต่อการพัฒนาประเทศและฐานะการครองชีพของประชาชน

6.2 ปรับปรุงสมรรถภาพความพร้อมขององค์กรภาครัฐ และเอกชนต่าง ๆ ในระบบเศรษฐกิจ ให้พร้อมที่จะปรับตัว ให้สามารถแข่งขันกับนานาประเทศภายใต้สภาพแวดล้อมของโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

6.3 ปรับระบบเศรษฐกิจของประเทศให้มีภูมิคุ้มกัน และขีดความสามารถที่จะขยายตัวเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจสากลอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอน เพื่อให้สามารถพัฒนาและแข่งขันกับประเทศที่เจริญทางอุตสาหกรรมได้อย่างแท้จริง ภายใต้กรอบวินัย

74 รัฐสภาสาร

ทางการเงิน การคลัง

6.4 เร่งพัฒนาขีดความสามารถในการระดมเงินออมภายในประเทศ ให้สอดคล้องกับความต้องการเงินทุนในการพัฒนาภายใต้กรอบการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและการเงินของสากลโลก โดยเฉพาะการพัฒนาให้ประเทศเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจทั้งการเงินและการค้า โดยจะพัฒนาทั้งทางด้านตลาดทุนและตลาดการเงินให้ได้มาตรฐาน และสามารถสนองตอบความต้องการทางด้านการระดมทุนของภาครัฐบาลและเอกชนอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ จะต้องคุ้มครองผู้ฝากและผู้ลงทุนอย่างจริงจังด้วย

6.5 พัฒนาและเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง และวิธีการจัดเก็บของระบบภาษีอากร ทั้งของรัฐบาลและท้องถิ่น ให้มีความชัดเจนเป็นกลาง และมีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มรายได้ให้ทั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น

6.6 ในด้านการดำเนินการของภาครัฐวิสาหกิจ จะขจัดอุปสรรคและข้อจำกัดในการขยายบริการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ เพื่อให้มีปริมาณและคุณภาพที่จะสามารถรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศได้อย่างมั่นคง

6.7 สนับสนุนให้นักธุรกิจไทยขยายการลงทุนและการค้า ออกไปสู่ต่างประเทศ ให้มากขึ้น

6.8 ดำเนินนโยบายและมาตรการทางการเงินการคลัง เพื่อจูงใจให้มีการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแก้ไขปัญหามลพิษ ประหยัดการใช้พลังงาน อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และขยายการลงทุนของนักธุรกิจไทยไปต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยการพัฒนาระบบการสนับสนุนทางการเงินในรูปแบบสินเชื่อ เพื่อการส่งออกและการคุ้มครองการลงทุนของคนไทยในต่างประเทศ เป็นต้น

6.9 ปรับปรุงโครงสร้างภาษีให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศ ภายใต้ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าและภาษีศุลกากร (GATT) และการค้าเสรีของอาเซียน (AFTA) ขณะเดียวกันต้องดูแลอุตสาหกรรมภายในประเทศมิให้ถูกกระทบกระเทือนจากนโยบายดังกล่าวด้วย

6.10 ด้านอุตสาหกรรม รัฐบาลจะดำเนินการดังนี้

6.10.1 เร่งกระจายอุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาค โดยรัฐจะจัดให้มีสาธารณูปโภค สำหรับการประกอบกิจการอุตสาหกรรม พร้อมทั้งจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก และให้

LI RT

สิทธิประโยชน์ในด้านส่งเสริมการลงทุน เพื่อดึงดูดให้ภาคเอกชนเข้ามาลงทุนประกอบกิจการอุตสาหกรรมในต่างจังหวัด โดยเฉพาะจะเน้นการพัฒนาอุตสาหกรรม ที่ใช้ผลผลิตทางการเกษตรและวัตถุดิบต่าง ๆ ที่มีอยู่ในพื้นที่

6.10.2 ส่งเสริมอุตสาหกรรมไทยให้มีความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ ทั้งในด้านคุณภาพและต้นทุนการผลิต

6.11 ด้านพาณิชย์และบริการ รัฐบาลจะดำเนินการดังนี้

6.11.1 ลดขั้นตอน กฎ ระเบียบ และข้อบังคับให้เอกชนสามารถประกอบธุรกิจได้โดยสะดวกและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6.11.2 เพิ่มบทบาทของสถาบันประกันภัยในการระดมทุนมาใช้ ในการพัฒนาประเทศให้กว้างขวาง

6.11.3 เร่งรัดการส่งออกสินค้าออกให้ขยายตัวมากยิ่งขึ้น โดยจะเพิ่มขีดความสามารถและประสิทธิภาพในการแข่งขันของผู้ผลิต ผู้ส่งออกในทุกวิถีทาง เช่น การลดต้นทุนการผลิต การปกป้องรักษาผลประโยชน์ทางการค้า และจะดูแลรักษาผลประโยชน์ของประเทศในการเจรจาการค้าหลายฝ่ายรวมทั้งการบุกเบิกขยายตลาดทั้งตลาดประจำและตลาดใหม่ อาทิ ตะวันออกกลาง ยุโรปตะวันออก และกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน

6.12 ด้านการคมนาคมขนส่งและสื่อสาร รัฐบาลจะดำเนินการดังนี้

6.12.1 เร่งสร้างโครงสร้างพื้นฐานทางด้านการขนส่งและสื่อสาร ให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ซึ่งเติบโตอย่างรวดเร็ว และให้ประเทศไทยสามารถเป็นศูนย์กลางทางการเงินและการค้าในภูมิภาค โดยจะเร่งรัดโครงการที่ค้างค้างอยู่ให้สำเร็จ ลุล่วงโดยเร็ว และดำเนินการโครงการใหม่ ๆ เพื่อให้การขนส่งและสื่อสารเป็นตัวนำ และกระตุ้นการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จะเร่งรัดแก้ไขปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ อาทิ ปัญหาความล่าช้าในการก่อสร้างทางสายหลัก รวมทั้งขยายโครงข่ายถนนให้ครอบคลุมพื้นที่ชนบทด้วย

6.12.2 เร่งรัดแก้ไขปัญหาการจราจรติดขัด และปัญหาอื่นที่เกี่ยวข้องในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวมทั้งเมืองศูนย์กลางความเจริญในภูมิภาค โดยเร่งรัดแก้ไขการจราจรการขนส่งมวลชนการสร้างขยายถนนและผิวจราจร และควบคุมความประพฤติของผู้ใช้ถนนให้มีวินัยมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหาการจราจรในเขต

76 รัฐสภาสาร

กรุงเทพมหานคร และ ปริมณฑล จะจัดให้มีแผนงานและโครงการที่สมบูรณ์พร้อมทั้งให้การสนับสนุน งบประมาณแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6.12.3 เร่งรัดพัฒนาท่าอากาศยานพาณิชย์ ให้สามารถรองรับการขยายตัวของการบินทางอากาศ และการท่องเที่ยวเพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการขนส่งทางอากาศ ของภูมิภาค

6.13 ส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว พร้อมทั้งอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ รวมตลอดทั้งวัฒนธรรมพื้นบ้านเพื่อเป็นสิ่งดึงดูดใจแก่นักท่องเที่ยว

7. นโยบายการป้องกันประเทศ

รัฐบาลมีนโยบายด้านการป้องกันประเทศดังต่อไปนี้

7.1 ปรับปรุงและพัฒนากำลังกองทัพให้มีขนาดที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ พร้อมรบ ทันสมัยและปรับปรุงระบบกำลังสำรอง ระบบการระดมสรรพกำลังเพื่อการป้องกันประเทศ และรักษาผลประโยชน์ของชาติ ตลอดจนพัฒนากำลังทหารกำลังกึ่งทหาร และกำลังประชาชน เพื่อรักษาความมั่นคงและคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ

7.2 มุ่งพัฒนาขีดความสามารถในการพึ่งตนเองในด้านการป้องกันประเทศ โดยสนับสนุนและเสริมการวิจัยและพัฒนาการทหาร รวมทั้งการผลิตยุทโธปกรณ์ภายในประเทศ โดยร่วมมือกับส่วนราชการต่าง ๆ ภาคเอกชน และมิตรประเทศ

7.3 สนับสนุนและส่งเสริมบทบาทของกองทัพในการพัฒนาประเทศ การพัฒนาเพื่อความมั่นคงการช่วยเหลือประชาชนและการบรรเทาสาธารณภัย อีกทั้งจะบำรุงเสริมสร้างขวัญ กำลังใจทหารและครอบครัว ในด้านสวัสดิการและการดำรงชีพ รวมทั้งสงเคราะห์ทหารผ่านศึกและครอบครัว ให้ดำรงอยู่ได้ด้วยความสะดวกและสมเกียรติ

8. นโยบายสังคม

รัฐบาลมีนโยบายดังต่อไปนี้

8.1 เสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน โดยเร่งรัดป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและกลุ่มอิทธิพลต่าง ๆ โดยเฉพาะการ

LIIRT

ปราบปรามผู้ตัดไม้ทำลายป่า และผู้ประกอบการทางเศรษฐกิจ ทั้งในสวนกลาง และส่วนภูมิภาค รวมทั้งป้องกันและปราบปรามการผลิตและการค้ายาเสพติดให้โทษ อย่างเฉียบขาด

8.2 สนับสนุนการพัฒนาสังคมและจิตใจในระดับหมู่บ้าน เน้นคุณธรรมเป็น เครื่องนำทางชีวิตให้มีการปฏิบัติศาสนธรรมต่าง ๆ และส่งเสริมให้ใช้ศาสนธรรมของชุมชน เป็นแนวทางการพัฒนาสังคมและจิตใจให้สอดคล้องกับเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

8.3 ดูแลชีวิตความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุ ให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมี ความสุขตามสมควร

8.4 ดูแล พี่นฟู และพัฒนา ผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาพิเศษ เช่น ผู้พิการ และ ทูพพลภาพ ให้ได้รับการศึกษาและพัฒนาฝีมือหรืออาชีพ ให้สามารถพึ่ง ตนเองได้อย่างภาคภูมิใจ

8.5 พัฒนาและคุ้มครองสตรีมิให้ถูกเอารัดเอาเปรียบ หรือถูกกดขี่ข่มเหง

8.6 พัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชน โดยจะจัดให้มีแหล่งนันทนาการ สนามกีฬาการฝึกอบรมตลอดจนดำเนินการที่จะปลูกฝังทัศนคติที่ดี

8.7 ให้ความสำคัญในการอนุรักษ์ ทำนุบำรุงมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติ ควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจ

8.8 เสริมสร้างระบบการคุ้มครองผู้บริโภค ให้มีหลักประกันที่สามารถสร้างความ เป็นธรรมให้แก่ทั้งผู้ผลิตและประชาชนผู้บริโภคอย่างแท้จริง

8.9 จัดให้มีระบบป้องกันภัย โดยช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยที่รวดเร็วทัน เหตุการณ์ และสนับสนุนองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ให้มีบทบาทและหน้าที่ในการ ป้องกันสาธารณภัยร่วมกัน

8.10 ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง และนำเทคโนโลยี ที่ทันสมัยมาใช้ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีของศาล รวมทั้งพัฒนาขยายงานคุม ประพฤติให้กว้างขวางขึ้น และปรับปรุงการพิจารณาอรรถคดีทั้งปวงให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

8.11 ด้านการกีฬามีนโยบายดังนี้

8.11.1 ให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมการกีฬา เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนา

78 รัฐศาสตร์

คุณภาพชีวิตตลอดจนพัฒนาสุขภาพของประชาชน ให้มีพละนามัยสมบูรณ์ โดยจะเร่งดำเนินการปรับปรุงกีฬาอย่างเป็นระบบ และสร้างสนามกีฬาให้พอเพียงกับความ ต้องการของประชาชน ขณะเดียวกันจะเน้นการพัฒนามาตรฐานการกีฬา เพื่อให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน ให้ทัดเทียมนานาชาติ

8.11.2 สนับสนุนภาคเอกชนให้เข้ามาจับบทบาทร่วม ในการส่งเสริมและพัฒนาการกีฬามากยิ่งขึ้น โดยจัดทำมาตรการให้เกิดแรงจูงใจในการที่ภาคเอกชนจะเข้ามาช่วยเหลือ และสนับสนุนกิจการกีฬาทุกประเภท

8.11.3 เสริมสร้างสวัสดิการ ขวัญและกำลังใจนักกีฬาเพื่อเป็นแรงจูงใจให้นักกีฬาสามารถฝึกซ้อมและเล่นกีฬาได้อย่างเต็มกำลังความสามารถ

8.11.4 ส่งเสริมสถานศึกษาให้เน้นกิจกรรมการพัฒนาด้านสุขภาพ และการออกกำลังกายแก่เด็กและเยาวชนให้มีพละนามัยสมบูรณ์ เพื่อให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันกีฬาระดับชาติ และนานาชาติได้ดียิ่งขึ้น

9. นโยบายด้านการศึกษา

รัฐบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในการพัฒนาประเทศโดยจะปรับปรุงระบบการศึกษา หลักสูตรการเรียนการสอน และคุณภาพของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อพัฒนาผู้ศึกษาให้ประจักษ์ในคุณค่าของความเป็นมนุษย์ และเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยจะดำเนินการดังนี้

9.1 เร่งส่งเสริมและขยายโอกาสทางการศึกษา ทั้งในและนอกระบบการศึกษา เพื่อยกระดับการศึกษาภาคบังคับให้ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และขยายการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในชนบทให้กว้างขวางและทั่วถึงยิ่งขึ้น

9.2 กำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู อาจารย์ที่มีคุณภาพ โดยปรับปรุงกฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาในชนบทให้กว้างขวางและทั่วถึงยิ่งขึ้น

9.3 เร่งรัดพัฒนาการผลิตกำลังคนในสาขาวิชาการและวิชาชีพที่มีคุณภาพอย่างเพียงพอ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงาน

9.4 สนับสนุนงานวิจัยและพัฒนา เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพและความก้าวหน้า

LI RT

ทางวิชาการในด้านเทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อการพัฒนาประเทศ เพื่อลดการพึ่งพาเทคโนโลยีจากต่างประเทศในอนาคต ตลอดจนเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีจากต่างประเทศมาดัดแปลง ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในประเทศ

9.5 ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน ให้มีเนื้อหาสาระทางวิชาการ ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี ที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นควบคู่ไปกับการเพิ่มพูนความรู้ โดยใช้ระบบสื่อสารมวลชน

9.6 เสริมสร้างสวัสดิการ ขวัญ และกำลังใจแก่ครู อาจารย์ ทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ให้มีความมั่นคงในอาชีพโดยเฉพาะในพื้นที่ชนบทห่างไกล

9.7 ส่งเสริมการกระจายโอกาสทางการศึกษา ในระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและชนบท

10. นโยบายสาธารณสุข

รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการพัฒนาสุขภาพอนามัย และคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยมุ่งขยายบริการด้านสาธารณสุขให้ทั่วถึง เพื่อที่จะตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยมีนโยบายดังต่อไปนี้

10.1 เน้นการพัฒนาบริการการแพทย์ และสาธารณสุขอย่างทั่วถึง โดยปรับปรุงประสิทธิภาพของบริการทุกระดับให้มีความพร้อมทั้งในยามปกติและฉุกเฉิน เร่งพัฒนาบริการในระดับตำบล สนับสนุนและดำเนินการให้มีระบบบริการสาธารณสุขแห่งชาติ เป็นเครือข่ายทั่วประเทศ ที่ประกอบด้วยบริการสาธารณสุขภาครัฐทุกสังกัด กระทรวง ทบวง กรม รวมทั้งภาคเอกชน เพื่อให้ประชาชนทุกคนเข้าถึงบริการที่ดีมีคุณภาพเหมาะสมโดยเท่าเทียมกัน มีระบบการส่งต่อผู้ป่วยที่มีประสิทธิภาพ รองรับอย่างเหมาะสม

10.2 ให้การควบคุมและป้องกันโรคเอดส์เป็นนโยบายสำคัญเร่งด่วน ควบคู่ไปกับการให้การรักษาพยาบาลผู้ป่วย และดำเนินการให้ผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อสามารถอยู่ในสังคมอย่างปกติสุข สนับสนุนและส่งเสริมให้องค์กรภาครัฐและเอกชน ตลอดจนองค์กรสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมและป้องกันโรคเอดส์อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ในขณะที่เดียวกันก็จะระมัดระวังมิให้มีการเผยแพร่ความรู้ในเรื่องนี้เป็นอุปสรรคต่อ

80 รัฐสภาสาร

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศ

10.3 เร่งสร้างหลักประกันทางสังคมในการประกันสุขภาพของผู้มีรายได้น้อย บุคคลที่ควรช่วยเหลือเกื้อกูล รวมทั้งผู้สูงอายุให้เหมาะสม

10.4 พัฒนาระบบสนับสนุนการส่งออกสินค้าประเภทอาหารและยา ให้ได้รับความสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

10.5 เร่งรัดการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านอาหาร ยา บริการทางการแพทย์ และ สาธารณสุข ให้ได้สินค้าและบริการที่ดีมีคุณภาพ ราคายุติธรรม

II. นโยบายแรงงาน

รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนผู้ใช้แรงงาน ให้มีโอกาที่จะพัฒนาตนเอง เพื่อให้มีทางเลือกในการประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการและความสามารถของแต่ละบุคคล อันจะทำให้มีระดับรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยจะดำเนินการดังนี้

11.1 สนับสนุนการดำเนินการของคณะกรรมการค่าจ้างในระบบไตรภาคี ให้สามารถดูแลการกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำได้อย่างเป็นธรรม

11.2 ส่งเสริมบทบาทของสภาที่ปรึกษา เพื่อพัฒนาแรงงานแห่งชาติ ในการเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาของผู้ใช้แรงงาน

11.3 เร่งแก้ไขให้ผู้ใช้งานบางประเภทที่ยังได้รับผลตอบแทน และสวัสดิการ ตามกฎหมายน้อยกว่าผู้ใช้แรงงานประเภทอื่นให้ได้รับผลประโยชน์เท่าเทียมกัน และมีหลักประกันในอาชีพที่มั่นคงและปลอดภัย

11.4 สนับสนุนการพัฒนาฝีมือ ทักษะและความรู้ของผู้ใช้แรงงาน โดยเฉพาะแรงงานในชนบทให้สามารถเลือกอาชีพหรือประกอบอาชีพส่วนตัวให้สอดคล้องกับ ความถนัดและความสามารถ เพื่อจะได้ยกระดับรายได้ให้สูงขึ้น

11.5 จัดให้มีระบบข้อมูลตลาดแรงงานในชนบทอย่างกว้างขวาง และปรับปรุง กลไกของตลาดแรงงานในชนบทให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

11.6 ดูแลผู้ใช้แรงงานไทยในต่างประเทศไม่ให้ถูกหลอกลวงในการหางาน และ ในการทำงานสร้างมาตรการลดภาระค่าใช้จ่ายในการไปทำงานต่างประเทศ ตลอดจน สอดส่องดูแลสิทธิประโยชน์และความปลอดภัยของแรงงานไทยในต่างประเทศ

11.7 ดูแลแรงงานสตรี เด็ก และแรงงานไร้ฝีมือให้ได้รับความเป็นธรรม และได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายอย่างจริงจัง

11.8 ปรับปรุงระบบการประกันสังคม ให้ผู้ประกันตนได้รับสิทธิประโยชน์โดยสะดวกและรวดเร็ว

12 นโยบายต่างประเทศ

รัฐบาลจะดำเนินนโยบายต่างประเทศอย่างเป็นอิสระ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก และสมกับฐานะปัจจุบันของประเทศ เพื่อให้บรรลุผลประโยชน์สูงสุดของชาติและประชาชนชาวไทย โดยยึดถือหลักการของความเสมอภาค การเคารพในเอกราช อธิปไตยและบูรณภาพแห่งดินแดน รวมทั้งการไม่แทรกแซงในกิจการภายในของกันและกัน และยึดมั่นในพันธกรณีที่มีอยู่กับต่างประเทศตามสนธิสัญญาและความตกลงต่าง ๆ ที่ประเทศไทยเป็นภาคี รวมทั้งกฎบัตรสหประชาชาติ และปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และจะเพิ่มพูนการร่วมมือกับนานาประเทศและกับองค์การสหประชาชาติ เพื่อส่งเสริมและรักษาสันติภาพ เสถียรภาพความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ทั้งนี้ รัฐบาลได้กำหนดแนวทางในการดำเนินนโยบายต่างประเทศดังต่อไปนี้

12.1 ส่งเสริมมิตรภาพ ความสมานฉันท์ และความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะด้วยการเสริมสร้างความเชื่อมโยงผูกพันทางเศรษฐกิจการค้า สังคม รวมทั้งการขยายเครือข่ายการค้าติดต่อและการคมนาคมในภูมิภาคทั้งนี้ เพื่อสันติภาพ เสถียรภาพที่มั่นคง และความรุ่งเรืองร่วมกันของภูมิภาคโดยส่วนรวม

12.2 กระชับความสัมพันธ์และความร่วมมืออย่างใกล้ชิด กับกลุ่มประเทศอาเซียน ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยเฉพาะการรวมตัวทางเศรษฐกิจ

12.3 พัฒนาและปรับปรุงความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวเกี่ยวกับบรรดาประเทศคู่ค้าสำคัญ รวมทั้งเสริมสร้าง ขยายความสัมพันธ์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการค้ากับประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ทั้งนี้โดยจะประสานการ

82 รัฐสภาสาร

ดำเนินการร่วมกันอย่างใกล้ชิด ระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน

12.4 ส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ วิชาการ วัฒนธรรมและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ กับประเทศต่าง ๆ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี เพิ่มบทบาทของไทยในการช่วยเหลือและสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจแก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งกำลังอยู่ในระยะบูรณะฟื้นฟูประเทศ โดยการให้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ วิชาการ และสังคม อันจะเป็นการกระชับความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีกับประชาชนของประเทศเพื่อนบ้าน

12.5 เพิ่มพูนบทบาทของประเทศไทยในประชาคมระหว่างประเทศ ในกรอบของสหประชาชาติและองค์การระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในด้านการดูแลรักษาสันติภาพ การปรับปรุงระบบการค้าให้เสรีและเป็นธรรม อีกทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการพัฒนา

12.6 ให้ความสำคัญในการคุ้มครอง ดูแล รักษาสิทธิและผลประโยชน์ที่เพิ่มพูนขึ้นของคนไทยในต่างประเทศ ให้ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม

12.7 ส่งเสริมภาพลักษณ์อันดีงามของประเทศไทยด้วยการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ให้นานาประเทศเกิดความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้อง เกี่ยวกับประเทศไทย และวัฒนธรรมไทยรวมทั้งการใช้วัฒนธรรมสัมพันธ์กับต่างประเทศ เป็นสื่อช่วยส่งเสริมความเป็นมิตรทั้งในระดับรัฐ และประชาชน

13. นโยบายด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

รัฐบาลมีนโยบายที่จะเร่งรัดการพัฒนาขีดความสามารถทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในประเทศโดยให้เอกชนมีส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศ โดยจะดำเนินการดังนี้

13.1 เร่งรัดพัฒนาบุคลากรทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทั้งในแง่ปริมาณและคุณภาพ

13.2 สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาในประเทศ ให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสม ตลอดจนส่งเสริมให้มีการทำวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง

13.3 สนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีที่ไม่มีผลเสียต่อสภาวะสิ่งแวดล้อม ตลอดจนส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีดังกล่าวในประเทศ

13.4 ส่งเสริมให้มีการขยายความร่วมมือกับต่างประเทศ ในการถ่ายทอดความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งในฐานะผู้รับจากประเทศที่มีความเจริญสูงกว่า และในฐานะผู้ให้กับประเทศที่มีระดับการพัฒนาดำกว่า

14. นโยบายเร่งด่วน

เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ประสบความเดือดร้อนจากภัยแล้ง และบรรเทาภัยดังกล่าวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต รัฐบาลดำเนินการดังต่อไปนี้

14.1 เร่งรัดการช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎร ที่ประสบปัญหาภัยแล้ง โดยจัดหาน้ำไปแจกจ่ายแก่ราษฎรที่ขาดแคลนและจัดส่งเครื่องสูบน้ำไปช่วยเหลือ

14.2 สนับสนุนให้เกษตรกรสามารถแก้ไขปัญหาจากภัยแล้งด้วยตนเอง โดยให้ความสนับสนุนในรูปแบบของสินเชื่อการเกษตรที่มีดอกเบี้ยผ่อนปรน

14.3 เร่งรัดให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทุกหน่วย ดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลโดยเร่งด่วนเพื่อแก้ปัญหาความแห้งแล้งที่มีอยู่เฉพาะหน้า และในอนาคต

14.4 ดำเนินการปฏิบัติการฝนหลวงในบริเวณที่สามารถดำเนินการได้ โดยเฉพาะบริเวณเหนือเขื่อนและอ่างเก็บกักน้ำ ตลอดจนพื้นที่การเกษตรต่าง ๆ ที่มีสภาพเหมาะสม

14.5 เร่งรัดให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทุกหน่วย จัดทำโครงการขุดลอกคู คลอง หนอง บึง เพื่อใช้เป็นแหล่งเก็บกักน้ำต่อไป

14.6 บรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรที่ได้รับจากภัยแล้งครั้งนี้ โดยผ่อนผันการชำระหนี้และให้มีโอกาสได้รับสินเชื่อจากสถาบันการเงินของรัฐในอัตราดอกเบี้ยผ่อนปรนเพื่อฟื้นฟูอาชีพของตน

14.7 เร่งรัดให้มีการจ้างงานในชนบท โดยเฉพาะในพื้นที่ที่ประสบภัย เพื่อให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นตามสมควร

ท่านประธานรัฐสภาและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่เคารพ ในการบริหารราชการแผ่นดินตามนโยบายที่ได้แถลงมาข้างต้นนี้ กระผมขอให้คำมั่นว่า รัฐบาลจะมุ่งปฏิบัติตาม

84 รัฐสภา

นโยบายที่แถลงมาได้อย่างเคร่งครัด และด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อนำประโยชน์สูงสุด มาสู่ประชาชน และความเจริญก้าวหน้ามาสู่ประเทศชาติโดยจะดำเนินการในลักษณะที่มีความซื่อสัตย์และเป็นธรรม กระผมเชื่อมั่นว่า ด้วยความร่วมมือสนับสนุนจากท่านสมาชิก รัฐสภาผู้มีเกียรติ รัฐบาลจะสามารถทำให้นโยบายดังกล่าวสัมฤทธิ์ผล บังเกิดประโยชน์ และความผาสุกต่อประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศได้สืบไป ขอขอบคุณ

ประชาชนชุมนุมประท้วง

ในขณะที่พลเอก สุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี กำลังแถลงนโยบายในสภา นั้น ภายนอกบริเวณรัฐสภา ได้มีประชาชนจำนวนมากมารวมชุมนุมประท้วง โดยมีตัวแทนองค์กรต่าง ๆ และ ส.ส. พรรคฝ่ายค้าน ผลัดเปลี่ยนกันปราศรัยบนเวทีทำให้ การจลาจลบริเวณด้านหน้ารัฐสภาตึงเครียดอย่างมาก

ผู้บัญชาการทหารบกให้สัมภาษณ์

พลเอก อิศระพงษ์ หนูนภักดิ์ ผู้บัญชาการทหารบกให้สัมภาษณ์ กรณี การชุมนุมประท้วงที่บริเวณถนนด้านหน้ารัฐสภา ว่า หากผู้ชุมนุมประท้วงไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนไปกว่านี้ก็ยังไม่มีความจำเป็นที่จะต้องสลายการชุมนุมในขณะนี้

วันที่ 7 พฤษภาคม 2535

พลเอก สุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี ชี้แจงเหตุผล

การประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ 2/2535 สมัยสามัญ ณ ตึกรัฐสภา ที่ประชุมได้พิจารณานโยบายของรัฐบาล ต่อจากการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ 1/2535 สมัยสามัญ เมื่อสมาชิกอภิปรายซักถามแล้ว พลเอก สุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี ได้ตอบชี้แจงข้อซักถามของสมาชิกฯ โดยให้คำมั่นว่าจะดำเนินการอย่างดีที่สุด เพื่อให้บรรลุผลตามนโยบายที่แถลงให้จงได้ จากนั้น พลเอก สุจินดาฯ ได้ชี้แจงเหตุผลกรณีมีการวิจารณ์ตนในการเข้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เป็นข้อ ๆ ดังต่อไปนี้

1. รัฐธรรมนูญไม่ได้กำหนดไว้ว่านายกรัฐมนตรีต้องมาจากการเลือกตั้งหรือ ส.ส. เพียงอย่างเดียว

2. ตนเคยทำงานร่วมกับบุคคลผู้หนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับสภาปฏิวัติหรือเรียกว่าสภาโจ๊ก และตนได้เคยเสนอแนะให้บุคคลผู้นั้นถอนตัวออกไป เพราะบุคคลดังกล่าวมีความคิดเกี่ยวกับการจัดตั้งสภาปะชิตเดียว และจะนำสภาดังกล่าวมาใช้

3. นอกจากนั้นตนได้รับการร้องขอให้มาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี จากพุทธศาสนิกชน เพื่อให้มีส่วนป้องกันและรักษาสถาบันศาสนาพุทธ เนื่องจากจะมีการก่อตั้งศาสนาขึ้นมาใหม่

4. การเลือกตั้งที่ผ่านมามีการใช้เงินซื้อเสียงกันมาก ตนจึงจำเป็นต้องเข้ามาทำหน้าที่นายกรัฐมนตรี

ผู้ชุมนุมประท้วงเคลื่อนขบวน

เมื่อพลเอก สุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี แถลงเสร็จประธานได้สั่งเลิกประชุมแล้ว บริเวณด้านนอกของรัฐสภา ซึ่งมีประชาชนเข้ามาร่วมชุมนุมเพิ่มมากขึ้น แกนนำผู้ชุมนุมจึงขอให้ผู้ร่วมชุมนุมเคลื่อนขบวนไปชุมนุมต่อที่ท้องสนามหลวง

ขอให้ระงับการมาชุมนุมประท้วงหน้ารัฐสภา

มีประกาศกองกำลังรักษาพระนคร ฉบับที่ 1 และประกาศกองอำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ ฉบับที่ 1 ขอให้ประชาชนระงับการมาชุมนุมประท้วงที่หน้าบริเวณรัฐสภา

วันที่ 8 พฤษภาคม 2535

นายกรัฐมนตรีออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์

พลเอก สุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย ซึ่งแจ้งเหตุผลเดียวกับที่เคยชี้แจงในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาเมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2535 ในการเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

ผู้เกี่ยวข้องกับสภาโจ๊กให้สัมภาษณ์

นายประเสริฐ ทรัพย์สุนทร ปฏิเสธว่า สภาปฏิวัติ (สภาโจ๊ก) ไม่เกี่ยวข้องกับสภา

LIART

86 รัฐสภาสาร

เปตชีเดียม ที่เป็นสภาสูงสุดของอดีตสหภาพโซเวียต ตามที่ พลเอก สุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี แถลงในสภาเมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2535 แต่อย่างไร

เคลื่อนย้ายผู้ชุมนุมจากสนามหลวง

การประชุมของประชาชนที่บริเวณท้องสนามหลวงมีประชาชนเข้าร่วมชุมนุมเป็นจำนวนมาก

พลตรี จำลอง ศรีเมือง ได้เขียนจดหมายแทนการพูด โดยยืนยันว่าจะอดอาหารไปจนกว่า พลเอก สุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี จะลาออกจากตำแหน่ง และได้มีการเคลื่อนย้ายกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงจากท้องสนามหลวงไปตามถนนราชดำเนินเพื่อไปยังลานพระบรมรูปทรงม้า แต่ต้องหยุดอยู่ที่บริเวณสะพานผ่านฟ้าลีลาศ กับอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย เนื่องจากมีกำลังเจ้าหน้าที่ปิดกั้นอยู่บริเวณสะพานผ่านฟ้า

วันที่ 9 พฤษภาคม 2535

หัวหน้าพรรคพลังธรรมลาออก

พลตรี จำลอง ศรีเมือง หัวหน้าพรรคพลังธรรม ประกาศลาออกจากตำแหน่งหัวหน้าพรรคพลังธรรม และได้ขอประชามติจากประชาชนผู้ร่วมชุมนุมประท้วงบริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ในการเลิกอดอาหาร แต่ยังทำการประท้วงนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งต่อไป

ตัวแทน 9 พรรคการเมืองประชุมแก้ไขรัฐธรรมนูญ

ขณะที่การประชุมเรียกร้องยังมีอยู่ ณ บริเวณอนุสาวรีย์ถึงสะพานผ่านฟ้า ทางด้านนายอาทิตย์ อุไรรัตน์ ประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้เชิญแกนนำพรรคการเมืองทั้งฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้านเข้าร่วมหารือเพื่อแก้ไขรัฐธรรมนูญในประเด็นที่มีการเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรีต้องมาจากการเลือกตั้ง และได้มีการแถลงข่าวออกมาว่าทุกพรรคจะรีบดำเนินการโดยเร็ว

วันที่ 11 พฤษภาคม 2535

ยุติการชุมนุมประท้วงชั่วคราว

พลตรี จำลอง ศรีเมือง ส.ส.กทม. อดีตหัวหน้าพรรคพลังธรรม ประกาศยุติการชุมนุมประท้วงชั่วคราว เพื่อติดตามการดำเนินการของพรรคการเมืองเมื่อฝ่ายรัฐบาลที่ยื่นเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยเร็วภายในวันที่ 15 พฤษภาคม 2535 และเพื่อเป็นการเว้นช่วงให้ประชาชนที่ชุมนุมประท้วงได้พักผ่อน เนื่องจากช่วงนี้เป็นเทศกาลวันวิสาขบูชา

วันที่ 12 พฤษภาคม 2535

วุฒิสมาชิก ขอให้นำญัตติแก้ไขรัฐธรรมนูญเข้าสู่ระเบียบวาระ

นายเอกชัย เอกหาญกมล วุฒิสมาชิก สายแรงงาน และนายสมศักดิ์ โกศัยสุข รองเลขาธิการฝ่ายปฏิบัติการกลุ่มรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ ได้ยื่นหนังสือต่อ นายอาทิตย์ อุไรรัตน์ ประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อเรียกร้องให้เร่งรัดการนำญัตติแก้ไขรัฐธรรมนูญของพรรคฝ่ายค้านเข้าสู่ระเบียบวาระประชุมโดยด่วนที่สุดเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤตการณ์ของบ้านเมือง

ประธานสภาผู้แทนราษฎรให้สัมภาษณ์

นายอาทิตย์ อุไรรัตน์ ประธานสภาผู้แทนราษฎร ให้สัมภาษณ์เรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญว่าจะต้องใช้เวลาพรรคร่วมรัฐบาลได้หารือกับสมาชิกของแต่ละพรรคก่อน ซึ่งต้องรอดูผลการดำเนินการต่อไป ส่วนอำนาจหน้าที่ของตน ไม่มีสิทธิ์จะไปกำหนดเวลาให้พรรคร่วมรัฐบาลจะต้องส่งเรื่องมาเมื่อใดก็ได้ อย่างไรก็ตาม ตนมั่นใจว่าทางออกจะต้องมีอย่างแน่นอน ปัญหาของบ้านเมืองมีความลึกซึ้งขอให้ทุกคนอดทน

ส่วนการเชิญ 9 พรรคการเมืองทั้งฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้านมาร่วมปรึกษาหารือเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2535 นั้น นายอาทิตย์ฯ กล่าวว่า พรรคฝ่ายค้านได้เสนอขอแก้ไขรัฐธรรมนูญใน 4 ประเด็น ที่ยื่นขอแก้ไข ส่วนพรรคร่วมรัฐบาลได้ส่งตัวแทนเข้าร่วมประชุม ทำให้ไม่มีอำนาจในการตัดสินใจในทันทีได้ แต่รับว่าจะนำข้อเสนอของฝ่ายค้านไปเข้าที่ประชุมของแต่ละพรรคในวันที่ 13 พฤษภาคม 2535ว่าจะพิจารณาแก้ไขหรือไม่ หากแก้ไขจะมีประเด็นใดบ้าง ดังนั้น ในส่วนของคนที่เข้ามาดำเนินการเรื่องนี้นั้น เป็น

LI RT

88 รัฐสภาสาร

เพียงให้ทุกพรรคได้มาทำความเข้าใจกันและกัน ออมชอมกันและปรึกษาหารือร่วมกัน

วันที่ 13 พฤษภาคม 2535

นายกรัฐมนตรีให้สัมภาษณ์

พลเอก สุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี ให้สัมภาษณ์กรณีจะมีการชุมนุมอีกในวันที่ 17 พฤษภาคม 2535 ว่า ตนได้ชี้แจงกับประชาชนไปแล้ว จึงคิดว่าประชาชนส่วนใหญ่เข้าใจในเจตนารมณ์ของรัฐบาลดี

เลขาธิการพรรคเอกภาพกล่าวถึงการสลายตัวของผู้ชุมนุม

นายอุทัย พิมพ์ใจชน เลขาธิการพรรคเอกภาพ กล่าวถึงกรณีที่กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งสลายการชุมนุมไป เพราะมีความหวังว่าจะมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ แต่สภาพการณ์ต่าง ๆ ในขณะนี้ ปรากฏว่า 5 พรรคร่วมรัฐบาลมีแนวโน้มที่จะไม่ให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ หากเหตุการณ์ยังคงเป็นเช่นนี้คิดว่าการชุมนุมใหญ่วันที่ 17 พฤษภาคม 2535 ต้องเกิดขึ้นอย่างแน่นอน

วันที่ 14 พฤษภาคม 2535

การบรรจุมติแก้ไขรัฐธรรมนูญเข้าวาระการประชุม

นายอุกฤษ มงคลนาวิน ประธานรัฐสภา แถลงว่า จะบรรจุมติขอแก้ไขรัฐธรรมนูญเข้าระเบียบวาระการประชุมร่วมกันของรัฐสภาในวันที่ 22 พฤษภาคม 2535 ซึ่งขณะนี้ พรรคร่วมฝ่ายค้านได้ยื่นมติขอแก้ไขฯ ใน 4 ประเด็น ส่วนของพรรคร่วมรัฐบาลยังไม่ได้มีการยื่นเข้ามา ตนจะรอถึงวันที่ 18 พฤษภาคม 2535 จึงจะให้เลขาธิการรัฐสภาส่งหนังสือเชิญประชุมไปยังสมาชิกรัฐสภา

วันที่ 15 พฤษภาคม 2535

แต่งตั้งผู้นำฝ่ายค้าน

พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ หัวหน้าพรรคความหวังใหม่ เป็นผู้นำฝ่ายค้าน ในสภาผู้แทนราษฎร ตั้งแต่วันที่ 5 พฤษภาคม

LI RT

2535 เป็นต้นไป

วันที่ 17 พฤษภาคม 2535

การประชุมใหญ่ได้เกิดขึ้นแล้ว

ประชาชนจำนวนมากมาร่วมชุมนุม บริเวณท้องสนามหลวง เพื่อเรียกร้องให้แก้ไขรัฐธรรมนูญและต่อต้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง นำโดยกลุ่มสมาพันธ์ประชาธิปไตย มีการอภิปรายโจมตี พลเอก สุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี และพรรคร่วมรัฐบาล จากนั้นผู้นำการชุมนุมได้เคลื่อนขบวนผู้ชุมนุมไปตามถนนราชดำเนิน จะมุ่งสู่ทำเนียบรัฐบาล แต่ถูกกำลังเจ้าหน้าที่สกัดกั้นที่บริเวณสะพานผ่านฟ้าลีลาศ กลุ่มผู้ชุมนุม จึงหยุดอยู่บริเวณถนนราชดำเนินช่วงระหว่างสะพานผ่านฟ้าลีลาศกับอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย โดยมีกำลังเจ้าหน้าที่ปิดล้อมอยู่ ผู้ชุมนุมพยายามฝ่าวงล้อมเจ้าหน้าที่เพื่อจะเคลื่อนขบวนต่อไปให้ได้ จึงเกิดความรุนแรงขึ้น มีการขว้างปาสิ่งของไปยังเจ้าหน้าที่ ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้ฉีดน้ำเพื่อสลายฝูงชนที่ชุมนุม แต่ฝูงชนยังคงปักหลักชุมนุมอยู่

วันที่ 18 พฤษภาคม 2535

เหตุการณ์ได้ทวีความรุนแรงขึ้น

การปะทะกันบริเวณสะพานผ่านฟ้าลีลาศ ไม่มีท่าทีจะสงบลงได้ มีเสียงดังขึ้นเป็นระยะ ๆ มีผู้คนได้รับบาดเจ็บล้มตาย รถพยาบาลวิ่งรับส่งผู้ได้รับบาดเจ็บไปยังโรงพยาบาล มีการเผาทำลายสถานที่ทรัพย์สินของทางราชการหลายแห่ง บรรดาผู้นำกลุ่มชุมนุมประท้วง เรียกร้องให้ชุมนุมกันอย่างสันติ ต่อมาเจ้าหน้าที่ได้เข้าจับกุมตัว พลตรี จำลอง ศรีเมือง ส.ส. กทม. อดีตหัวหน้าพรรคพลังธรรม ท่ามกลางกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงแล้วนำตัวพลตรี จำลอง ไปควบคุมไว้ที่โรงเรียนพลตำรวจนครบาลบางเขน ในข้อหา มั่วสุมกันตั้งแต่ 10 คน ขึ้นไปก่อความวุ่นวายในบ้านเมือง

กระทรวงมหาดไทยได้อนุมัติให้กรมตำรวจจับกุมผู้กระทำความผิดในข้อหาเดียวกันนี้อีก 7 คน คือ นายปริญญา เทวานฤมิตรกุล นางประทีป อึ้งทรงธรรมฮาดะ น.ส.จิตราวดี วรรณิตร นายแพทย์สันต์ หัตถิรัตน์ นายแพทย์เหวง โตจิราการ นายสมศักดิ์ โกศัยสุข และนายวีระ มุสิกพงศ์

90 รัฐสภาสาร

รัฐบาลได้ประกาศภาวะฉุกเฉินในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ตั้งแต่วันที่ 18 พฤษภาคม 2535 เวลา 00.30 เป็นต้นไป ต่อมา มีประกาศของทางราชการหลายฉบับ กำหนดวันหยุดดังนี้

1. ให้ส่วนราชการในเขต กทม. และปริมณฑล หยุดราชการในวันที่ 18 - 20 พฤษภาคม 2535
2. ให้อาคารพาณิชย์ สถาบันการเงิน รัฐวิสาหกิจ ใน กทม. และปริมณฑล หยุดเฉพาะวันที่ 18 พฤษภาคม 2535
3. ให้สถานศึกษาในเขต กทม. และปริมณฑล ปิดเรียนและงดกิจกรรมทุกชนิด ระหว่างวันที่ 18 - 20 พฤษภาคม 2535
4. ให้สถาบันอุดมศึกษาในเขต กทม. และปริมณฑล งดการเรียนการสอนและ กิจกรรมนิสิตนักศึกษา ระหว่างวันที่ 18 - 20 พฤษภาคม 2535
5. ให้เลื่อนกำหนดการตรวจร่างกายและเอ็กซเรย์ตลอดจนกิจกรรมอื่น ๆ เกี่ยวกับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาที่กำหนดไว้ระหว่าง 18 - 20 พฤษภาคม 2535 ไปเป็นวันที่ 21 - 23 พฤษภาคม 2535

วันที่ 19 พฤษภาคม 2535

สลายกลุ่มผู้ชุมนุมเรียกร้อง

กองกำลังเจ้าหน้าที่ได้พยายามสลายกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงเรียกร้อง ในขณะที่เพลิงกำลังลุกไหม้ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล กรมสรรพากร รถที่เข้าไปทำการดับเพลิงถูกเผาทำลายรถยนต์โดยสาร รถยนต์ส่วนบุคคลที่จอดอยู่ในบริเวณดังกล่าว ถูกเพลิงเผาผลาญเสียหาย กระทรวงมหาดไทย ประกาศห้ามประชาชนออกนอกเคหสถานในเวลากลางคืน ต่อมา นายวีระ มุสิกพงศ์ รองหัวหน้าพรรคความหวังใหม่ ได้เข้ามาขอตัวต่อรองอธิบดีกรมตำรวจ เมื่อทำการสอบสวนตามข้อกล่าวหาดังกล่าว และถูกนำตัวไปควบคุมไว้ที่ ร.ร.พลตำรวจนครบาลบางเขน

วันที่ 20 พฤษภาคม 2535

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำรัส

นายสัญญา ธรรมศักดิ์ ประธานองคมนตรี พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ องคมนตรี และรัฐบุรุษนำ พลเอก สุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี พลตรี จำลอง ศรีเมือง ส.ส. กทม. อดีตหัวหน้าพรรคพลังธรรม เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำรัส ให้ พลเอก สุจินดา คราประยูร และพลตรี จำลอง ที่เปรียบเสมือนผู้แทนของฝ่ายต่าง ๆ ได้ช่วยกันแก้ไขปัญหในปัจจุบัน ซึ่งนายสัญญาและ พลเอก เปรม จะเป็นผู้ร่วมให้คำปรึกษาด้วยความเป็นกลาง

วันที่ 21 พฤษภาคม 2535

การประชุมเรียกร้องยุติ

เมื่อเหตุการณ์การประชุมเรียกร้องของประชาชนตามสถานที่ต่าง ๆ ได้ยุติลง กำลังเจ้าหน้าที่ที่ออกมาจับกุมเรียกร้อง ก็ได้กลับเข้าสู่กรมกอง

คณะรัฐมนตรีนัดประชุมพิเศษ

มีการประชุมคณะรัฐมนตรีเป็นกรณีพิเศษ เพื่อรับทราบสถานการณ์ฉุกเฉิน ที่ประชุมได้รับความสูญเสียที่เกิดขึ้น จากการสลายการประชุมด้วยความสลดใจ และได้พิจารณาหามาตรการฟื้นฟูสถานการณ์ให้กลับสู่ภาวะปกติโดยเร็วเพื่อความสามัคคี สมานฉันท์ของคนในชาติ และมีมติให้ดำเนินการตราพระราชกำหนดนิรโทษกรรมผู้เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดในเหตุการณ์ชุมนุมระหว่างวันที่ 17 - 20 พฤษภาคม 2535

วันที่ 22 พฤษภาคม 2535

พรรคร่วมรัฐบาลยื่นญัตติแก้ไขรัฐธรรมนูญ

แกนนำพรรคร่วมรัฐบาล 5 พรรค ประกอบด้วย นายณรงค์ วงศ์วรรณ หัวหน้าพรรคสามัคคีธรรม พลอากาศเอกสมบุญ ระหงษ์ หัวหน้าพรรคชาติไทย นายมนตรี พงษ์พานิช หัวหน้าพรรคกิจสังคม นายสมัคร สุนทรเวช หัวหน้าพรรคประชากรไทย และนายชัยภักดิ์ ศิริวัฒน์ เลขาธิการพรรคราษฎร ได้ร่วมกันยื่นญัตติแก้ไขรัฐธรรมนูญ

92 รัฐสภาสาร

ต่อนายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล เลขาธิการรัฐสภา

การแก้ไขรัฐธรรมนูญได้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมแล้ว

นายอุกฤษ มงคลนาวิน ประธานรัฐสภา ได้เปิดเผยว่า ตามที่เคยให้สัมภาษณ์ว่าจะบรรจุมติขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ ในวันที่ 22 พฤษภาคม 2535 เนื่องจากเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ จึงได้บรรจุมติการแก้ไขรัฐธรรมนูญเข้าระเบียบวาระประชุมร่วมกันของรัฐสภา ในวันที่ 25 พฤษภาคม 2535 ส่วนประเด็นสำคัญในการขอแก้ไข คือ นายกรัฐมนตรีต้องมาจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

วันที่ 23 พฤษภาคม 2535

พระราชกำหนดนิรโทษกรรม

รัฐบาลได้ตราพระราชกำหนดนิรโทษกรรมผู้เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดเนื่องในการชุมนุมระหว่างวันที่ 17 – 20 พฤษภาคม 2535 เนื่องจากเห็นว่าเป็นการฉุกเฉิน มีความจำเป็นรีบด่วน และจำเป็นต้องทำเพื่อรักษาความปลอดภัยของประเทศหรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ

วันที่ 24 พฤษภาคม 2535

นายกรัฐมนตรีลาออก

พลเอก สุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี แถลงว่า ได้กราบถวายบังคมทูลลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแล้ว เพื่อเป็นการแสดงความรับผิดชอบในทางการเมือง และเพื่อให้การแก้ไขรัฐธรรมนูญเป็นไปอย่างอิสระ

เลิกอดอาหารประท้วง

ร.ต. ฉลาด วรฉัตร อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งอดอาหารประท้วงนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง มาตั้งแต่วันที่ 8 เมษายน 2535 ประกาศจะเลิกอดอาหารประท้วงตั้งแต่วันที่ 25 พฤษภาคม 2535 เป็นต้นไป เนื่องจากนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งได้ลาออกแล้ว

วันที่ 25 พฤษภาคม 2535**การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ**

การประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ 3/2535 สมัยสามัญ ณ คีกรัฐสภา ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องด่วน ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ทั้งของฝ่ายรัฐบาล และฝ่ายค้าน เมื่อผู้เสนอได้แถลงหลักการเหตุผลและมีสมาชิกอภิปรายแล้ว ที่ประชุมได้ลงมติในวาระที่ 1 รับหลักการ จากนั้นที่ประชุมได้พิจารณาต่อในวาระที่ 2 เริ่มต้นด้วย ชื่อร่าง คำปรารภ แล้วเรียงตามลำดับมาตราจนจบทั้ง 4 ร่าง ประธานรัฐสภาจึงได้แจ้ง ต่อที่ประชุมว่า รัฐสภาได้พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญฯ แก้ไขเพิ่มเติม ทั้ง 4 ร่าง จบวาระที่ 2 แล้ว ซึ่งรัฐธรรมนูญกำหนดให้รอไว้สิบห้าวัน จึงจะพิจารณาในวาระที่ 3 ได้ จึงขอ นัดประชุม เพิ่มพิจารณา วาระที่ 3 ในวันพุธที่ 10 มิถุนายน 2535 เวลา 09.30 นาฬิกา

วันที่ 26 พฤษภาคม 2535**ประธานรัฐสภาลาออก**

นายอุกฤษ มงคลนาวิน ประธานรัฐสภา ได้ทำหนังสือถึงราชเลขาธิการ เพื่อให้ นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท ถึงการลาออกจาก ตำแหน่งประธานวุฒิสภา และสมาชิกวุฒิสภา ตั้งแต่วันที่ 26 พฤษภาคม 2535 เป็นต้นไป โดยให้เหตุผลว่า สืบเนื่องจากเหตุการณ์ไม่สงบ มีการเรียกร้องให้แก้ไขรัฐธรรมนูญ จน เป็นเหตุให้สูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน ทุกฝ่ายจึงหันมาแก้ไขรัฐธรรมนูญ เมื่อการแก้ไข รัฐธรรมนูญได้ผ่านวาระที่ 1 และ 2 ไปแล้ว เหลือเพียงลงมติในวาระที่ 3 ซึ่งตนคิดว่า ทุกฝ่ายคงให้ความเห็นชอบ ดังนั้น การปฏิบัติหน้าที่ของตนจึงเสร็จสิ้นแล้วตามที่ตนได้ กล่าวไว้ในที่ประชุมรัฐสภา เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2535 ว่า ไม่ต้องการให้คงบท เฉพาะกาลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประธานรัฐสภาและอำนาจวุฒิสภาสมาชิกไว้ ซึ่งรัฐสภาได้ลง มติแก้ไขตามแนวทางดังกล่าวแล้ว เพื่อความสงบเรียบร้อยและความสามัคคีของคนใน ชาติตามกระแสพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ยกเลิกภาวะฉุกเฉิน

ตามที่ได้มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในเขตกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑลมา

94 รัฐสภา

ตั้งแต่เวลา 00.30 น. ของวันที่ 18 พฤษภาคม 2535 บัดนี้ รัฐบาลได้ยกเลิกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ตั้งแต่เวลา 12.00 น. ของวันที่ 26 พฤษภาคม 2535 เป็นต้นไป เนื่องจากสถานการณ์ได้กลับคืนสู่ความสงบเรียบร้อยแล้ว หากยังประกาศต่อไปจะกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนและภาพพจน์ของประเทศในสายตาชาวต่างชาติ

คณะรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง

การประชุมคณะรัฐมนตรีในวันนี้ ที่ประชุมได้รับทราบความสิ้นสุดของคณะรัฐมนตรีตามมาตรา 168 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เนื่องจาก พลเอก สุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี ลาออกถึงแม้คณะรัฐมนตรีชุดนี้จะพ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายแล้ว แต่ก็ยังคงอยู่ในตำแหน่งรักษาการต่อไป จนกว่าคณะรัฐมนตรีชุดใหม่จะเข้ารับหน้าที่

วันที่ 27 พฤษภาคม 2535

พรรคร่วมรัฐบาลเสนอชื่อนายกรัฐมนตรี

นายเสนาะ เทียนทอง รองหัวหน้าพรรคชาติไทย แถลงว่า 5 พรรคร่วมรัฐบาล ประกอบด้วย พรรคสามัคคีธรรม, พรรคชาติไทย, พรรคกิจสังคม, พรรคประชากรไทย, พรรคราชฎร ได้หารือร่วมกันแล้วมีมติให้เสนอชื่อ พลอากาศเอก สมบุญ ระหงษ์ หัวหน้าพรรคชาติไทย เป็นนายกรัฐมนตรี โดยจะได้นำหนังสือให้การสนับสนุนเสนอชื่อนายกรัฐมนตรี ยื่นต่อนายอาทิตย์ อุไรรัตน์ ประธานสภาผู้แทนราษฎร พิจารณาต่อไป

วันที่ 28 พฤษภาคม 2535

ตั้งกรรมาธิการวิสามัญสอบสวนข้อเท็จจริงเหตุการณ์จลาจล

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 5/2535 สมัยสามัญ ณ ตึกรัฐสภา ที่ประชุมมีมติให้ตั้งกรรมาธิการวิสามัญ จำนวน 45 คน พิจารณาสอบสวนศึกษาหาข้อเท็จจริงกรณีเกิดวิกฤตการณ์ทางการเมือง ระหว่างวันที่ 17 - 20 พฤษภาคม 2535 ให้แล้วเสร็จภายใน 45 วัน

วันที่ 29 พฤษภาคม 2535

ตั้งคณะกรรมการสำรวจความเสียหายจากเหตุการณ์จลาจล

นายมีชัย ฤชุพันธุ์ รองนายกรัฐมนตรี รักษาราชการแทนนายกรัฐมนตรี มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 99 /2535 แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหาข้อเท็จจริงในการกระทำผิด และสำรวจความสูญเสียเนื่องจากการชุมนุมกันระหว่างวันที่ 17 - 20 พฤษภาคม 2535 จำนวน 15 คน มีนายโสภณ รัตนากร อดีตประธานศาลฎีกา เป็นประธานคณะกรรมการ

ที่ทำการพรรคกิจสังคมถูกปาระเบิด

ได้มีคนร้ายขว้างระเบิดสังหารแบบ " ไชนาคอมมิวนิสต์สตรีคไทน์ 77- 1" ไปตก บริเวณใกล้เคียงกับอาคารที่ทำการพรรคกิจสังคม ซอยองครักษ์ บางกระบือ กรุงเทพฯ แแรงระเบิดทำให้เกิดหลุมลึก 6 นิ้ว กว้าง 12 นิ้ว ผนังอาคารที่ทำการพรรคกิจสังคมเสียหายเล็กน้อย

วันที่ 1 มิถุนายน 2535

การสรรหาผู้นำทางฝ่ายบริหาร

นายอาทิตย์ อุไรรัตน์ ประธานสภาผู้แทนราษฎร กล่าวถึงกรณีการสรรหาบุคคลที่จะเข้ามาเป็นผู้นำทางฝ่ายบริหาร ว่า ขอให้รัฐธรรมนูญผ่านวาระ 3 ในวันที่ 10 มิถุนายน 2535 ก่อน เพื่อจะได้เป็นประชาธิปไตยที่ประชาชนต้องการ

ฝ่ายค้านพยายามจัดตั้งรัฐบาล

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ หัวหน้าพรรคความหวังใหม่ พร้อมด้วยสมาชิกพรรค ได้ร่วมแถลงข่าวว่า พรรคความหวังใหม่ ประกาศขอสิทธิในการ จัดตั้งรัฐบาล และขอให้พรรคประชาธิปัตย์ เป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาลต่อไป

นายชวน หลีกภัย หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ พร้อมด้วยสมาชิกพรรค ได้ร่วมแถลงข่าวว่า 4 พรรคฝ่ายค้านได้มอบให้พรรคประชาธิปัตย์เป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาล นับว่าเป็นภาระที่ยากมากแต่จะพยายามทำ ส่วนจะเป็นผลสำเร็จหรือไม่เป็นเรื่องอนาคต

96 รัฐสภาสาร

นายอุทัย พิมพ์ใจชน เลขาธิการพรรคเอกภาพ ได้แถลงข่าวกรณี พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ หัวหน้าพรรคความหวังใหม่ สนับสนุนให้ นายชวน หลีกภัย หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ เป็นผู้จัดตั้งรัฐบาลว่า เมื่อพรรคความหวังใหม่ได้พยายามจัดตั้งรัฐบาลแต่ไม่บรรลุผลแล้ว มอบให้พรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งมีเสียงรองลงมาเป็นผู้จัดตั้งแทน แต่มีปัญหาดังกล่าวสนับสนุนไม่เพียงพอ ฝ่ายค้านก็สามารถจัดตั้งรัฐบาลได้ เพราะในอดีตได้เคยมีมาแล้ว

วันที่ 2 มิถุนายน 2535

การประชุมคณะกรรมการวิสามัญ

มีการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริง กรณีวิกฤตการณ์ทางการเมือง ระหว่างวันที่ 17 - 20 พฤษภาคม 2535 ขึ้นเป็นครั้งแรก หลังจากที่ได้รับแต่งตั้งจากสภาเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2535 ที่ประชุมได้เลือก นายเดช บุญ - หลง ส.ส.นครนายก พรรคชาติไทย เป็นประธานคณะกรรมการ พันเอก วินัย สมพงษ์ ส.ส.กทม. พรรคพลังธรรม เป็นเลขาธิการคณะ นายสงสุข ภัคเกษม ส.ส.เชียงใหม่ พรรคสามัคคีธรรม เป็นโฆษกคณะกรรมการ จากนั้น ประธานคณะกรรมการได้แถลงต่อสื่อมวลชนว่าที่ประชุมได้กำหนดขอบเขตของการดำเนินงานของคณะกรรมการ โดยจะเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องในเหตุการณ์มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น และให้ข้อเท็จจริงรวมทั้งจะต้องเรียกเอกสารจากบุคคลที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณา ซึ่งเป็นการใช้อำนาจหน้าที่ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2534

วันที่ 4 มิถุนายน 2535

ตั้งกรรมการวิสามัญฯ

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 6/2535 สมัยสามัญ ณ ตึกรัฐสภา ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน 35 คน เพื่อพิจารณาศึกษาปัญหาอ้อยตกค้างและราคาผลผลิตทางเกษตรตกต่ำ ให้เสร็จภายใน 60 วัน แล้วรายงานต่อสภาผู้แทนราษฎร

วันที่ 9 มิถุนายน 2535

ความเสียหายจากเหตุการณ์จลาจล

การประชุมคณะรัฐมนตรีในวันนี้ ที่ประชุมได้รับทราบรายงานความเสียหายที่เกิดจากเหตุการณ์จลาจล เมื่อวันที่ 17 - 20 พฤษภาคม 2535 ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ในสังกัดกระทรวงการคลัง

วันที่ 10 มิถุนายน 2535

รัฐสภาลงมติแก้ไขรัฐธรรมนูญ ในวาระที่ 3

การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม ทั้ง 4 ฉบับ เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2535 รัฐสภาได้มีมติรับหลักการในวาระที่ 1 และพิจารณาในวาระที่ 2 โดยคณะกรรมการเตรียมสภาและนัดออกเสียงลงคะแนนวาระที่ 3 ในวันนี้ (10 มิถุนายน 2535) ปรากฏว่า ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาครั้งที่ /2535 ได้ลงมติให้ความเห็นชอบ ทั้ง 4 ฉบับ ดังนี้

1. ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 1) พุทธศักราช 2535 (แก้ไข ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภา เป็นรองประธานรัฐสภา) ที่ประชุมลงมติเห็นชอบ 579 ไม่เห็นชอบ 1 งคออกเสียง 3

2. ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2535 (แก้ไข ให้รัฐสภาสามารถพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ในสมัยประชุมสามัญประจำปี ครั้งที่ 2 ได้เช่นเดียวกับสมัยประชุมสามัญประจำปี ครั้งที่ 1) ที่ประชุม ลงมติเห็นชอบ 579 งคออกเสียง 1

3. ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2535 (แก้ไข ลดอำนาจของสมาชิกวุฒิสภาไม่ให้มีอำนาจเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริง) ที่ประชุมลงมติเห็นชอบ 566 งคออกเสียง 6

4. ร่างรัฐธรรมนูญราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2535 (แก้ไข ให้นายกรัฐมนตรีต้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร) ที่ประชุมลงมติเห็นชอบ 514 ไม่เห็นชอบ 1 งคออกเสียง 10

๑๘ รัฐสภาสาร

ตั้งนายกรัฐมนตรี

เมื่อ พลเอก สุจินดา คราประยูร ได้ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแล้ว พรรคร่วมรัฐบาลได้เสนอ พลอากาศเอก สมบุญ ระหงษ์ หัวหน้าพรรคชาติไทย เป็นนายกรัฐมนตรี แต่นายอาทิตย์ อุไรรัตน์ ประธานสภาผู้แทนราษฎร ตัดสินใจกราบบังคมทูลเสนอชื่อ นายอานันท์ ปันยารชุน เป็นนายกรัฐมนตรี จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ

ประกาศ

ตั้งนายกรัฐมนตรี

ภูมิพลอดุลยเดช พร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่ พลเอก สุจินดา คราประยูร ได้ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ความ เป็นนายกรัฐมนตรีของ พลเอก สุจินดา คราประยูร เป็นอันสิ้นสุดลงและประธานสภาผู้แทนราษฎรได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาว่า ได้ดำเนินการตามวิถีทางในระบอบประชาธิปไตยแล้ว

จึงทรงพระราชดำริว่า นายอานันท์ ปันยารชุน เป็นผู้ที่เหมาะสมควรไว้วางพระราชหฤทัย ให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 159 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งนายอานันท์ ปันยารชุน เป็น นายกรัฐมนตรี บริหารราชการแผ่นดินตั้งแต่บัดนี้ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 10 มิถุนายน พุทธศักราช 2535

เป็นปีที่ 47 ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายอาทิตย์ อุไรรัตน์

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ประธานสภาผู้แทนราษฎร ชี้แจงเหตุผล

นายอาทิตย์ อุไรรัตน์ ประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้ชี้แจงถึงเหตุผลในการตัดสินใจกราบบังคมทูลเสนอชื่อ นายอานันท์ ปันยารชุน เข้ามารับตำแหน่ง นายกรัฐมนตรี โดยแถลงว่า

กราบเรียน พี่น้องประชาชน สมาชิกรัฐสภาผู้มีเกียรติทุกท่าน

เนื่องด้วยสภาวะการณ์บ้านเมืองในระยะปัจจุบันยังเป็นภาวะที่เต็มไปด้วยบาดแผล และอยู่ในช่วงวิกฤติการณ์อันเนื่องมาจากอำนาจบริหาร สถาบันรัฐสภาได้รับแรงกดดันจากฝ่ายต่าง ๆ ให้แสวงหาทางออกทางการเมืองตามกระบวนการรัฐสภา แต่โดยข้อเท็จจริงแล้วแม้ว่าจะพยายามทอดเวลาให้แต่ละฝ่ายมีโอกาสหันหน้าเข้าหากัน ตลอดจนความเป็นพรรคพวกเพื่อกอบกู้วิกฤติการณ์และเพื่อบูรณะบ้านเมือง แต่สถาบันรัฐสภายังไม่สามารถตอบสนองสิ่งสำคัญสองประการในสถานการณ์ปัจจุบันได้ นั่นก็คือ การตอบสนองต่อ "ความชอบธรรมทางการเมือง" และการตอบสนองต่อ "กฎเกณฑ์กติกาในกระบวนการรัฐสภา" พร้อม ๆ กัน ฝ่ายที่ประพฤติปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ มีเสียงข้างมากถูกกล่าวหาว่าขาดความชอบธรรมในทางการเมือง ในขณะที่ฝ่ายที่ถือว่าตัวเองมีความชอบธรรมทางการเมือง ก็ไม่สามารถสร้างเสียงข้างมากในกระบวนการรัฐสภาได้

ภายใต้ภาวะการณ์เช่นนี้ สถาบันรัฐสภาจำต้องยึดถือ "ทางออกตามกระบวนการรัฐสภา" นั่นก็คือมุ่งหาวิธีในการคืนอำนาจกลับไปให้ประชาชน เพื่อการตัดสินใจใหม่อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งในการดำเนินกรรมวิธีเช่นนี้จำเป็นต้องมีรัฐบาลรักษาการชั่วคราว เพื่อจัดการเลือกตั้ง และเพื่อคงความเป็นกลางทางการเมืองเอาไว้ให้ดีที่สุด ไม่เพียงแต่การสรรหาตัวบุคคลที่ไม่ได้สังกัดพรรคการเมืองไต่ยังรวมถึงความเป็นกลางที่ไม่ตกอยู่ภายใต้อำนาจอิทธิพลการเมืองนอกรูปแบบอื่น ๆ อีกด้วย.

ด้วยเหตุนี้กระผมจึงได้ตัดสินใจกราบบังคมทูลเสนอชื่อ คุณอานันท์ ปันยารชุน เข้ามารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เพื่อใช้อำนาจหน้าที่ในฐานะประมุขฝ่ายบริหาร ดำเนินการจัดตั้งรัฐบาลรักษาการเพื่อที่จะผลักดันให้กระบวนการทางรัฐสภาได้ดำเนินต่อไปอย่างเป็นกลางที่สุด นอกจากนี้ กระผมยังเห็นว่า คุณอานันท์ ปันยารชุน ยังสามารถดำเนินการบริหารราชการแผ่นดินอย่างสืบเนื่องต่อภารกิจที่ได้เคยรับหน้าที่นี้แล้ว รวมทั้งมีบทบาทที่ได้รับการยอมรับจากสายตานานาชาติ

กระผมอยากกล่าวย้ำด้วยว่า รัฐสภาปัจจุบันไม่ได้ทำอะไรที่ผิด และการคืนอำนาจกลับไปให้ประชาชนใหม่นั้น เป็นวิธีทางหนึ่งในกระบวนการรัฐสภา หากใช่เป็นการทำลายสถาบันรัฐสภาแต่อย่างใดไม่

การตัดสินใจของกระผมครั้งนี้ เกิดจากการใคร่ครวญครั้งแล้วครั้งเล่า กระผมทราบดีและตระหนักดีว่าจะเกิดผลกระทบใดที่จะบังเกิดแก่ตัวกระผมและผู้ใกล้ชิด การตัดสินใจครั้งนี้ อาจจะนำมาซึ่งความไม่เข้าใจ ก่อให้เกิดความไม่พอใจแก่บุคคลบางกลุ่ม บางคณะ แม้กระทั่งบุคคลที่กระผมให้ความเคารพนับถือ มิตรสหายจำนวนไม่น้อยที่จะมองการตัดสินใจในครั้งนี้ด้วยความไม่เข้าใจ และอาจก่อให้เกิดผลร้ายใด ๆ ก็ได้ ต่อสถานะส่วนตัว แต่ทั้งนี้กระผมอยากจะเรียนว่า สิ่งที่ทำให้กระผมกล้าแตกต่างกับความเข้าใจผิด หรือภยันตรายใด ๆ ก็ตามในอนาคตก็เนื่องมาจากการใคร่ครวญถึงสังคมส่วนใหญ่เป็นหลัก

กระผมเชื่อว่า กระบวนการทางการเมืองในอนาคตจะนำไปสู่ภาวะสันติและการสร้างสรรค์สถาบันทางสังคมต่าง ๆ จะถูกลดแรงกดดัน อันเนื่องมาจากภาวะวิกฤตที่ดำเนินอยู่ภายใต้สภาพแห่งความเป็นกลาง สถาบันกองทัพจะสามารถทบทวนบทบาทภายในของตัวเองได้ดีที่สุดในภาวะการณ์เหล่านี้ ซึ่งจะเป็ภาวะการณ์ที่กระแสด้านการแทรกแซงกองทัพ รวมทั้งความตึงเครียดภายในกองทัพจะได้รับการผ่อนคลายลงไป

สำหรับสถาบันรัฐสภา การคืนอำนาจให้ประชาชนตัดสินใจอีกครั้ง น่าจะเป็นหนทางในการสร้างความศรัทธา และเกียรติภูมิยิ่งขึ้นให้กับสถาบันรัฐสภา อันเป็นเหมือนสถาบันหลักในการแก้ปัญหาความแตกต่างทางการเมือง การเลือกตั้งทั่วไปที่จะบังเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้นี้ จะนำมาซึ่งเสถียรภาพที่มั่นคงยิ่งขึ้นของสถาบันรัฐสภา จะสะท้อนภาพความต้องการที่แท้จริงของประชาชนให้เห็นชัดเจนอีกครั้งหนึ่ง เมื่อสถานการณ์การเมืองได้เปลี่ยนไปแล้ว รัฐบาลใหม่ที่จะก่อเกิดขึ้นจากสถาบันแห่งนี้ จะสมบูรณ์ไปด้วยความชอบธรรมทางการเมืองอย่างที่ไม่เคยมีมาก่อน

ในด้านความต้องการของมวลชน ประชาชนจะสามารถพิสูจน์ความต้องการที่แท้จริงของตัวเองโดยวิธีทางสันติตามรัฐธรรมนูญ โดยมีต้องก่อให้เกิดสภาวะแห่งการเผชิญหน้าซึ่งกันและกันในรูปแบบอื่นจะไม่มี การแบ่งแยกมติดินแดนระหว่างประชาชนในกรุงเทพมหานคร กับประชาชนในต่างจังหวัด เสียงของประชาชนในการเลือกตั้งครั้งหน้าจะ

ถือเป็นมติมหาชนที่แท้จริง ภายใต้สภาพการณ์ทางการเมืองที่เปลี่ยนไป

ด้วยเหตุนี้ ถึงแม้กระผมจะมีความรู้สึกเจ็บปวดเป็นอย่างยิ่งต่อการที่ได้กระทำการครั้งนี้ไป แต่ภาพแห่งความหวังที่จะเห็นสถาบันสำคัญทางสังคมได้มีทางออกใหม่ ๆ นอกเหนือจากทางออกที่เต็มไปด้วยภาวะแห่งการเผชิญหน้า การอาศัยสถานะของสถาบันสังคมนั้น ๆ การอาศัยกลวิธีสร้างแรงกดดันซึ่งกันและกันจึงเป็นสิ่งที่กระผมเห็นว่าคุ้มค่าเพียงพอที่จะสูญเสียสิ่งใดก็ตามเพื่อแลกมากับหนทางแห่งการประนีประนอมหนทางแห่งสันติที่เป็นความหวังสำหรับพี่น้องประชาชนชาวไทยทุกหมู่เหล่า

กระผมหวังว่านับแต่บัดนี้ไป พี่น้องประชาชนทั้งหลายและเพื่อนนักการเมืองทุกท่าน จะได้มีความเข้าใจและร่วมสร้างสรรค์บ้านเมืองด้วยจิตใจที่เสียสละ ใช้อำนาจการตัดสินใจเพื่อสรรหาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอีกครั้ง อันแสดงถึงเจตนารมณ์ของท่านโดยเสรี กระผมเชื่อมั่นว่า ท่านนายกรัฐมนตรี มีความเสียสละ และมีความพยายามอย่างยิ่งในอันที่จะรักษาความเป็นกลาง ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวเพื่อผลักดันให้สถาบันรัฐสภา เป็นสถาบันหลักในการแสวงหาทางออกทางการเมืองต่อไป

ด้วยความเคารพอย่างยิ่ง

อาทิตย์ อุไรรัตน์
ประธานสภาผู้แทนราษฎร
10 มิถุนายน 2535

วันที่ ๒ มิถุนายน 2535

หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

พลเอก มานะ รัตนโกเศศ ส.ส.นครพนม หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ แถลงว่า ได้ลาออกจากตำแหน่งหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ ด้วยเหตุผลเพื่อพักผ่อนเนื่องจากอายุมากแล้ว (พรรคประชาธิปัตย์เป็น 1 ใน 5 พรรคร่วมรัฐบาล ที่เสนอชื่อ พลอากาศเอก สมบุญ ระหงษ์ เป็นนายกรัฐมนตรี)

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 7/2535 สมัยสามัญ ณ ตึกรัฐสภา ที่ประชุมได้ยกเรื่องที่คณะกรรมการร่างข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร พิจารณาร่างข้อบังคับฯ เสร็จแล้ว ขึ้นมา พิจารณา เมื่อได้มีการอภิปรายแล้ว ที่ประชุมลงมติในวาระที่ 1 รับหลักการ และมีมติส่งให้คณะกรรมการคณะเดียวกับที่ยกร่างฯ พิจารณาการแปรญัตติภายใน 7 วัน จากนั้น ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติควม รวม 10 ฉบับ เมื่อสมาชิกได้อภิปรายและรัฐมนตรีได้ตอบชี้แจงแล้ว ที่ประชุมมีมติส่งญัตติทั้ง 10 ฉบับ ให้รัฐบาลดำเนินการและได้มีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน 45 คน พิจารณาศึกษาหาทางแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนกรณีโครงการจัดที่ทำกิน ให้แก่ราษฎรผู้ยากไร้ในพื้นที่ป่าสงวนเสื่อมโทรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (คจก.) ให้เสร็จภายใน 45 วัน

ส.ส. ลาออกกลางสภา

นายทรงธรรม ปัญญาดี ส.ส. เชียงราย พรรคชาติไทย ได้ขอให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 7/2535 เลื่อนญัตติตีความรัฐธรรมนูญ ที่ตนเสนอไว้ขึ้นมาพิจารณาก่อน แต่ที่ประชุมมีมติให้พิจารณาคำล่ำดับระเบียบวาระประชุม นายทรงธรรม ปัญญาดี จึงประกาศลาออกจากการเป็น ส.ส. ท่านกลางที่ประชุมสภา โดยให้เหตุผลเพิ่มเติมว่า ตนได้เข้ามาทำหน้าที่ตัวแทนประชาชนจังหวัดเชียงราย เป็นเวลาประมาณ 2 เดือนแล้ว แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ให้ประชาชน ตนจึงเกิดความรู้สึกว่าไม่ได้ทำอะไรอะไร เมื่อกล่าวจบแล้ว นายทรงธรรม ได้ยื่นหนังสือลาออกต่อประธานในที่ประชุม

นายเชาวน์วงศ์ สุตลาภา รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่ 2 ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้รับหนังสือลาออกและกล่าวต่อที่ประชุมสภาว่า นายทรงธรรม ปัญญาดี ได้สิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้ว

วันที่ 14 มิถุนายน 2535

ประกาศตั้งรัฐมนตรี

ประกาศ
แต่งตั้งรัฐมนตรี
ภูมิพลอดุลยเดช พร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า ตามที่ได้พระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง นายอานนท์ ปันยารชุน เป็น นายกรัฐมนตรี ตามประกาศลงวันที่ 10 มิถุนายน พุทธศักราช 2535 แล้วนั้น

บัดนี้ นายอานนท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรี ได้เลือกสรรผู้ที่สมควรดำรง ตำแหน่งรัฐมนตรีเพื่อบริหารราชการแผ่นดินแล้ว จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรี ตามความในมาตรา 159 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

พลตำรวจเอก เกา สารสิน	เป็น รองนายกรัฐมนตรี
นายเกษม สุวรรณกุล	เป็น รองนายกรัฐมนตรี
หม่อมราชวงศ์เกษมสโมสร เกษมศรี	เป็น รองนายกรัฐมนตรี
นายมีชัย วีระไวทยะ	เป็น รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
นางสายสุรี จุติกุล	เป็น รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
พลเอก บรรจบ บุนนาค	เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
นายพนัส สิมะเสถียร	เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
นายอาสา สารสิน	เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
นายโมฆิต ปันเปี่ยมรัชฎ์	เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์
นายอำพล เสนาณรงค์	เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร และสหกรณ์
นายบุญล ประจวบเหมาะ	เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
หม่อมหลวงเชิงชาญ กำภู	เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

LIIRT

104 รัฐสภาสาร

นายอมเรศ คีลาอ่อน
หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล
พลตำรวจเอก เกา สารสิน
นายเจริญจิตต์ ณ สงขลา
นายเอนก สิทธิประศาสน์
นายวิเชียร วัฒนคุณ
นายไพจิตร เอื้อทวีกุล

นายกอปร กฤตยาภิรม

นายก่อ สวัสดิ์พาณิชย์
นายสมชัย วุฑฒิปรีชา
นายไพโรจน์ นิงสานนท์
นายสิปปนนท์ เกตุทัต
นายวีระ สุตังกรกาญจน์

นายเกษม สุวรรณกุล

เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
อุตสาหกรรม
เป็น รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 14 มิถุนายน พุทธศักราช 2535

เป็นปีที่ 47 ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

วันที่ 15 มิถุนายน 2535

คณะรัฐมนตรี เข้าเฝ้าฯ ถวายสัตย์ปฏิญาณ

นายอานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรี ได้นำคณะรัฐมนตรี เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เพื่อถวายสัตย์ปฏิญาณก่อนเข้ารับหน้าที่

วันที่ 16 มิถุนายน 2535

คณะรัฐมนตรีประชุมนัดแรก

การประชุมคณะรัฐมนตรี ครั้งแรกในวันนี้ นายอานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรี ได้กล่าวต่อที่ประชุมว่า คณะรัฐมนตรีชุดนี้ คาดว่าจะอยู่ในตำแหน่ง ประมาณ 4 เดือน โดยมีภารกิจสำคัญที่จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ คือ จัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จึงขอให้รัฐมนตรีทุกท่านทำงานอย่างสุดความสามารถ มีความโปร่งใส มีความรับผิดชอบร่วมกัน โดยคำนึงถึงอนาคตของชาติเป็นสำคัญ

วันที่ 17 มิถุนายน 2535

แต่งตั้งโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

นายอานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรี มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 110/2535 แต่งตั้ง นายวิทย์ รายนานนท์ เป็นเลขาธิการนายกรัฐมนตรี และคำสั่งที่ 111/2535 แต่งตั้ง นายมนตรี เจนวิทย์การ เป็นโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ตั้งแต่วันที่ 17 มิถุนายน 2535 เป็นต้นไป

เลขาธิการพรรคสามัคคีธรรมลาออก

นาวาอากาศตรี ชูติ นาคกรทรรพ เลขาธิการพรรคสามัคคีธรรม ได้ประกาศลาออก จากตำแหน่งเลขาธิการพรรคสามัคคีธรรมแล้ว โดยกล่าวว่าตนเคยแถลงไว้ เมื่อสมาชิกของพรรคสามัคคีธรรม ได้ร่วมกันจัดตั้งรัฐบาลแล้ว คนก็จะลาออก

วันที่ 18 มิถุนายน 2535

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 8/2535 สมัยสามัญ ณ ตึกรัฐสภา ที่ประชุมได้พิจารณาลงมติให้ส่งรายงานการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญศึกษาหาทางแก้ไขและช่วยเหลือและช่วยเหลือประชาชนในระยะสั้น กรณีโรงงานอุตสาหกรรมปล่อยน้ำเสียทำให้เกิดความเสียหายอย่างใหญ่หลวงในลำน้ำพอง ลำน้ำชี ลำน้ำมูล (ฉบับที่ 1) ให้รัฐบาลดำเนินการต่อไป เพื่อแก้ไขปัญหาระยะสั้นก่อน จากนั้น ที่ประชุมได้พิจารณามติเกี่ยวกับปัญหาสิทธิในที่ดินทำกินของราษฎรที่ครอบครองอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ทั้ง 7 ฉบับ เมื่อได้มีการอภิปรายแล้วที่ประชุมได้ลงมติให้ส่งเรื่องไปยังรัฐบาลเพื่อพิจารณาคำเนินการต่อไป

วันที่ 22 มิถุนายน 2535

รัฐบาลแถลงนโยบายต่อรัฐสภา

การประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ 5/2535 ณ ตึกรัฐสภา ได้มีการถ่ายทอดการประชุมทางวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ ในการแถลงนโยบายของรัฐบาลต่อรัฐสภา โดย นายอานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรี ได้แถลงว่า

ท่านประธานรัฐสภาและท่านสมาชิกรัฐสภาผู้มีเกียรติที่เคารพ

ตามที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม แต่งตั้งให้กระผมเป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 10 มิถุนายน 2535 และแต่งตั้งคณะรัฐมนตรี ตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 14 มิถุนายน 2535 นั้น ก่อนที่จะได้นำเรียนให้ทราบถึงนโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน กระผมใคร่ขอเรียนข้อความบางประการให้ทราบเป็นเบื้องต้น ดังนี้

คณะรัฐมนตรีนี้ได้จัดตั้งขึ้นเป็นการเฉพาะกิจในขณะที่ประเทศอยู่ในภาวะวิกฤตและบอบช้ำอย่างหนัก อันเนื่องจากการเผชิญหน้าระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ยังผลให้เกิดความสับสนทางการเมือง ความชะงักงันของเศรษฐกิจบางภาค ความหวาดระแวง และความวิตกกังวลในหมู่ประชาชนทั่วไป ซึ่งหากปล่อยทิ้งไว้ จะเกิดผลกระทบต่อเสถียรภาพของประเทศอย่างรุนแรง ประกอบกับเป็นที่ประจักษ์ชัดตามคำกราบบังคมทูลพระกรุณาของท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร ในการนำชื่อกระผมขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี ที่ว่า การแต่งตั้งครั้งนี้ เพื่อจะได้ใช้

กระบวนการทางรัฐสภาและรัฐธรรมนูญ คือนำมาจอบริบทโดยกลับไปให้ประชาชน เพื่อให้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยได้พัฒนาไปอย่างต่อเนื่องและมีความสมบูรณ์ และให้รัฐบาลที่จัดตั้งขึ้นใหม่มีโอกาสใช้ความสามารถในระยะเวลาอันสั้น พื้นที่ประเทศชาติให้เกิดเสถียรภาพในแนวทางสันติ เพื่อจะได้เป็นที่เชื่อถือแก่นานาประเทศ ต่อไป

เมื่อพิจารณาจากสถานการณ์บ้านเมือง ความมุ่งหมายในการตั้งคณะรัฐมนตรีในลักษณะเฉพาะกิจและระยะเวลาอันมีจำกัดในการบริหารราชการแผ่นดินแล้ว คณะรัฐมนตรีขอเสนอแนะนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินเรียนให้ท่านประธานรัฐสภา และท่านสมาชิกรัฐสภาผู้มีเกียรติได้ทราบที่รัฐบาลจะดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการทุกวิถีทางเพื่อรักษาเสถียรภาพและความมั่นคงภายในประเทศ โดยยึดหลักสันติธรรมเพื่อสร้างความเข้าใจ และความไว้รักสามัคคีของคนในชาติ
2. เร่งดำเนินการแก้ปัญหาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าของประชาชนที่ได้รับ ความเสียหายจากภัยธรรมชาติ ราคาพืชผลการเกษตรตกต่ำ และปัญหาอื่น ๆ
3. ดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อฟื้นฟูและเสริมสร้างความมั่นใจแก่ประชาชน และนานาประเทศโดยจะสานต่อนโยบายเศรษฐกิจแบบเสรี และยึดถือหลักความโปร่งใส และชัดเจน
4. สานต่อนโยบายด้านการกระจายรายได้และการพัฒนาเกษตรกรรมและชนบท โดยเร่งรัดโครงการพื้นฐานต่อเนื่องจากที่ได้ริเริ่มไว้แล้ว อาทิ โครงการพัฒนาจังหวัด โครงการจัดหาน้ำสะอาดให้ทั่วถึงทุกหมู่บ้าน และการกระจายอุตสาหกรรมสู่ภูมิภาค
5. เร่งดำเนินการโครงการสาธารณสุขปโภค สาธารณูปการต่าง ๆ ที่ริเริ่มไว้แล้ว ให้รู้คหน้าต่อไป
6. เร่งดำเนินการโครงการต่าง ๆ เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เพื่ออำนวยประโยชน์แก่ประชาชน ตลอดจน กำกับดูแลพิธีการในวโรกาสมหามงคลดังกล่าวให้เป็นไปตามกำหนดการโดยเรียบร้อย และสมพระเกียรติ
7. ส่งเสริมและคุ้มครองป้องกันสิทธิเสรีภาพของประชาชนโดยเฉพาะในการ แสวงออก การรับรู้และการรับทราบข่าวสารตามครรลองในระบอบประชาธิปไตย

8. ส่งเสริมและปลูกจิตสำนึกของประชาชนให้ตระหนักในความสำคัญและบทบาทของตนในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและจะกำกับดูแลการเลือกตั้งทั่วไป ที่จะมีขึ้นในอนาคตอันใกล้นี้ ให้เป็นไปโดยเรียบร้อย บริสุทธิ์ และยุติธรรม

สำหรับด้านอื่น ๆ นอกจากนี้ รัฐบาล จะปฏิบัติตามและเร่งรัดดำเนินการให้เป็นไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติต่อไป

ในการดำเนินการตามนโยบายข้างต้นนี้ รัฐบาลขอยืนยันต่อท่านประธานรัฐสภาและท่านสมาชิกรัฐสภาผู้มีเกียรติว่า จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และทุ่มเทสติปัญญาอย่างเต็มกำลังความสามารถตลอดจนรักษาความเป็นกลางในทางการเมืองอย่างเคร่งครัด โดยไม่ฝักใฝ่หรือให้คุณให้โทษเพื่อประโยชน์ทางการเมืองแก่บุคคลหรือคณะบุคคลใด และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ด้วยความร่วมมือและการสนับสนุนจากสมาชิกรัฐสภาผู้มีเกียรติทุกท่าน นโยบายของคณะรัฐมนตรีในการบริหารราชการแผ่นดินจะสัมฤทธิ์ผล นำไปสู่ความสงบสุขของบ้านเมืองและการฟื้นฟูประเทศชาติให้เกิดเสถียรภาพเป็นที่ วางใจและเชื่อถือในหมู่ประชาชนและนานาชาติประเทศ และคณะรัฐมนตรีนี้จะส่งมอบการบริหารราชการแผ่นดินให้คณะรัฐมนตรีที่จะเข้ามาใหม่ตามกระบวนการทางรัฐสภาและบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญด้วยดีต่อไป

สุดท้ายนี้ กระผมขอเรียนยืนยันว่า คณะรัฐมนตรีจะบริหารราชการแผ่นดินโดยยึดมั่นและรักษาคำสัตย์ปฏิญาณที่ได้ถวายต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสที่เข้ารับหน้าที่ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณและด้วยความตั้งใจอย่างแน่วแน่แท้จริง

วันที่ 23 มิถุนายน 2535

การประชุมวุฒิสภา

การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 4/2535 ที่ประชุมได้นำเรื่องที่คณะกรรมการยกร่างข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา พิจารณายกร่างข้อบังคับฯ เสร็จแล้ว ขึ้นมาพิจารณาที่ประชุมได้พิจารณา 3 วาระรวดลงมติให้ความเห็นชอบด้วยกับข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา พ.ศ. .... ต่อมาที่ประชุมได้พิจารณาเลือกประธานวุฒิสภา แทน

นายอุกฤษ มงคลนาวิน ที่ลาออก โดยลงมติเลือก นายมีชัย ฤชุพันธุ์ เป็นประธานวุฒิสภา
จากนั้น ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการมาธิการสามัญประจำสภา จำนวน 16 คณะ ๗
ละ 17 คน ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมาธิการการเกษตรและสหกรณ์

1. พลตรี กมล สาคูณ
2. พลโท กิตติ รัตนฉายา
3. นายขุนทอง เทียงตรง
4. พลอากาศเอก คนัย โมรินทร์
5. พลโท ทศพร ทรงสุวรรณ
6. นายธนิษฐ์ เจียรนวนนท์
7. พลอากาศตรี ธาณินทร์ พุ่งขจร
8. นายปิยะ ภิรมย์ภักดี
9. พลโท แผ้ว แผ้วพิชากุล
10. นายยงยุทธ ตันพิริยะกุล
11. นายยุทธ กิ่งเกตุ
12. นายวิฑู ด้ฒฑศิริ
13. นายศิริชัย บุณกุล
14. นายสมศักดิ์ ลีสวัสดิ์ตระกูล
15. นายอนุวัตร ลัมสุวรรณ
16. นายอำนาจ สอนอิมศาสตร์
17. พลตรี อุดม เหมวิจิตร

2. คณะกรรมาธิการการคมนาคม

1. พลอากาศโท ถาวร เกิดสินธุ์
2. พลอากาศเอก ประชุม ฉายศิริ
3. นายปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ

110 รัฐสภาสาร

4. พลเรือเอก ปรีดา การสุทธิ์
5. นายเพชร บุติธรรมคำรง
6. นายพรเทพ พรประภา
7. นายไพบูรณ์ ลิมปพยอม
8. นายมหิตล จันทรางกูร
9. นายยุทธ กิ่งเกตุ
10. พลโท ยุทธพันธ์ มกรมณี
11. พลโท ยุทธนา คำดี
12. พลโท วชิรา สุริยกุล ณ อยุธยา
13. พลอากาศเอก วีระ กิจจาทร
14. พลเรือโท สมนึก เทพวัลย์
15. พลอากาศเอก สมศักดิ์ กุศลาลัย
16. นายสุชาติ หอวัฒนกุล
17. พลอากาศเอก อนันต์ กลินทะ

3. คณะกรรมาธิการการคลัง การธนาคารและสถาบันการเงิน

1. นายกรพจน์ อัศวินวิจิตร
2. นายทวี หนูนภักดี
3. นายธารินทร์ นิมมานเหมินท์
4. นายบตี จุณณานนท์
5. พลอากาศโท ประเชิน บุณนาค
6. คุณหญิงพัชรี ว่องไพฑูรย์
7. นายเพรา นิवादวงศ์
8. นายไพศาล กุศลาลัยวิสัย
9. นายวิจิตร สุพินิจ
10. พลเรือโท วิญญาณ สันศิริวิสิษฐ์
11. นายวิระ รมยะรูป

12. นายวิโรจน์ นวลแข
  13. นายวีรพงษ์ รามางกูร
  14. นายศุภชัย พานิชภักดิ์
  15. พลโท สกัณฑ์ สถิตยุตการ
  16. พลโท สัมพันธ์ บุญญานันต์
  17. นายสุธี สิงห์เสน่ห์
4. คณะกรรมาธิการการต่างประเทศ
1. พลเอก จรัส กุลละวณิชย์
  2. นายชัชวาล อภิบาลศรี
  3. พลโท ถวัลย์ แสงวงพรรค
  4. พลเอก ถาวร รัตนาเวดี
  5. นายธรรมบุญ ลัดพลี
  6. พลเรือโท นคร พิบูลย์สวัสดิ์
  7. นายบุรพา อัดถากร
  8. พลโท ประจวบ แสงทวีป
  9. พลเรือเอก ปรีดา การสุทธิ
  10. นายพิชัย วาศนาสง
  11. พลเอก วิจิตร สุขมาก
  12. พลอากาศเอก สามารถ โสคสถิตย์
  13. พลโท สุรยุทธ์ จุลานนท์
  14. พลอากาศเอก สุวิช จันทประดิษฐ์
  15. พลอากาศตรี เอนก สุวรรณบุปผา
  16. พลโท आयुพล กรวรรณสุต
  17. พลโท เอี่ยม มโนรัตน์
5. คณะกรรมาธิการการทหาร
1. พลเอก จำแดง ยุชโกมล

112 รัฐสภา

2. พลอากาศเอก เฉลย วรินทร์าคม
3. พลโท ชัยวุฒิ ศรีมาศ
4. พลเรือเอก ทรงสิทธิ์ กิตติพิรชด
5. นายธรรมนุญ ลัดพลี
6. พลอากาศเอก ประพันธ์ รุประเทมีย์
7. นายไพโรจน์ เปี่ยมพงษ์สานต์
8. พลโท มงคล อัมพรพิสิฏฐ์
9. นายวิฑูรย์ ภัทรเลาหะ
10. พลเอก วิมล วงศ์วานิช
11. พลเอก ศิริจันทร์ รุปกกล้า
12. พลอากาศโท สอาด กังวล
13. พลเรือเอก สมนึก รักซ้อน
14. พลเรือเอก สันติภาพ หมุ่มมิ่ง
15. พลเรือเอก สุรินทร์ ทองเจริญ
16. พลอากาศโท เสริมยุทธ บุญศิริยะ
17. พลโท หอม ให้อายอง

6. คณะกรรมาธิการการท่องเที่ยวและการกีฬา

1. พลเอก จรุณ พูนสนอง
2. พลโท เศรษฐา ฐานะจาโร
3. พลอากาศเอก ประชุม ฉายศิริ
4. พลอากาศเอก ประหยัด ศิษยะศริน
5. นายพิชัย วาศนาสง
6. นายไพโรจน์ จิตรประเสริฐสุข
7. นายไพโรจน์ เปี่ยมพงษ์สานต์
8. พลตรี วินิจ กระจ่างสนธิ์
9. นายวิรุฬ เตชะไพบูลย์

10. พลเอก ศัลย์ ศรีเพ็ญ
11. พลเรือโท สมพงษ์ ศิริพงษ์
12. พลโท สมโภชน์ สุนทรมณี
13. พลตรี สมหมาย วิชาวรรณ
14. นายสุชาติ หอวัฒนกุล
15. นายสุทธิเกียรติ จิราธิวัฒน์
16. พลตำรวจเอก งามอาจ ผุคผาด
17. พลอากาศตรี อมฤต จารยะพันธ์

7. คณะกรรมการการบริหารและการยุติธรรม

1. พลอากาศเอก กัณฑ์ พิमानทิพย์
2. พลเรือตรี สำราญ อ่ำสำอางค์
3. นายจัตวา กลิ่นสุนทร
4. พลเรือตรี โชคชัย พลชัย
5. คุณหญิงนันทกา สุประภาตะนันท์
6. นายประเสริฐ บุญศรี
7. นายพชร ยุติธรรมดำรง
8. นายพูนสวัสดิ์ วรรณพงษ์
9. นายวิษณุ เครืองาม
10. พลอากาศเอก หม่อมราชวงศ์ ศิริพงษ์ ทองใหญ่
11. พลตรี สมพันธ์ บุญกิ่งวล
12. นายสมภพ โหตระกิตย์
13. พลอากาศโท สมศักดิ์ เวสุวรรณ
14. นายสรรเสริญ ไกรจิตติ
15. พลตำรวจเอก สวัสดิ์ อมรวิวัฒน์
16. พลเอก สิทธิ จิรโรจน์
17. นายสุทธิ เพ็งปาน

8. คณะกรรมาธิการการปกครอง

1. นายโกเมน ภัทรภิรมย์
2. นายชูวงศ์ ฉายะบุตร
3. พลอากาศตรี ชำรง เจริญรัชต์
4. คุณหญิงนันทกา สุประภาตะนันท์
5. พลตำรวจเอก บุญชู วังกานนท์
6. พลเอก ประเสริฐ สารฤทธิ์
7. พลเรือเอก ประวิทย์ ศิวรักษ์
8. พลเอก พิจิตร กุลละวณิชย์
9. นายไพบูลย์ ช่างเวียน
10. ร้อยตำรวจตรี วรรณ ชินชื้อ
11. นายวัฒนา รัตนวิจิตร
12. นายวิลาศ สิงหวิสัย
13. พลโท สำเภา ชูศรี
14. นายสมภพ โหดระกิตต์
15. นาวาอากาศเอก ไสภณ สุวรรณะวุฒิ
16. พลโท อติศร ศุภสมุท
17. นายอนันต์ อนันตกุล

9. คณะกรรมาธิการการแรงงาน และสวัสดิการสังคม

1. นายชาติเชื้อ กรรณสูต
2. พลโท ชัยณรงค์ หนูหนักดี
3. พลเรือโท ประวิทย์ ปาลศรี
4. พลอากาศโท ประวิช พจนประพันธ์
5. นายพานิชย์ เจริญเฝ้า
6. นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล
7. นายมนัส นิยมทรัพย์มณี

8. นายวิชัย โสสุวรรณจินดา
9. พลอากาศตรี วิรัช วิวัฒน์กุล
10. นายวีระ ปิตรชาติ
11. นายสรวง อักษรานูเคราะห์
12. พลเอก สุเทพ เทพรักษา
13. พลเรือโท สุวรรณ ควรรจวิศ
14. นายอนุศักดิ์ บุญยะประณีต
15. พันเอก (พิเศษ) อุดม ทวีวัฒน์
16. พลเรือโท อูฟาร มงคลนาวิน
17. นายอัปคูลวาชัย อัปคูลวาชัย

10. คณะกรรมาธิการการวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการพลังงาน

1. พลอากาศเอก เกษม ทวีวัฒน์
2. พันตรี คล้าย นวพันธ์
3. พลเอก จรินทร์ สว่างวรรณ
4. พลโท ชาญ หาญยุทธ
5. หม่อมหลวงศรีทศยุทธ เทวกุล
6. พลตรี เถกิง มุ่งธัญญา
7. พลอากาศโท ชีร์ศิลป์ คัมภีร์ญาณนนท์
8. พลเอก เขียว ชนไมตรี
9. นายประชัย เดี่ยวไพรัตน์
10. พลโท อารีย์ อูโฆษกิจ
11. พลอากาศโท พนม ธีร์สวาที
12. พลโท ไพบุลย์ เอ็มพันธ์
13. นายไพศาล กุมาลย์วิสัย
14. พลเรือโท มาตรา อำไพพัสด์
15. พลเอก ขจร รามัญวงศ์

16. พลเรือเอก สุรวุฒิ มหารมณ
17. พลตรี สุวินัย บริบูรณ์นางกุล

11. คณะกรรมการการศึกษาและวัฒนธรรม

1. พลเรือเอก เกาะหลัก เจริญรุกข์
2. นายโกวิท วรพิพัฒน์
3. นายโกวิท สุรัสวดี
4. พลเรือตรี จุมพล หงส์ทอง
5. นายคฤสิต ศิริวรรณ
6. พลเอก ประมณฑ์ ผลาสินธุ์
7. นายปัจฉิม บุญนาค
8. พลเรือโท ไพโรจน์ สันติเวชชกุล
9. คุณหญิงลักขณา แสงสนิท
10. พลอากาศเอก วรรณถ อภิจारी
11. พลโท วัฒนา สรรพานิช
12. นายวินัย สะมะฮุน
13. นายสรรเสริญ อุทัยเฉลิม
14. นายสราวุธ วัชรพล
15. นายสิโรตม์ ปัญญาอนุวัฒน์
16. นายสุชน ชาลีเครือ
17. นายสุวรรณ จันทร์สม

12. คณะกรรมการการเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม

1. นายเกษม ณรงค์เดช
2. พลอากาศโท เกียรติศักดิ์ เทพบุญชร
3. นายจิรายุทธ์ วสุรัตน์
4. นายเจริญ สิริวัฒนภักดี

5. นายโชคชัย อักษรนันท์
6. พลโท ทวีสิทธิ์ สร้างสมวงษ์
7. นายธวัชชัย บงกิตติกุล
8. นายพากเพียร วิริยะพันธ์ุ
9. นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา
10. นายพิสิฎฐ ภัคเกษม
11. นายไพโรจน์ ล่ำซำ
12. พลอากาศตรี รังสรรค์ ทีชะระ
13. นายสถาพร กวิตานนท์
14. นายสมเจตน์ ทิณพงษ์
15. นายสุขวิช รังสิตพล
16. นายวิฑูรย์ ภัทรเลาหะ
17. พลโท อานุภาพ ทรงสุนทร

13. คณะกรรมาธิการการสาธารณสุข

1. นายจรัส สุวรรณเวลา
2. นายเจริญ สิริวัฒนภักดี
3. พลเอก เชิดชาย วีรรัตนนท์
4. นางสาวทัศนีย์ บุญทอง
5. พลโท นพ พิณสายแก้ว
6. นายประสงค์ โฆษิตานนท์
7. นายประสพ รัตนากร
8. นายไพจิตร ปวะบุตร
9. นายรุ่งธรรม ลัดพลี
10. นายวีกิจ วีรานูวัตต์
11. นางวิณา เชิดบุญชาติ
12. นายอนันต์ กาญจนพาสน์
13. นายอนุวัตร ลีมสุวรรณ
14. พลอากาศตรี อัครชัย สกุลรัตน์

15. นายอาซิส เบ็ญหาวัน
16. นายอุทัย สุดสุข
17. นายเอกชัย เอกหาญกมล

14. คณะกรรมาธิการกิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุ

1. พลอากาศเอก จรรยา สุคนธ์ทรัพย์
2. พลเรือเอก เชี่ยว โรจนธลา
3. พลตรี ทวีศักดิ์ หนูนักดี
4. พลเรือเอก ธวัชชัย โกศลนาวัน
5. คุณหญิงนิรมล สุริยสัตย์
6. พลเรือโท พยุง ผดุงนาวัน
7. พลเอก ไพบูลย์ ห่องสินหลาก
8. คุณหญิงมาลี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา
9. พลโท ยิ่งยศ โชติพิมาย
10. คุณหญิงลักขณา แสงสนิท
11. พลโท เลิศ พึ่งพิภคร์
12. พลโท วัลลภ จิตตฤกษ์
13. พลเอก วิศิษฐ์ อาจคุ้มวงศ์
14. นางวิณา เชิดบุญชาติ
15. พลตำรวจโท สมควร หริกุล
16. นายสุพัศร์ ลิปะตวัฒน์
17. คุณหญิงสุรีพันธุ์ มณีวัต

15. คณะกรรมาธิการสิ่งแวดล้อม

1. พลเรือโท ชวลิต อิศรางกูร ณ อยุธยา
2. พลเอก ชัชชม กันหลง
3. พลตรี ชำนาญ พาสุนันท์
4. พลอากาศตรี คุชฎี ประพัฒน์ทอง

5. นางสาวทัศนาศา บุญทอง
6. นายทินพันธ์ นาคะตะ
7. พลตรี ธิติพงษ์ เจนนุวัตร
8. พลตรี ประเสริฐ พรรคเจริญ
9. พลเรือโท วินัย นัยนานนท์
10. พลตำรวจโท วิโรจน์ เปาอินทร์
11. นายวิโรจน์ อมตกุลชัย
12. พลอากาศโท วีระพงษ์ สิงห์เสนี
13. นายศักดิ์ประบุร ตีมา
14. พลเรือตรี สนิท การุณยวณิช
15. นายสรรเสริญ ไกรจิตติ
16. นายสุวิช พุทธระกุล
17. พลเรือเอก หัน สกุลพานิช

16. คณะกรรมาธิการตรวจรายงานการประชุมและพิจารณาเปิดเผยร่างงานการประชุมลับ

1. พลอากาศเอก กมล เดชะตุงคะ
2. พลเรือโท เกษมศักดิ์ พรหมบุตร
3. พลตรี บุญรอด สมทัศน์
4. พลเรือตรี ประสาน จันทร์ศมี
5. พลเอก ประเสริฐ สารฤทธิ์
6. พลโท ปรีชา โรจนเสน
7. นายเผ่าเทพ อุปการนิติเกษตร
8. พลตรี พนม จินะวิจารณ์
9. พลโท พบสุข สุธรานันท์
10. พลโท ไพโรจน์ จันทร์อุไร
11. นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล

120 รัฐสภาสาร

12. คุณหญิงมาลี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา
13. พลเอก วันชัย เรืองตระกูล
14. พลตรี สมศักดิ์ แสงจันทร์เลิศ
15. พลเรือเอก สุนทร กระเทศ
16. พลอากาศโท สุรพัฒน์ จบกมลศึก
17. พลเรือตรี สุรัตน์ รัตนพฤษชัย

ประธานวุฒิสภาให้สัมภาษณ์

นายมีชัย ฤชุพันธุ์ ให้สัมภาษณ์ภายหลังที่ได้รับเลือกให้เป็นประธานวุฒิสภา ว่า การทำงานอาจจะมีอุปสรรคบ้าง แต่จะอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายเพื่อให้งานลุล่วงไปด้วยดี

วันที่ 25 มิถุนายน 2535

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 9/2535 สมัยสามัญ ณ ตึกรัฐสภา ที่ประชุมได้พิจารณาลงมติในวาระที่ 3 เห็นชอบให้ประกาศใช้เป็นข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ....

วันที่ 28 มิถุนายน 2535

"60 ปี รัฐสภาไทย"

ในโอกาสครบรอบ 60 ปี ของรัฐสภาไทย และครบรอบ 60 ปี ของการสถาปนาสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2535 สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ได้ร่วมกับมูลนิธิสื่อสร้างสรรค์ จัดให้มีการอภิปรายตอบข้อซักถามเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง สถานการณ์การเมืองในอดีต แนวโน้มการเมืองไทยในอนาคต แบบต่างมุมมอง ในหัวข้อ "60 ปี ของรัฐสภา" ณ ห้องประชุมใหญ่รัฐสภา มี ดร.เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง เป็นผู้ดำเนินรายการ ส่วนผู้ร่วมอภิปราย ประกอบด้วย นายอานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรี นายอาทิตย์ อุไรรัตน์ ประธานสภาผู้แทนราษฎร นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์

LIIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

นายอุทัย พิมพ์ใจชน และนายชวน หลีกภัย อดีตประธานสภาผู้แทนราษฎร มีประชาชนให้ความสนใจเข้าฟังการอภิปรายเป็นจำนวนมาก และได้มีการถ่ายทอดสดการอภิปรายดังกล่าวทางสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11

วันที่ 29 มิถุนายน 2535

การประชุมคณะรัฐมนตรี

นายอานันท์ ปันยารชุน ได้แจ้งให้ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีทราบเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2535 ว่า ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษ ลง วันที่ 30 มิถุนายน 2535 ซึ่งหมายความว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2535 จะสิ้นสุดสมาชิกภาพในวันที่ 30 มิถุนายน 2535 เนื่องจากในพระราชกฤษฎีกากำหนดมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และได้กำหนดให้มีการเลือกตั้ง ส.ส. ใหม่ เป็นการเลือกตั้งทั่วไป ในวันที่ 13 กันยายน 2535

การประชุมสภาผู้แทนราษฎรครั้งสุดท้าย

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 10/2535 นับเป็นการประชุมสภาผู้แทนราษฎรครั้งสุดท้าย เนื่องจากวันรุ่งขึ้น (30 มิถุนายน 2535) สมาชิกภาพของ ส.ส. ชุดนี้ต้องสิ้นสุดลง โดยพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร

ที่ประชุมได้พิจารณารายงานสรุปผลการพิจารณาลงมติของคณะกรรมาธิการตั้งกรรมการเมือง ระหว่างวันที่ 17-20 พฤษภาคม 2535 แล้ว คณะกรรมาธิการฯ ได้แถลงสมาชิกได้อภิปรายซักถาม และคณะกรรมาธิการฯ ได้ตอบชี้แจงแล้ว ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับรายงานที่คณะกรรมาธิการที่เสนอให้สภาผู้แทนราษฎร ควรพิจารณายกเลิกพระราชบัญญัติผู้อำนวยความสะดวกการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ พ.ศ. 2519 ส่วนกรณีมีเหตุการณ์จลาจลเกิดขึ้นในประเทศ ควรเป็นอำนาจของรัฐบาลโดยมติของคณะรัฐมนตรีเป็นผู้พิจารณาคำเนิการแก้ไขปัญหา

ต่อมาที่ประชุมได้นำร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติผู้อำนวยความสะดวกความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ พ.ศ. 2519 พ.ศ. .... ขึ้นพิจารณา 3 วาระรวด

122 รัฐสภาสาร

ลงมติเห็นชอบในวาระที่ 3 ให้เสนอวุฒิสภาพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญ

จากนั้น ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติเกี่ยวกับการใช้อำนาจวิตรอนสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการรับรู้ข่าวสาร และการจำกัดสิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชนทั้งภาครัฐและเอกชนในการเสนอข่าวสาร จำนวน 8 ฉบับ เมื่อได้มีการอภิปรายแล้ว ที่ประชุมมีมติให้ส่งญัตติทั้ง 8 ฉบับ ไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาคำเนิการต่อไป

วันที่ 30 มิถุนายน 2535

หัวหน้าพรรคความหวังใหม่ยื่นฟ้องอดีตนายกรัฐมนตรี

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ หัวหน้าพรรคความหวังใหม่ เป็นโจทก์ยื่นฟ้อง พลเอก สุจินดา คราประยูร อดีตนายกรัฐมนตรี เป็นจำเลย ต่อศาลอาญา รานหมื่นพระมาทกรณี่ที่ พลเอก สุจินดา กล่าวในที่ประชุมรัฐสภาในการแถลงนโยบายต่อรัฐบาล ว่า โจทก์มีความสัมพันธ์กับสภาปฏิวัติ (สภาโจ๊ก) และมีแนวความคิดแบบสภาเปสซีเคียม ซึ่งข้อความดังกล่าวเป็นเท็จ ทำให้โจทก์เสื่อมเสีย

ยุบสภาผู้แทนราษฎร

พระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2535 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2535 ดังนี้

พระราชกฤษฎีกา
ยุบสภาผู้แทนราษฎร
พ.ศ. 2535
ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2535

เป็นปีที่ 47 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่นายกรัฐมนตรีได้นำความกราบบังคมทูลฯ ว่า ตามที่ประธานสภาผู้แทนราษฎร

LIIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ได้กราบบังคมทูลฯ เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2535 ขอให้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกรัฐมนตรีเพื่อให้มีการจัดตั้งคณะรัฐมนตรีเป็นการเฉพาะกิจ ในขณะที่ประเทศอยู่ในภาวะวิกฤตทางการเมืองเพื่อจะได้กระบวนกรทางรัฐสภา และรัฐธรรมนูญคืนอำนาจการตัดสินใจทางการเมืองกลับไปให้ประชาชน ทั้งนี้ เพื่อให้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประเทศได้พัฒนาเป็นปกติต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง และมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น นั้น บัดนี้ เป็นเวลาอันสมควรที่จะยุบสภาผู้แทนราษฎร เพื่อจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขึ้นใหม่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 112 และมาตรา 175 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2535"

มาตรา 2 พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยุบสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่

มาตรา 4 ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการเลือกตั้งทั่วไป ในวันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2535

มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

แถลงการณ์ของรัฐบาล

เนื่องจากได้มีการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2535 แล้ว ซึ่งมีผลให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง รัฐบาลจึงขอชี้แจงเหตุผลและแนวทางที่จะดำเนินการต่อไปให้ประชาชนทราบ ดังนี้

1. การยุบสภาผู้แทนราษฎรเป็นกระบวนการปกติของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา ดังที่ปฏิบัติอยู่ในหลายประเทศ เมื่อใดที่มีความขัดแย้งหรือเกิดปัญหาทางการเมืองขึ้นจนยากที่จะหยั่งทราบมติมหาชนได้โดยแน่ชัดว่า ควรจะดำเนินการอย่างไรจึงจะตอบสนองต่อความต้องการอันแท้จริงของประชาชน วิธีการสุดท้ายที่มักนำมาใช้อยู่เสมอก็คือ การยุบสภาและจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขึ้นใหม่ ดังที่เรียกว่าเป็นการคืนอำนาจอธิปไตยกลับไปให้ประชาชน ซึ่งรัฐธรรมนูญของไทยก็ยอมรับกระบวนการหรือวิธีการดังกล่าวและได้เคยดำเนินการเช่นนี้มาแล้วหลายครั้ง

2. การยุบสภาผู้แทนราษฎรครั้งนี้เป็นเจตนารมณ์มาแต่แรกเมื่อครั้งที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาเพื่อทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีในวันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2535 โดยหวังจะให้คณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่เป็นคณะรัฐมนตรีในลักษณะเฉพาะกิจ มีโอกาสบริหารราชการแผ่นดินในระยะเวลาอันจำกัด เพื่อแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูเสถียรภาพของประเทศชาติ ตลอดจนคืนอำนาจการตัดสินใจทางการเมืองกลับไปให้ประชาชน ดังนั้น เมื่อคณะรัฐมนตรีชุดนี้ได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาและเข้าบริหารราชการแผ่นดินแล้ว จึงได้ดำเนินการออกพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2535 เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์และแนวทางดังกล่าว

3. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งนี้จะมีขึ้นพร้อมกันทั่วประเทศในวันอาทิตย์ที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2535 เพื่อเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 360 คน ซึ่งรัฐบาลได้แถลงต่อรัฐสภาแล้วว่า จะจัดให้มีการเลือกตั้งและกำกับดูแลให้การเลือกตั้งครั้งนี้เป็นไปโดยเรียบร้อย บริสุทธิ์ และยุติธรรม ทั้งคณะรัฐมนตรีเองจะรักษาความเป็นกลางทางการเมืองอย่างเคร่งครัด โดยไม่ฝักใฝ่หรือให้คุณให้โทษผู้ใด

อนึ่ง ในเรื่องของการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเลือกตั้งนั้น รัฐบาลได้รับฟังความเห็นมาโดยตลอด ทั้งจากนักการเมือง นักวิชาการ และสื่อมวลชนต่าง ๆ ว่า กฎหมายดังกล่าวยังมีส่วนที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อช่วยให้การเลือกตั้งครั้งต่อ ๆ ไปมีข้อบกพร่องน้อย

ที่สุด แต่เนื่องจากเรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่และระยะเวลาในสมัยประชุมที่เหลือน้อยก็ไมอาจเร่งรัดดำเนินการให้ทันได้ เว้นแต่จะอาศัยความปรองดองจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรส่วนใหญ่เห็นชอบให้เสนอเป็นร่างกฎหมายฉบับเดียวกัน ซึ่งรัฐบาลก็ได้สอบถามความประสงค์แล้วโดยการพบปะหารือกับผู้นำพรรคการเมืองทุกพรรคตามที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้กรุณาประสานงานให้ แต่ผู้นำพรรคการเมืองหลายพรรคแจ้งว่า ไมอาจดำเนินการได้ทันในสมัยประชุมนี้ และแม้จะทันก็ไม่แน่ใจว่าจะได้รับความเห็นชอบร่วมกันในทุกประเด็น การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเลือกตั้งจึงต้องรอไว้ก่อน แต่รัฐบาลก็ยินดีสนับสนุนการศึกษาวิจัยหรือการแสดงความคิดเห็นของประชาชน เพื่อเป็นแนวทางใช้ประกอบการพิจารณาคำเนิการในโอกาสต่อไป

4. สำหรับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติมรวม 4 ฉบับ ซึ่งรัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2535 นั้น รัฐบาลได้ทูลเกล้าฯ ถวายร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าว 3 ฉบับแรกแล้ว อันจะมีผลให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นประธานรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาสามารถพิจารณาเรื่องต่างๆ ได้ในสมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่สองโดยไม่จำกัดและอำนาจของวุฒิสภาลดลงเพื่อให้สอดคล้องกับระบอบประชาธิปไตย ซึ่งบัดนี้ก็ได้ทรงพระปรมาภิไธย และรัฐบาลได้ดำเนินการประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ส่วนฉบับที่ 4 อันว่าด้วยการกำหนดคุณสมบัติของนายกรัฐมนตรีว่าต้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้น เนื่องจากมีประเด็นพิจารณาในทางกฎหมายว่าเมื่อประกาศใช้แล้ว นายกรัฐมนตรีจะสามารถอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ไปจนกว่าคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ได้หรือไม่ จึงต้องชะลอการนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายไว้ก่อนเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิทางนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ และผู้มีประสบการณ์ทางการเมืองการปกครอง รัฐบาลขอยืนยันว่า การดำเนินการเช่นนี้มีไว้เพราะปรารถนาอำนาจหรือประสงค์จะหวังเหนี่ยวการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวแต่อย่างใด หากแต่จำเป็นต้องพิจารณาให้รอบคอบมิให้กระทบต่อการบริหารราชการแผ่นดินและเจตนารมณ์ของการที่ได้จัดตั้งคณะรัฐมนตรีเฉพาะกิจชุดนี้ขึ้น อย่างไรก็ตาม รัฐบาลจะต้องนำร่างรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2535 อัน

126 รัฐสภาสาร

เป็นวันที่ได้รับเรื่องจากสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา กล่าวคือไม่เกินวันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2535 นั้นเอง

ในการนำร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 4 ขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อทรงพิจารณา รัฐบาลจะกราบบังคมทูลพระกรุณาเพื่อทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทโดยละเอียดถึงเหตุผลแห่งความล่าช้า และประเด็นพิจารณาในทางกฎหมาย ตลอดจนความเห็นทุกฝ่ายเพื่อประกอบพระบรมราชวินิจฉัยต่อไป
จึงขอเรียนชี้แจงมาเพื่อทราบโดยทั่วกัน

สำนักนายกรัฐมนตรี

วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2535

สรุปผลงานของรัฐสภา (22 มีนาคม 2535 – 29 มิถุนายน 2535)

การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

รัฐสภาเห็นชอบให้ประกาศใช้เป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม จำนวน 4 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แก้ไข ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภาเป็นรองประธานรัฐสภา

ฉบับที่ 2 แก้ไข ให้ในสมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่สองของรัฐสภาสามารถพิจารณาเรื่องอื่น ๆ ได้เช่นเดียวกับในสมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง

ฉบับที่ 3 แก้ไข ให้สมาชิกวุฒิสภาไม่มีอำนาจเบ็ดตกิปรายทั่วไป เพื่อให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริง และยกเลิกบางมาตราในบทเฉพาะกาล เพื่อลดอำนาจของสมาชิกวุฒิสภาลง

ฉบับที่ 4 แก้ไข ให้นายกรัฐมนตรีต้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

การตราพระราชบัญญัติ

รับมาดำเนินการ จำนวน 58 ฉบับ ขอลงไป 1 ฉบับ อีก 57 ฉบับ ตกไป เพราะมีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2535

การอนุมัติพระราชกำหนด

คณะรัฐมนตรี ได้เสนอ พระราชกำหนดนิรโทษกรรมแก่ผู้กระทำความผิด เนื่องในการชุมนุมกันระหว่างวันที่ 17 -20 พฤษภาคม 2535

เมื่อยุบสภาผู้แทนราษฎร (30 มิถุนายน 2535) อยู่ระหว่างการวินิจฉัยของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ว่าพระราชกำหนดไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 172 วรรคหนึ่งหรือไม่

(ต่อมา คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ได้มีคำวินิจฉัยแล้วว่า พระราชกำหนดดังกล่าวเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 172 วรรคหนึ่ง และได้ประกาศคำวินิจฉัยดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 109 ตอนที่ 81 หน้า 22 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2535)

การตราข้อบังคับการประชุมสภา

วุฒิสภา เห็นชอบให้ประกาศใช้เป็นข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา พ.ศ. 2535 จำนวน 1 ฉบับ

สภาผู้แทนราษฎร เห็นชอบให้ประกาศใช้เป็นข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2535 จำนวน 1 ฉบับ

ญัตติ

สภาผู้แทนราษฎร รับมาดำเนินการ จำนวน 165 เรื่อง พิจารณาไปแล้ว 65 เรื่อง ส่วนอีก 100 เรื่อง ตกไปเพราะมีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2535

รัฐสภา รับมาดำเนินการ จำนวน 2 เรื่อง ไม่ได้บรรจุระเบียบวาระ 1 เรื่อง ส่วนอีก 1 เรื่องตกไป เพราะคณะรัฐมนตรี ซึ่ง พลเอก สุจินดา คราประยูร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกรัฐสภา แต่เมื่อได้

ถึงวาระพิจารณาผู้คดีดังกล่าว นายกรัฐมนตรีผู้เสนอผู้คดีไม่อยู่ในที่ประชุม เนื่องจากลาออกจากตำแหน่งไปแล้ว

เรื่องอื่น ๆ

1. ที่ประชุมวุฒิสภาได้พิจารณาลงมติเป็นเอกฉันท์ เลือก นายอุกฤษ มงคลนาวิน เป็นประธาน วุฒิสภา นายอาษา เมฆสวรรค์ เป็นรองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง และ พลเอก วิชิต บุญยะวัฒน์ เป็นรองประธานวุฒิสภาคนที่สอง

2. ที่ประชุมวุฒิสภาได้พิจารณาลงมติเป็นเอกฉันท์ เลือก นายมีชัย ฤชุพันธุ์ เป็นประธานวุฒิสภา (เนื่องจากนายอุกฤษ มงคลนาวิน ได้ลาออกจากตำแหน่งประธานวุฒิสภา)

3. ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาลงมติเลือก นายอาทิตย์ อุไรรัตน์ เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร นายชุมพล ศิลปอาชา เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่หนึ่ง และนายเชาวน์วัศ สดลภา เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่สอง

4. ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาลงมติกำหนดให้วันที่ 1 กันยายน เป็นวันที่เริ่มสมัยประชุมประจำปีครั้งที่สองของรัฐสภา

5. ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาลงมติให้มีการประชุมสัปดาห์ละ 1 วัน ทุกวันพฤหัสบดี เริ่มตั้งแต่เวลา 09.30 นาฬิกา

6. ที่ประชุมวุฒิสภาได้พิจารณาลงมติให้มีการประชุมสัปดาห์ละ 1 วัน ทุกวันศุกร์ เริ่มตั้งแต่เวลา 09.30 นาฬิกา

7. ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาได้รับทราบเรื่องการแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี (พลเอก สุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี)

8. ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาได้รับทราบเรื่องการแถลงนโยบายและคณะรัฐมนตรี (นายอานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรี)

9. เรื่องที่คณะกรรมการวิสามัญฯ สภาผู้แทนราษฎร พิจารณาเสร็จแล้ว และได้ส่งรายงานของคณะกรรมการวิสามัญฯ มายังสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 7 เรื่อง ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินงาน 1 เรื่อง รอบรรจุระเบียบวาระ 1 เรื่อง สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาไปแล้ว 5 เรื่อง ได้แก่ รายงานปัญหาภัยแล้ง, รายงานปัญหาความ

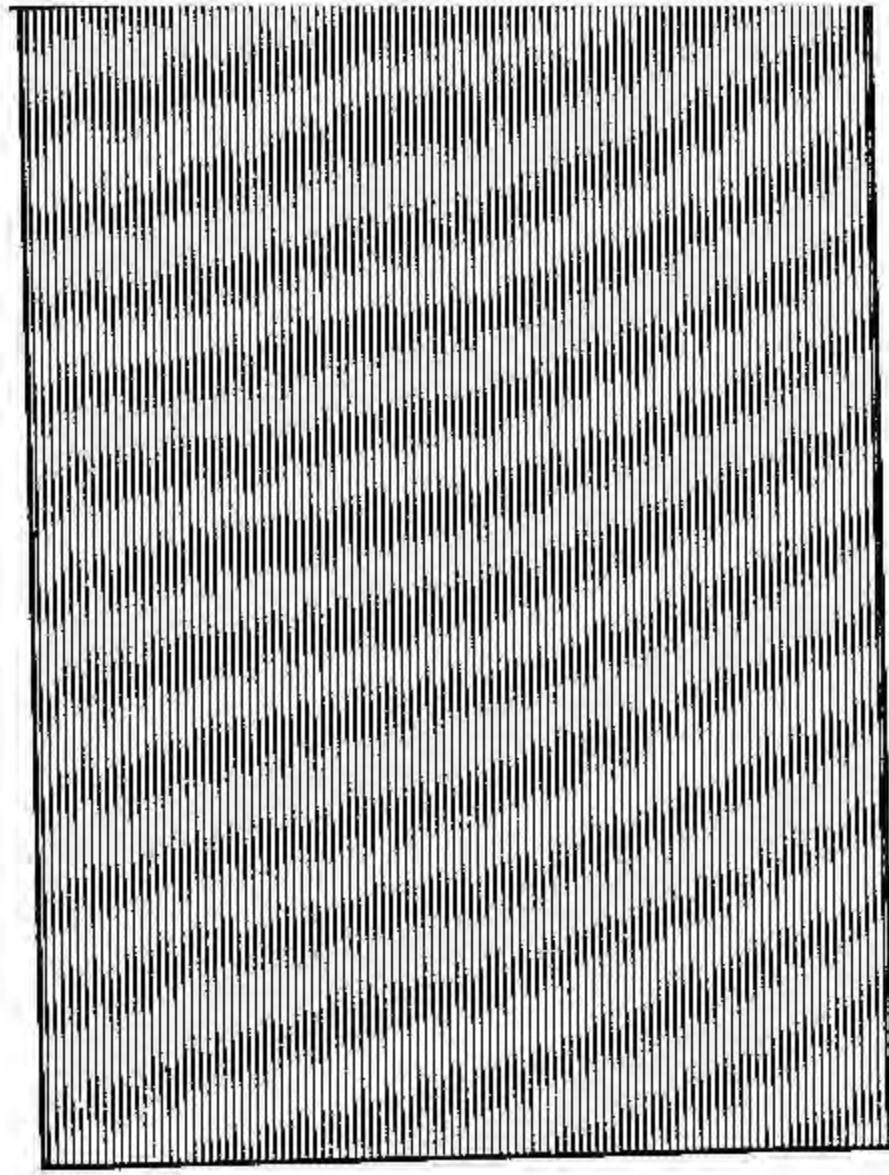
เดือตร้อนของราษฎรจากโครงการจัดที่ทำกินให้กับราษฎรผู้ยากไร้ในพื้นที่ป่าสงวนเสื่อมโทรม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (คจก.) ฉบับที่ 1, รายงานโครงการปาย, ขาน ยวม ปิง, รายงานปัญหาอ้อยคกค้างและราคาผลผลิตทางเกษตรตกต่ำ, รายงานสอบสวนกรณี เกิดวิกฤตการณ์ทางการเมืองระหว่างวันที่ 17 - 20 พฤษภาคม 2535 (ครั้งที่ 1) และทั้ง 5 เรื่องนี้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติเห็นชอบกับรายงาน และให้ส่งรายงานดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาคำเนินการต่อไป

10. ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแต่งตั้งตุลาการรัฐธรรมนูญจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน คือ นายบัญญัติ สุชีวะ นายมงคล เปาอินทร์ และนายสุธี อากาศฤกษ์
11. ที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาแต่งตั้งตุลาการรัฐธรรมนูญจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน คือ นายบุญชนะ ธีรธาดา พลโท สมิง ไตรสังคะ และนายโอวาท สุทธิวาทนฤพวุฒิ
12. ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาการเลือกตั้งกรรมการ ก.ร. ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 1 ท่าน คือ นายเอนก สิทธิประศาสน์
13. ที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาเลือกตั้ง กรรมการ ก.ร. ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 ท่าน คือ นายไสรวัจ สุจริตกุล และพลเรือเอก อัครวิน ธิญะธีรพันธ์
14. ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาลงมติอนุญาตให้พิจารณาคดีอาญา ศ.ศ. ในระหว่างสมัยประชุม จำนวน 1 เรื่อง
15. ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาลงมติไม่อนุญาตให้พิจารณาคดีอาญา ศ.ศ. ในระหว่างสมัยประชุม จำนวน 2 เรื่อง
16. ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาเลือกตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภา จำนวน 18 คณะ ๆ ละ 19 คน
17. ที่ประชุมวุฒิสภาได้พิจารณาเลือกตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาจำนวน 16 คณะ ๆ ละ 17 คน
18. นายชูศักดิ์ ศิรินิล ได้ขอลาออกจากกรรมการวิสามัญพิจารณาสอบสวน กรณีเกิดวิกฤตการณ์ทางการเมือง ระหว่างวันที่ 17 - 20 พฤษภาคม 2535 สภาผู้แทนราษฎรจึงได้บรรจุระเบียบวาระตั้งซ่อมกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างลง 1 ตำแหน่ง รอการพิจารณาเลือก แต่ไม่ได้พิจารณาเนื่องจากยุบสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2535

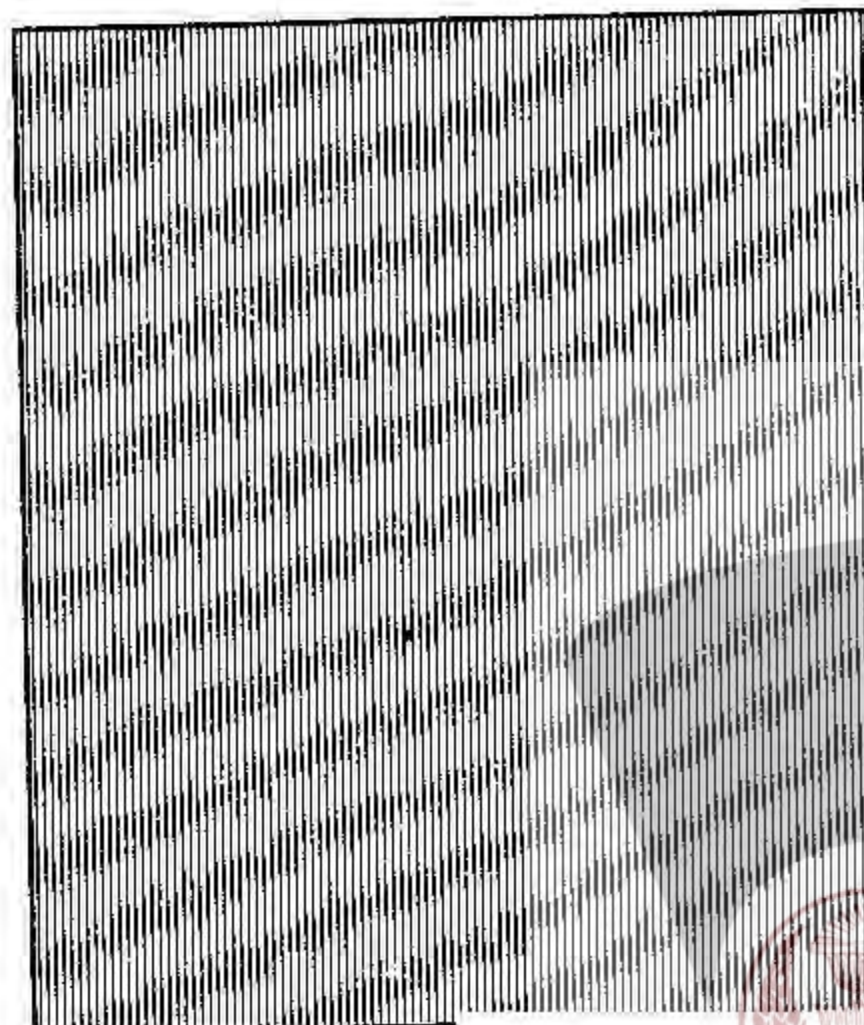

Legislative Institutional Repository of Thailand

บทบัญญัติประจําคณะ

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

Legislative Institutional Repository of Thailand

1 มีนาคม 2538

- ศาลอาญาได้รับคำฟ้องคดีที่พรรคพลังธรรม เป็นโจทก์ ยื่นฟ้อง นายสัญญา ตรีบุตร รองผู้อำนวยการพรรคประชาธิปัตย์ เป็นจำเลย คดีหมิ่นประมาทและ นิดไต่สวนมูลฟ้อง วันที่ 11 เมษายน 2538 ใน คำฟ้องบรรยาย ว่า เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2538 นายสัญญา ได้ให้สัมภาษณ์สื่อมวลชน ว่าพรรคพลังธรรม โกงเงินภาษีประชาชนนับร้อยล้านบาท โดยไม่ยอมชี้แจงรายละเอียด ว่า พรรคพลังธรรมโกงภาษีอะไร ถ้านายสัญญา ต้องการเพื่อปกป้องผลประโยชน์ ของบ้านเมืองก็ควรจะแจ้งความดำเนินคดี มิใช่มีเจตนา กระทำการให้พรรคพลังธรรมเสียชื่อเสียงจึงต้องนำคดี มาฟ้องต่อศาล

- นายสุรพร คณิตตั้งตระกูล ส.ส.ร้อยเอ็ด โฆษกคณะ กรรมการการคลังการธนาคาร และสถาบันการเงิน แถลงหลังการประชุมคณะกรรมการ ว่าที่ประชุม คณะกรรมการได้พิจารณาญัตติที่นายชัชวาลย์ ชมภู แดง ส.ส.ร้อยเอ็ด ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณี ที่ นายสัญญา ตรีบุตร รองผู้อำนวยการพรรคประชาธิปัตย์ ให้สัมภาษณ์สื่อมวลชน ว่า พรรคพลังธรรมมีความไม่ชอบมาพากล และจะเปิดโปงเพื่อคืนภาษีให้ กับประชาชนนับร้อยล้านบาท เมื่อพิจารณาแล้วที่ ประชุมมีมติให้เชิญผู้ที่เกี่ยวข้อง มาให้ข้อเท็จจริงต่อ คณะกรรมการในวันที่ 8 มีนาคม 2538

2 มีนาคม 2538

- นายทง ศิริปรีชาพงศ์ อดีต ส.ส.นครพนม พรรค ชาติไทย ซึ่งถูกยึดการยื่นฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ 27 มกราคม 2538 เพื่อพิจารณาส่งตัวให้สหรัฐดำเนินคดี

ข้อหาพัวพันการค้ากัญชาข้ามชาติ ได้เข้ามอบตัวผู้คัด เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2538 พร้อมยื่นขอประกันตัว แต่ศาลไม่อนุญาต นายทง จึงได้ยื่นประกันตัวอีก เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2538 ศาลไม่อนุญาต เช่นเดิม ต่อมานายทง ได้ยื่นขอประกันตัวอีกครั้งในวันนี้ ศาลพิเคราะห์แล้วเห็นว่า นายทง เป็นคนสัญชาติไทยและได้เข้ามอบตัวแต่โดยดี จึงอนุญาตให้ปล่อยตัวชั่วคราวระหว่างการไต่สวนคดี โดยตีราคาประกันตัว 5 ล้านบาท และศาลได้นัดไต่สวนคดีนี้อีก ในวันที่ 7 มีนาคม 2538

3 มีนาคม 2538

- นายปัญญา เกสรทอง รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี อดีตประธานสภาผู้แทนราษฎรให้สัมภาษณ์ที่ทำเนียบรัฐบาล กรณีที่ นายมนตรี พงษ์พานิช หัวหน้าพรรคกิจสังคม กล่าวว่า นายกรัฐมนตรีจะออกจากตำแหน่งก่อนการอภิปรายไม่ไว้วางใจ ว่า จากประสบการณ์และความรู้สึกส่วนตัวยังเชื่อว่านายกรัฐมนตรีไม่ลาออก หรือยุบสภาก่อนเปิดประชุมสมัยสามัญเดือนพฤษภาคมนี้อย่างแน่นอน เพราะยังไม่มีสิ่งบอกเหตุใดๆ
- นายศุภชัย พานิชภักดิ์ รองนายกรัฐมนตรี กล่าวในที่ประชุมสัมมนา เรื่อง "แนวคิดและทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 " ว่า รัฐบาลจะผลักดันให้สังคม ส.ศ. ลงมาจากเดิม โดยกล่าวไว้ในระหว่าง การประชุมคณะกรรมการสามัญพิจารณางบประมาณปี พ.ศ.2539 จะขอให้สมาชิกของพรรคร่วมรัฐบาลทุกคน ลงคะแนนเสียงเป็น

เอกฉันท์ให้ลดงบ ส.ส.ที่ได้คนละ 20 ล้านบาท รวม 7,200 ล้านบาท ลดเหลือคนละ 10 ล้านบาท รวม 3,600 ล้านบาท เพื่อนำงบประมาณส่วนนี้ไปใช้พัฒนาท้องถิ่นแทน ด้วยการก่อสร้างสิ่งที่เป็นก่อน อาทิ โรงไฟฟ้าขนาดย่อม ฝายน้ำล้น จะเป็นประโยชน์มากกว่า

- พล.ร.อ.เกาะหลัก เจริญรุขร์ สมาชิกวุฒิสภา กล่าวที่รัฐสภากรณีปัญหาระหว่างพรรคร่วมรัฐบาลขณะนี้ว่า ถึงแม้จะดูว่าการดำเนินงานของรัฐจะดีชัด แต่ก็ไม่ควรมองว่าเป็นความแตกแยกภายในของ พรรคร่วมรัฐบาล ปัญหาที่เกิดขึ้นนี้คิดว่าไม่กระทบต่อประเทศ โดยรวม เพราะถือเป็นเรื่องธรรมดาของการเมือง การเมือง คือ การพัฒนาชาติด้วยการนำนโยบายไปสู่การพัฒนาประเทศ ดังนั้น การจะตำหนิรัฐบาลไม่ได้เรื่อก็คงจะไม่ได้ ด้วยผลงานที่รัฐบาลทำไปบางเรื่องไม่อาจจะเห็นผลได้ทันที

- นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ประธานเปิดการสัมมนาระดับชาติ เรื่อง " แนวคิดและทิศทางการพัฒนาประเทศ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 " ได้กล่าวถึงการพัฒนาทางด้านการเมืองในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ว่า การพัฒนาการเมืองจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับนักการเมือง และสิ่งที่สำคัญ คือ การให้ความรู้พื้นฐานกับประชาชนในเรื่องของประชาชนในเรื่องของประชาธิปไตย การแก้ไขรัฐธรรมนูญทำให้มีการแก้กฎหมายหลายฉบับ ที่ให้การปกครองในส่วนภูมิภาค และท้องถิ่นได้ผู้บริหารมาจากการเลือกตั้ง ซึ่ง

ประเด็นนี้เป็นกลไกที่สำคัญที่จะพัฒนาการเมือง ดังนั้นในการเขียนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 จึงได้คำนึงถึงเงื่อนไขนี้ด้วย เพื่อให้การดำเนินงานของท้องถิ่นสอดคล้องกับส่วนรวม มิฉะนั้นจะเกิดปัญหาแนวทางปฏิบัติในอนาคต

4 มีนาคม 2538

- พ.อ.วินัย สมพงษ์ ส.ส. กทม. อดีตเลขาธิการพรรคพลังธรรม กล่าวว่ายังตอบไม่ได้ว่าการเลือกตั้งครั้งต่อไปจะอยู่กับพรรคใด แต่ที่แน่นอนก็คือ จะยังคงลงสมัครรับเลือกตั้งในเขต 1 กรุงเทพมหานคร เช่นเดิม
- นายศุภชัย พานิชภักดิ์ รองนายกรัฐมนตรี ประธานปิดการสัมมนา เรื่อง "แนวคิดและทิศทางการพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8" กล่าวว่า การเมืองเป็นเรื่องของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในแวดวงการเมือง การเมืองจะพัฒนาได้ถ้ามีทรัพยากรมนุษย์ที่สามารถสร้างศรัทธาต่อระบบการเมืองได้ และต้องทำการเมืองให้เป็นระบบเปิดโอกาสให้คนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง สร้างสรรค์ระบบการเมืองการปกครองระบบประชาธิปไตย

5 มีนาคม 2538

- นายไครรงค์ สุวรรณศิริ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ให้สัมภาษณ์ถึงการแก้ไขปัญหาการลักลอบค้าน้ำมันเถื่อนว่า ขณะนี้ได้เร่งดำเนินการปราบปรามแล้ว และสามารถจับกุมได้เป็นจำนวนมาก ส่วนจุดค้าน้ำมันเถื่อนได้รับรายงานจากกรมศุลกากรว่าอยู่บริเวณตรงกัปปากอ่าวจังหวัดพังงา กระบี่ สตูล ระนอง และบริเวณอ่าวไทยในทะเลพื้นที่จังหวัดตราด

LI RT

ถึงปัตตานี โดยจะมีเรือขนน้ำมันเดือนจอกลอยลำอยู่นอกพื้นที่เศรษฐกิจจำเพาะ 12 ไมล์ทะเล

6 มีนาคม 2538

- นางสุภารัตน์ เกตุราพันธ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม เลขานุการพรรคพลังธรรม ให้สัมภาษณ์ที่ทำเนียบรัฐบาล กรณีที่มีการระบุว่า มีความไม่ชอบมาพากลในการจัดจ้างรถขนขยะกรุงเทพมหานคร ว่า หากพิสูจน์ได้ว่าการทุจริตจริงก็สามารถปลด ร.อ.กฤษฏา อรุณวงศ์ ณ อยุธยา ผู้ว่ากรุงเทพมหานคร สมาชิกพรรคพลังธรรม ออกจากตำแหน่งได้ โดยส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (ป.ป.ป.) หรือส่งเรื่องให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดกล่าวว่าเป็นประเด็นทางการเมือง

- นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กล่าวว่า การเพิกถอนสิทธิในที่ดินทำกินของเกษตรกรที่จังหวัดภูเก็ตทั้ง 6 ราย เป็นการดำเนินการตามขั้นตอนทุกประการ และนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ก็ไม่เคยสั่งการให้ตนไปคุยกับเกษตรกรทั้ง 6 ราย ให้คืนสิทธิในที่ดินเพื่อเห็นแก่รัฐบาล

7 มีนาคม 2538

- นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ให้สัมภาษณ์ที่ทำเนียบรัฐบาล ว่าได้แจ้งให้ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีทราบว่าได้มอบหมายให้ นายวิษณุ เครืองาม เลขานุการคณะรัฐมนตรี ส่งประเด็นปัญหาเรื่องคุณสมบัติของเกษตรกรผู้ที่ยังได้รับที่ดิน เรื่องอำนาจรัฐและวิธี

ดำเนินการเมื่อพบว่า ผู้ที่ได้รับ ๓.ป.ก. 4-01 ขาดคุณสมบัติไปให้คณะกรรมการกฤษฎีกาศึกษาแล้ว

8 มีนาคม 2538

- นายเอกภาพ พลซื่อ โฆษกคณะกรรมการการพลังงาน สภาผู้แทนราษฎร กล่าวว่า ตนได้เสนอเรื่องต่อ นายระวี กิ่งคำวงศ์ ประธานคณะกรรมการฯ ขอให้สอบสวนกรณีการค้าน้ำมันเถื่อนในทะเล เนื่องจากเรื่องนี้สร้างความเสียหายต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ส่วนเส้นทางที่ลักลอบนำน้ำมันเถื่อนเข้ามานั้นทราบข้อมูลจากกรมศุลกากรว่าอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลภาคใต้ภาคตะวันออก และบริเวณชายฝั่งทะเลอันดามัน ซึ่งจะเป็นเรือบรรทุกน้ำมันจากต่างประเทศมาจอดลอยลำนอกน่านน้ำชายฝั่งทะเลโดยมีเรือประมงไทยมารับซื้อ
- นายจองชัย เทียงธรรม ประธานคณะกรรมการการคลังการธนาคารและสถาบันการเงิน เปิดเผยหลังการประชุมคณะกรรมการฯ ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องที่ นายสัญญา สติรบุตร รองผู้อำนวยการพรรคประชาธิปัตย์ ระบุว่า จะทวงเงินภาษีนับร้อยล้านบาทคืนให้ประชาชน อันเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสัญญาการประมูลขงขยะของกรุงเทพมหานคร การพิจารณาของคณะกรรมการฯ ไม่ได้เข้าช้ช้กับการทำงานของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ที่ได้นำเรื่องเดียวกันนี้เข้าพิจารณา เพราะการพิจารณาของคณะกรรมการการคลังพิจารณาเฉพาะเรื่องเงินที่รัฐ - สัญญาเสียประโยชน์ว่าจะสามารถเรียกคืนได้หรือไม่ ขณะที่คณะกรรมการการปกครองพิจารณาในส่วนของสัญญาว่าถูกต้องหรือไม่

LI RT

12 มีนาคม 2538

- นายสมุทพร มงคลกิตติ ศ.ศ. กทม. พรรคพลังธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กล่าวว่า ปัญหาการลักลอบค่าน้ำมันเถื่อนในขณะนี้ เป็นเพราะเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นไม่ดูแลเอาใจใส่อย่างแท้จริงทำให้เกิดการลักลอบค่าน้ำมัน แม้ว่าคนจะไม่รู้ว่าผู้กระทำความผิดเป็นใคร แต่ก็เฝ้าติดตามมีนักรบเมืองอยู่เบื้องหลัง และเรื่องถูกเปิดเผยออกมา ประชาชนก็จะรู้ว่า ใครคือคนที่ปล้นชาติ และนำเงินที่ไม่บริสุทธิ์มาซื้อเสียงเพื่อเล่นการเมือง

13 มีนาคม 2538

- ศาสตราจารย์มารุต บุณนาค ประธานรัฐสภา กล่าว เรื่องกฎหมายฟอกเงินว่าการเสนอร่างกฎหมายฟอกเงิน ถือเป็นเจตนาที่ดีและเป็นประโยชน์ แต่ต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมาด้วย โดยเฉพาะกรณีที่จะให้กำหนดว่าผู้มีเงินฝากอยู่ในธนาคาร 5 แสนบาทขึ้นไปต้องแจ้งที่มาที่ไป อาจก่อให้เกิดความวุ่นวาย เพราะปัจจุบันคนฐานะปานกลางก็มีเงินจำนวนดังกล่าวได้ ดังนั้นกฎหมายฟอกเงินควรใช้กับกรณีของการค้ายาเสพติดไม่ควรจะเลยไปถึงเรื่องอื่น

14 มีนาคม 2538

- นายเกษม รุ่งธนเกียรติ ศ.ศ. สุรินทร์ พรรคความหวังใหม่ กล่าวว่า พล.อ. ชวลิต ยงใจยุทธ หัวหน้าพรรคความหวังใหม่ ได้หยิบยกเรื่องการรวมกลุ่มการเมืองของพรรคการเมืองเข้าหารือในที่ประชุมพรรค เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2538 เพื่อรวมพรรคเล็กพรรคน้อยเข้าด้วยกัน ในลักษณะพรรคแอลดีพีขึ้นมา

16 มีนาคม 2538

- พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง

มหาดไทย เลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ กล่าวถึงการรวมพรรคการเมืองภายใต้ชื่อพรรคดำรงไทย ว่า ไม่รู้สึกห่วงไหวต่อกระแสข่าวการรวมพรรคดำรงไทยและเห็นว่าจะรวมกันก็พรรคก็ได้หากมีเจตนาที่ดี ก็ไม่เป็นไร ตั้งแต่อย่าลืมก็แล้วกัน แต่จะมาโค่นพรรคประชาธิปัตย์ไม่ได้ เพราะพรรคประชาธิปัตย์เคยตกต่ำสุดและเคยสูงสุดมาแล้ว พรรคประชาธิปัตย์เป็นสถาบันทางการเมืองที่ยืนหยัดมาเกือบ 49 ปีแล้ว มีแต่ใครไปใครมา เปลี่ยนกันไปมาก็ขอให้ตามคุณสถานการณ์กันต่อไป การเมืองต้องพัฒนาไปข้างหน้าไม่ควรถอยหลังกลับไปอีก

- นายถวิล ไพรสณฑ์ รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย กรรมการบริหารพรรคพลังธรรม อดีตรองประธานสภาผู้แทนราษฎร แสดงความเห็นเห็นว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือนายก อบจ. ควรจะมาจากการเลือกตั้งโดยตรง เหมือนกับผู้ว่าการกรุงเทพมหานคร

17 มีนาคม 2538

- ศาสตราจารย์มารุต บุณนาค ประธานรัฐสภา ในฐานะประธานตุลาการรัฐธรรมนูญ ให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนที่รัฐสภาว่า ขณะนี้ตนได้รับเรื่องจากสำนักนายกรัฐมนตรีที่จะให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญตีความ เกี่ยวกับคุณสมบัติรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2538 แล้วซึ่งตนได้มีคำสั่งให้นัดประชุมคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ในวันที่ 23 มีนาคม 2538 การพิจารณาขั้นต้นคงดูว่าอยู่ในขอบเขตอำนาจที่คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ จะตีความได้หรือไม่ก่อน ซึ่งไม่น่าจะมีปัญหาถ้าตุลาการ

LI RT

รัฐธรรมนูญตีความ ผลของการตีความจะเป็นบรรทัดฐานสำหรับผู้ที่เข้ามาดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ในอนาคต

19 มีนาคม 2538

- พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ ส.ส.นนทบุรี หัวหน้าพรรคความหวังใหม่ กล่าวเรื่องที่จะรวมกลุ่มพรรคการเมืองภายใต้ชื่อพรรคดำรงไทย ว่าเป็นการรวบรวมพรรคที่มีอุดมการณ์ช่วยกันตั้งเป็นพรรคขึ้นใหม่ เพื่อปรับปรุงการเมืองไทยให้มีระบบพรรคการเมืองน้อยลง ประชาชนจะได้เลือกตั้งสะดวกขึ้น ผู้ที่ออกมาวิจารณ์เรื่องนี้ ไม่ควรวิจารณ์โดยไม่เข้าใจ ควรจะศึกษารายละเอียด และขณะนี้ตนไม่สามารถตั้งพรรคดำรงไทยได้ เพราะยังเป็นหัวหน้าพรรคความหวังใหม่อยู่ ส่วนนายพิศาล มุลศาสตร์ ส.ส.สุรินทร์ เลขาธิการพรรคความหวังใหม่ กล่าวในเรื่องเดียวกันว่า การตั้งพรรคดำรงไทย เป็นการเกาะกลุ่มของพรรคการเมืองต่าง ๆ เข้าไว้ภายหลังเลือกตั้งเสร็จ พรรคใดในกลุ่มได้ ส.ส.มากที่สุดก็จะได้เป็นนายกรัฐมนตรีโดยมีพรรคที่อยู่ในกลุ่มร่วมรัฐบาล

21 มีนาคม 2538

- นายกรีช กงเพชร ประธานคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร กล่าวว่าคณะกรรมการการปกครองจะพิจารณาสรุปรายงานเรื่องความไม่ชอบมาพากลในการประมูลขงขยะของกรุงเทพมหานคร ในวันที่ 23 มีนาคม 2538 นี้ และนายกรีช ยังได้กล่าวเห็นด้วยที่จะให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยตรง โดยชี้ข้อดีว่าจะมีความมั่นคงใน

ตำแหน่งมากกว่ามาจากการเลือกตั้งทางอ้อม และยัง
สามารถคานอำนาจกับฝ่ายสมาชิกสภาจังหวัดได้ด้วย
- นายอรรถพล สรสุชาติ โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี แถลงว่าที่ประชุมคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติแนว
ทางการกระจายอำนาจการคลังไปสู่ท้องถิ่น 4 มาตรการ
ประกอบด้วย

1. การลดค่าใช้จ่ายจัดเก็บภาษีท้องถิ่นจากร้อยละ 5
หรือร้อยละ 4
2. การเพิ่มภาษียาสูบอีกร้อยละ 10 ของภาษียาสูบ
เดิม
3. การจัดสรรรายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจ
เฉพาะให้ส่วนราชการท้องถิ่น
4. เปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การเก็บภาษีรังนกนางแอ่น
ให้เก็บรายได้ตามแหล่งกำเนิด

ซึ่งจะมีส่วนทำให้รายได้ของส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้น
เกือบหนึ่งหมื่นล้านบาท โดยจะมีการเสนอแก้ไข
กฎหมายเพื่อกระจายอำนาจการคลังสู่ท้องถิ่น เข้าสู่การ
พิจารณาของสภาได้ในสมัยประชุมสามัญ เดือน
พฤษภาคมนี้ นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีกล่าว
กับสื่อมวลชน กรณีที่กฎหมายลิขสิทธิ์จะมีผลใช้บังคับ
ในวันนี้ว่า จะไม่มีผลกระทบต่อนักธุรกิจไทย แม้ใน
วงการศึกษาก็ไม่ได้รับผลกระทบ ขอเรียนว่าคนที่ไป
ลอกเขามาอาจเสียประโยชน์บ้าง แต่คนที่เป็นเจ้าของ
ลิขสิทธิ์จะได้รับการคุ้มครองและได้รับประโยชน์ในเรื่อง
นี้

22 มีนาคม 2538

- พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ ส.ส.นนทบุรี หัวหน้าพรรค

LIIRT

ความหวังใหม่ กล่าวเรื่องการนำพรรคความหวังใหม่ไปรวมกลุ่มการเมืองเป็นพรรคดำรงไทย ว่า ในฐานะที่เป็นนักการเมืองก็ต้องให้กำลังแก่กลุ่มที่จะจัดตั้งและจะให้การสนับสนุน นายวิระ มุสิกพงศ์ ที่เป็นผู้เคลื่อนไหวจัดตั้งพรรคดังกล่าว แต่เป็นไปได้ยากที่พรรคความหวังใหม่จะไปรวมกับพรรคดำรงไทย เพราะพรรคความหวังใหม่ ไม่ใช่พรรคของตนเป็นพรรคของประชาชน การดำเนินการเรื่องใดจะต้องได้รับความเห็นชอบจากประชาชนก่อน ซึ่งขณะนี้ ส.ส.ของพรรคก็ไม่ได้เห็นด้วย จึงขอยืนยันว่าพรรคความหวังใหม่จะยังอยู่ต่อไป ทางด้านนายเฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่ 1 ในฐานะรองหัวหน้าพรรคความหวังใหม่ กล่าวเรื่องเดียวกันนี้ว่าเป็นไปไม่ได้ที่พรรคความหวังใหม่จะไปรวมกับพรรคดำรงไทยเพราะพรรคความหวังใหม่ผ่านการเลือกตั้งมา 2 สมัย มี ส.ส.แล้ว แต่พรรคดำรงไทยเป็นเพียงชื่อเท่านั้น

23 มีนาคม 2538

- ศาสตราจารย์มารุต บุณนาค ประธานรัฐสภา ในฐานะประธานคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ เปิดเผยหลังการประชุมคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ว่า คณะตุลาการรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยข้อความที่รัฐบาลส่งมาหาหรือตามมาตรา 207 แห่งรัฐธรรมนูญแล้ว มีความเห็นเป็นเอกฉันท์ว่า การจะตีความตามมาตราดังกล่าวได้จะต้องมีปัญหาเกิดขึ้น หรือมีเรื่องเกิดขึ้นก่อนจึงจะตีความได้ เมื่อไม่มีเรื่องเกิดขึ้นเพียงแต่ขอหาหรือมาเท่านั้น คณะตุลาการรัฐธรรมนูญไม่มีอำนาจที่จะให้ความเห็นในทำนองหาหรือได้ เว้นแต่จะมีเรื่องเกิดขึ้นระบุชัดเจนว่ามี

LI RT

รัฐมนตรีคนใดที่จะมีลักษณะคุณสมบัติขัดต่อรัฐธรรมนูญ
จึงจะตีความได้

25 มีนาคม 2538

- นายบรรหาร ศิลปอาชา หัวหน้าพรรคชาติไทย ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนว่า เมื่อคณะกรรมการกฤษฎีกาชุดใหญ่ตีความ ความหมายของเกษตรกรที่มีสิทธิได้รับเอกสารสิทธิ์ ส.ป.ก. 4-01 ออกมาแล้ว ก็ต้องคู่ต่อไปว่ารัฐบาลจะมีความรับผิดชอบระดับใด สำหรับตนเห็นว่า รัฐบาลชุดนี้ไม่มีความชอบธรรมที่จะเป็นรัฐบาลอีกแล้ว และนายกรัฐมนตรีคงจะไม่ยุบสภาอย่างแน่นอน ส่วน นายวัฒนา อิศวเหม ส.ส.สมุทรปราการ รองหัวหน้าพรรคชาติไทย กล่าวเรื่องเดียวกันนี้ว่าคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ดำเนินในวิถีทางที่ถูกต้องแล้ว เมื่อรัฐบาลทราบผลการตีความแล้วควรแสดงความรับผิดชอบมิใช่มีแนวโน้มว่า รัฐบาลกำลังจะโยนความผิดไปให้ข้าราชการประจำ
- นายไสว พัฒโน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม อดีตครองประธานสภาผู้แทนราษฎร กล่าวกรณีนี้ที่ฝ่ายค้านเรียกร้องให้รัฐบาลแสดงความรับผิดชอบต่อปัญหา ส.ป.ก. 4-01 ว่าการออกเอกสารสิทธิ์ ส.ป.ก. 4-01 ไม่ใช่ความผิดพลาดของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่เป็นความรับผิดชอบร่วมกัน ฝ่ายค้านก็มีหน้าที่ของตัวเองที่จะตรวจสอบรัฐบาล และการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลตามระบบรัฐสภา แต่การที่ฝ่ายค้านออกมาเรียกร้องให้รัฐบาลรับผิดชอบด้วยการลาออก ฝ่ายค้านแน่ใจแล้วหรือที่จะมาเป็นฝ่ายรัฐบาลแทนในขณะนี้
- นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ส.ส.สุราษฎร์ธานี พรรค

LI RT

ประชาติปัตย์ อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กล่าวถึงผลการตีความของคณะกรรมการกฤษฎีกาชุดใหญ่ เกี่ยวกับปัญหา ส.ป.ก. 4-01 ว่า เมื่อคณะกรรมการกฤษฎีกาตีความออกมาเช่นนั้น ก็เป็นเรื่องของรัฐบาลชุดปัจจุบันที่จะดำเนินการอย่างไรต่อไป หากจะต้องมีการทบทวนทั้งหมดก็เป็นสิทธิที่รัฐมนตรีชุดนี้จะทำได้ แต่ผมยืนยันว่า สิ่งที่ผมทำไปเมื่อครั้งที่ผมเป็นรัฐมนตรี เป็นสิ่งที่ถูกต้องแล้วผมมั่นใจ ซึ่งความเห็นของผม ก็ไม่จำเป็นต้องตรงกับคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นเรื่องที่ประชาชนจะพิจารณาได้เอง

- นายอาทิตย์ อุไรรัตน์ หัวหน้าพรรคเสรีธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข กล่าวถึงเรื่องนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ว่าตนต้องการให้มีการเลือกตั้งทางอ้อม เพราะการเลือกตั้งนายก อบจ. นั้นไม่เหมือนกับการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร จังหวัดแต่ละจังหวัดมีความไม่เท่ากัน บางจังหวัดใหญ่ บางจังหวัดเล็ก หากให้มีการเลือกตั้งโดยตรงขึ้น อาจมีข้อครหาได้ บ้านเมืองเราควรจะทำแบบค่อยเป็นค่อยไป ไม่ควรทำแบบพลิกหน้ามือเป็นหลังมือในทันที อาจจะทำให้เกิดความโกลาหลได้

26 มีนาคม 2538

- นายปรีชา สุวรรณทัต ส.ส. กทม. พรรคประชาธิปัตย์ กล่าวในรายการมองต่างมุมว่า การดำเนินการออกเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. 4-01 รัฐบาลมีข้อผิดพลาดแต่ต้องดูว่าความผิดที่เกิดขึ้นมีเจตนา หรือมีพฤติการณ์ต่อไปในทางทุจริตหรือไม่ หากพบว่ามี การทุจริตก็ต้องดำเนินคดีทางอาญาโดยส่วนตัวตนมองว่า ผู้ปฏิบัติทำ

LI RT

ไปช่วยเจตนาดี แต่เมื่อมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นรัฐบาลต้อง
รีบแก้ไขด้วยการเพิกถอนเอกสารสิทธิ์ทันที ไม่ควรมีหิฐู
และไม่ควรโยนความผิดให้กับข้าราชการประจำ เพราะ
ข้าราชการต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

27 มีนาคม 2538

- นายมีชัย ฤชุพันธ์ ประธานวุฒิสภา หนึ่งในคณะ
กรรมการกฤษฎีกา กล่าวเกี่ยวกับการตีความของคณะ
กรรมการกฤษฎีกาในปัญหา ส.ป.ก. 4-01 ว่า
ไม่มีกฎหมายใดบังคับว่าการตีความของคณะกรรมการ
กฤษฎีกาถือเป็นที่สุด มีแต่มติคณะรัฐมนตรีที่
กำหนดว่าเมื่อตีความแล้วให้นำเข้าที่ประชุมคณะ
รัฐมนตรีตั้งนั้นหากคณะรัฐมนตรีเห็นชอบ ทุกหน่วย
งานก็ต้องปฏิบัติตามนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาเป็น
ที่ปรึกษากฎหมายของรัฐบาล เมื่อรัฐบาลถามมาก็
ต้องตอบไปคณะกรรมการกฤษฎีกาจะตีความที่ถามมา
เท่านั้น

- นายชิงชัย มงคลธรรม ส.ส. กาศสินธุ์ พรรค
ความหวังใหม่ กล่าวว่า ตนได้เสนอญัตติควนต่อ
นายพิศาล มุลศาสตรสาทร เลขาธิการพรรค
ความหวังใหม่ ให้พิจารณาขับ นายวิระ มุสิกพงศ์
ออกจากการ เป็นสมาชิกของพรรคความหวังใหม่
เพราะการเคลื่อนไหวของนายวิระ ล่อแหลมต่อความ
เสียหายของพรรค ส่วน นายพิศาล มุลศาสตรสาทร
เลขาธิการพรรคความหวังใหม่ กล่าวว่า เรื่องนี้ต้อง
ให้คณะกรรมการบริหารพรรคเป็นผู้ตัดสิน แต่เชื่อว่า
คงไม่ทำให้พรรคเกิดความแตกแยก

LI RT

28 มีนาคม 2538

- นายประจวบ ไชยสาส์น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กล่าวที่ทำเนียบรัฐบาลว่าคณะรัฐมนตรี รับทราบคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องการตีความเกี่ยวกับความหมายของเกษตรกรผู้ที่จะได้รับเอกสารสิทธิ์ ส.ป.ก. 4-01 เพื่อให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ ใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาให้เกิดความถูกต้อง เมื่อ นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีส่งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พิจารณาก่อนว่ามีการออก ส.ป.ก. 4-01 ผิดพลาดอย่างไรบ้าง โดยให้ทุกจังหวัดตรวจสอบย้อนไปตั้งแต่ปี พ.ศ. 2532 และกำหนดแนวทางปฏิบัติ ก่อนส่งเรื่องคืนกลับให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้ง

29 มีนาคม 2538

- นายจาตุรนต์ ฉายแสง โฆษกพรรคความหวังใหม่ แถลงหลังการประชุมพรรค ว่า นายวีระ มุสิกพงศ์ อดีตรองหัวหน้าพรรคความหวังใหม่ ได้ยื่นใบลาออกจากการเป็นสมาชิกพรรค ผ่าน พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ หัวหน้าพรรคแล้ว ตั้งแต่วันอังคารที่ 28 มีนาคม 2538 โดยให้เหตุผลว่า ต้องการดำเนินงานทางการเมืองอย่างอิสระ นายจาตุรนต์ กล่าวอีกว่าอย่างที่ได้รับทราบกันก็คือ นายวีระ จะไปดำเนินการทางการเมืองในพรรคดำรงไทยต่อไป

30 มีนาคม 2538

- พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าวกรณีที่นายกรัฐมนตรีให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตรวจสอบการออกเอกสารสิทธิ์

LI RT

ส.ป.ก. 4-01 ย้อนหลังตั้งแต่ปี พ.ศ. 2532 ว่า เมื่อผลการตีความของ คณะกรรมการกฤษฎีกาออกมาอย่างไรก็ต้องถือปฏิบัติ การที่จะต้องพิจารณาดังแต่ปี พ.ศ. 2532 ก็เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย พร้อมกับกล่าวว่า การตีความโดยสำนักงานปฏิรูปที่ดินเมื่อปี 2532 ตามที่กฎหมายการปฏิรูปที่ดิน มีผลใช้บังคับ สำนักงานปฏิรูปที่ดินได้ตีความว่า ใครที่เข้าไปบุกรุกพื้นที่ป่าสงวน จะได้ ส.ป.ก. 4-01 ทุกคน ดังนั้น การได้รับ ส.ป.ก. 4-01 ที่ผ่านมาก็ไม่ใช่มติคณะรัฐมนตรีเมื่อปี 2535 แต่อย่างไร และเมื่อส.ป.ก. ตีความมาอย่างนี้ก็ต้องเพิกถอนตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกาตีความ

- นายอานวย วิวรรณ หัวหน้าพรรคหน้าไทย อดีต รองนายกรัฐมนตรีกล่าวว่า เมื่อรัฐบาลยอมรับการตีความ ส.ป.ก. 4-01 ของคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว ก็ควรรีบดำเนินการได้แล้ว ว่า ใครบ้างที่ไม่อยู่ในขอบเขตของกฎหมาย ที่สมควรจะได้รับเอกสารสิทธิ รวมทั้งควรปรับปรุงระเบียบหรือมติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้อง เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาขึ้นอีก ส่วนปัญหาที่เกิดขึ้นในพรรคความหวังใหม่ก็มีปัญหาอยู่เรื่อย ๆ และต่อไปนี้การตั้งพรรคดำรงไทยก็คงมีความชัดเจนขึ้น เมื่อ นายวิระ มุสิกพงศ์ ได้ลาออกจากการเป็นสมาชิกพรรคความหวังใหม่แล้ว ก็คงจะได้ไปดูแลเรื่องการตั้งพรรคดำรงไทย ส่วนพรรคดำรงไทยจะเป็นพรรคเฉพาะกิจหรือไม่ คนไม่แน่ใจว่าจะเป็นอย่างไร

31 มีนาคม 2538

- ศาสตราจารย์มารุต บุณนาค ประธานรัฐสภา กล่าวว่า

LI RT

รัฐสภา ว่าการที่นายกรัฐมนตรีไม่นำผลการตีความของ คณะกรรมการกฤษฎีกาเข้าพิจารณาในคณะรัฐมนตรีนั้น ไม่ใช่เรื่องผิดปกตอะไร เนื่องจากในอดีต รัฐบาลชุดที่ ตนเคยร่วมเป็นรัฐมนตรี ก็เคยส่งผลการพิจารณาของ คณะกรรมการกฤษฎีกา ให้กระทรวงที่เกี่ยวข้องมาแล้ว การที่นายกรัฐมนตรีส่งเรื่องให้ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ ดำเนินการตรวจสอบการออกเอกสารสิทธิ์ ส.ป.ก. 4-01 ย้อนหลังไปถึงปี 2532 ก็เป็นเรื่องที่ ถูกต้อง

-นางเครือวัลย์ สมณะ ประธานกรรมาธิการ การเศรษฐกิจ สภาผู้แทนราษฎร แถลงผลการประชุม คณะกรรมาธิการ ว่า มีการพิจารณาญัตติของนาย อลงกรณ์ พลบุตร ส.ส.เพชรบุรี พรรคประชาธิปัตย์ ที่เสนอให้ลดภาษีนำเข้าน้ำมัน เพื่อแก้ไขปัญหาการ ลักลอบนำเข้าน้ำมันเถื่อน ซึ่งยังไม่ได้ข้อสรุปจากแนว ความคิดดังกล่าว ดังนั้น หากรัฐบาลไม่สามารถแก้ไข ปัญหา น้ำมันเถื่อนได้ ทางคณะกรรมาธิการก็จะเสนอ แนวความคิดนี้ให้รัฐบาลได้พิจารณาต่อไป

